Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Strategický plán sociálního začleňování města Velké Hamry 2021+

Agentura pro sociální začleňování

červen, 2021

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

Agentura pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu: CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_030/0000605

Seznam zkratek

AD	Azylový dům
APK	Asistent prevence kriminality
ASZ	Agentura pro sociální začleňování (v textu také: Agentura)
CS	Cílová skupina
DP	Domovník preventista
ESF	Evropský sociální fond
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
IROP	Integrovaný regionální operační program
KPSS	Komunitní plán sociálních služeb
KPSVL	Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám
KÚ	Krajský úřad
LK	Lokální konzultant
LP	Lokální partnerství
MKP	Místní komunikační plán
MoP	Mimořádná okamžitá pomoc
MPI	Místní plán inkluze
MSZ	Manažer sociálního začleňování
MV	Ministerstvo vnitra
NNO	Nestátní nezisková organizace
NZDM	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OPVVV	Operační program Výzkum, vývoj, vzdělávání
OPZ	Operační program Zaměstnanost
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSPOD	Orgán sociálně právní ochrany dětí
OSV	Odbor sociálních věcí
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PMS	Probační a mediační služba
PnB	Příspěvek na bydlení
PnŽ	Příspěvek na živobytí
PPP	Programy primární prevence
PS	Pracovní skupina
PSPI	Pracovní skupina projekty a implementace
PSSZ	Pracovní skupina sociální začleňování
SPSZ	Strategický plán sociálního začleňování
SFPI	Státní fond podpory investic (dříve Státní fond rozvoje bydlení)
SoS	Sociální služby
SÚPM	Společensky účelné pracovní místo
SVJ	Společenství vlastníků jednotek
SVL	Sociálně vyloučená lokalita
SZ	Sociální začleňování
TAP	Tematický akční plán
TČ	Trestné činy
TP	Terénní práce
ÚP	Úřad práce
UoZ	Uchazeči o zaměstnání

Obsah:

1 Úvod ... 1

1.1 Úvodní slovo starosty Velkých Hamrů ... 1

1.2 O Agentuře pro sociální začleňování ... 2

1.3 Město Velké Hamry – nositel strategického plánu sociálního začleňování ... 4

1.4 Plánování a realizované aktivity v oblasti sociálního začleňování ... 6

1.4.1 Průběh spolupráce města Velké Hamry a Agentury pro sociální začleňování .. 7

1.4.2 Aktivity /projekty v oblasti sociálního začleňování úspěšně realizované městem Velké Hamry ... 7

1.4.3 Přehled realizovaných aktivit a projektů: ... 9

1.5 Lokální partnerství Velké Hamry ... 11

1.6 Vazba SPSZ na další strategické, koncepční a metodické dokumenty ... 12

2 Jak vznikal strategický plán sociálního začleňování města Velké Hamry ... 13

3 Kdo je kdo (popis řízení a realizačních struktur procesu sociálního začleňování) ... 15

3.1 Zapojení aktérů a jejich role v procesu sociálního začleňování ... 15

3.2 Kontinuita procesu sociálního začleňování ... 16

4 Jak se žije ve Velkých Hamrech (Analytická část strategického plánu sociálního začleňování) ... 18

4.1 Bydlení ... 18

4.2 Zadluženost ... 19

4.3 Komunitní práce a občanské soužití ... 20

4.4 Bezpečnost a prevence kriminality ... 21

4.5 Sociální práce, sociální služby a příslušné programy podpory ... 23

4.6 Dlouhodobá nezaměstnanost ... 25

5 Cesta změny (Návrhová část strategického plánu sociálního začleňování) ... 26

5.1 Přehled specifických cílů a opatření strategického plánu sociálního začleňování ... 27

5.2 Podrobná návrhová část ... 30

5.2.1 Bydlení ... 30

5.2.2 Dluhy ... 38

5.2.3 Komunitní práce a občanské soužití ... 44

5.2.4 Bezpečnost a prevence kriminality ... 54

5.2.5 Sociální práce, sociální služby a psychosociální podpora ... 60

5.2.6 Zdraví ... 66

5.2.7 Zaměstnanost 69
6 Z dokumentu do reality (Realizační část strategického plánu sociálního začleňování) ..76
6.1 Schválení strategického plánu sociálního začleňování města Velké Hamry 76
6.2 Realizace strategického plánu sociálního začleňování města Velké Hamry 76
6.2.1 Realizační struktura.....76
6.2.2 Prováděcí dokumenty.....77
6.2.3 Revize strategického plánu sociálního začleňování.....77
6.2.4 Monitoring a evaluace 77
6.3 Role města Velké Hamry v realizaci strategického plánu sociálního začleňování ...78
6.4 Role Agentury pro sociální začleňování v realizaci strategického plánu sociálního začleňování 78
6.5 Analýza rizik 78

1 Úvod

1.1 Úvodní slovo starosty Velkých Hamrů

Aktivně se problematikou sociálního začleňování v obci zabýváme od roku 2013. Cílem celého procesu není poskytovat určitým skupinám obyvatel výhody, ale naopak naučit je odpovědně žít v obci a přispívat k jejímu rozvoji. Důraz klademe na rodiny dlouhodobě v obci žijící a snažíme se omezovat stěhování nových problematických rodin do obce. Bohužel dokud stát bude finančně podporovat ubytování problematických osob u soukromých pronajímatelů v nevhodných objektech, nebudeme moci zcela eliminovat problémy vznikající v a u těchto objektů. Veškerá opatření, která realizujeme, ať se jedná o zaměstnávání, poskytování sociální a terénní práce, spolupráce se školou, bydlení či bezpečnost, jsou vzájemně provázána a směrují tak jedince i celé rodiny ze sociálně vyloučeného prostředí k jejich odpovědnějšímu přístupu k soužití s ostatními, zvyšují jejich kompetence pro řádný život v hodnotách tak, jak je naše společnost většinou chápe. Jsem rád, že výsledky jsou znatelné. V prostředí našeho malého města se nám podařilo stabilizovat dříve problematické rodiny, které svým chováním a přístupem k životu, vyvolávaly velké nevole u ostatních obyvatel. Otcové od těchto rodin od roku 2015 vykonávají legální práci v rámci veřejně prospěšných prací v technických službách města, jejich děti se zapojily do procesu předškolního vzdělávání jak v mateřské škole, tak v místní klubovně. Díky tomu hendikep těchto dětí v základní škole je minimalizován a jsou schopné absolvovat řádné základní vzdělání. Oproti minulosti se několik dětí ze sociálně vyloučeného prostředí přihlásilo k dalšímu studiu na středních odborných školách. Rodiče postupně začínají chápat význam vzdělání pro jejich děti. Matky od rodin pomáhají v klubovně s úklidem v rámci veřejné služby či v rámci zapojení rodičů do přípravy aktivit pro děti. Tyto rodiny postupně dosáhly i na přidělení městského bytu, při jehož užívání musí dodržovat veškerá pravidla soužití s ostatními nájemníky. Rodiny nadále spolupracují se sociální i terénní pracovnicí a díky tomu se eliminují možné problémy. Možná si řeknete, že vše, co jsem nyní uvedl, je přece pro vás jako řádné občany samozřejmostí. A já s vámi budu souhlasit. A jsem rád, že se to stává samozřejmostí i pro rodiny, které v minulosti nic z toho nedělaly, žily díky sociálním dávkám a nelegální práci, děti nevedly ke vzdělávání a bydlely v katastrofálních podmínkách a pouze pohoršovaly okolí.

Ing. Jaroslav Najman

Starosta Velké Hamry

1.2 O Agentuře pro sociální začleňování

Odbor (Agentura) pro sociální začleňování Ministerstva pro místní rozvoj (dále jen ASZ) je ve spolupráci s dalšími ministerstvy a Úřadem vlády ČR pověřen implementací koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení 2021+ (dále jen KPSV 2021+). KPSV 2021+ je nástroj vládní politiky určený k podpoře územně samosprávných celků včetně jejich sdružení (dále jen „územní celky“) a jejich klíčových partnerů. Cílí tedy jak na samosprávy územních celků všech úrovní, tak na jejich obyvatele i místní sítě podpůrných a návazných služeb. Přístup se opírá o meziresortní spolupráci[1] a strategie zaměřené na sociální začleňování a podporuje taková opatření a systémové změny, které vedou k začleňování sociálně vyloučených obyvatel České republiky do běžného života a prevenci sociálního vyloučení, k čemuž KPSV 2021+ využívá prostředků národních či evropských fondů.[2] Cílem spolupráce v rámci KPSV 2021+ je:

- snížení počtu obyvatel, kteří se pohybují na hraně sociálního vyloučení;
- snížení počtu obcí, které se potýkají se zvýšenou koncentrací sociálně vyloučených obyvatel, projevy a dopady sociálního vyloučení;
- zvýšení počtu obcí, které preventivně působí při snižování rizik prohlubování sociálního vyloučení svých obyvatel;
- cílená koordinace prostředků pro řešení problematiky sociálního vyloučení v území.

Preferovanými nástroji zmírňování dopadů sociálního vyloučení je využívání již ověřených činností a přístupů jako jsou např. komunitní práce, sociální práce atp. spolu s uplatňováním principů občanské participace a zmocňování obyvatel (empowerment) ohrožených sociálním vyloučením. Podporovány jsou inovativní i osvědčené postupy ověřené a sdílené v rámci tzv. dobré praxe. Principy KPSV 2021+ se zaměřují na individuální plánování maximálně přizpůsobené potřebám lokality, dále na využívání participativních metod práce, otevřené komunikace a sdílení zkušeností jednotlivých aktérů, na počáteční intenzivní, ale i průběžné síťování, na podporu komunitní práce, případně na možnost mediace konfliktních témat a dalších nástrojů, jejichž využívání zvyšuje dopad intervencí v území a pozitivně ovlivňuje spolupráci a motivaci lokality aktivizovat vlastní zdroje. K naplňování těchto principů přispívá zejména uplatňování přístupů založených na výzkumech a zkušenostech (evidence-based) přizpůsobených lokální situaci (area-based).

Partnerství mezi ASZ a územním celkem začíná přihlášením se ke spolupráci v rámci KPSV 2021+.[3] To je následováno jednáním, které, je-li úspěšné, ústí v podepsání vzájemného Memoranda o spolupráci. Společně s ním je vytvořen Popis spolupráce, který definuje rozsah a formu podpory poskytované ASZ. Konkrétní aktivity jsou pak zpracovány v Strategickém plánu sociálního začleňování (dále jen SPSZ), který vzniká ve spolupráci ASZ a územního celku na základě individuálních potřeb v území. Zpracování SPSZ a jeho schválení ze strany

1 Především se jedná o Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT).

2 Zejména Operační program Zaměstnanost plus 2021-2027 (dále jen OPZ+), Operační program Jan Amos Komenský 2021-2027 (dále jen OP JAK) a Integrovaný operační program pro období 2021-2027 (dále jen IROP 2021-2027).

3 Průběh spolupráce je podrobně upraven Metodikou koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení 2021+

příslušného orgánu územního celku je předpokladem pro realizaci rozvojových opatření v rámci projektů financovaných ze zdrojů OPZ+, OP IROP 2021 – 2027 a OP JAK navázaných prostřednictvím ASZ na KPSV 2021+. Snahou ASZ a územních celků je působit komplexně při úsilí o snižování rozsahu a závažnosti sociálního vyloučení v území.

Zapojené územní celky v rámci spolupráce s ASZ vytvářejí Lokální partnerství, ve kterém sdružují relevantní subjekty a partnery (především veřejné a neziskové organizace, příspěvkové organizace, zástupce veřejnosti atd.). Do Lokálního partnerství může být přizván krajský koordinátor pro romské záležitosti daného kraje, případně je o aktivitách Lokálního partnerství pouze informován. Lokální partnerství představuje expertní poradní orgán, který poskytuje územním celkům odbornou podporu v oblasti sociálního začleňování. Zaměřuje se na tvorbu a realizaci lokálních politik prostřednictvím KPSV 2021+, projednává klíčové výstupy spolupráce a podporuje koordinaci činností územního celku, jeho partnerů a ASZ.

Model spolupráce územních celků a ASZ dle KPSV 2021+

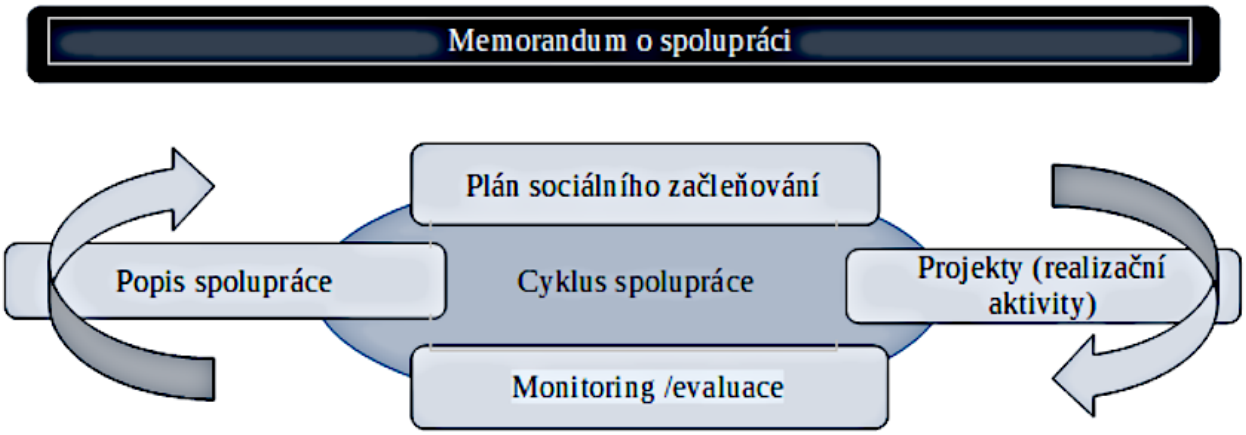

Podrobné informace o činnosti Agentury pro sociální začleňování jsou dostupné na webových stránkách:

https://www.socialni-zaclenovani.cz/

1.3 Město Velké Hamry – nositel strategického plánu sociálního začleňování

Velké Hamry jsou malé město (2 641 obyvatel k 1. 1. 2021), nacházející se na severu Čech. Leží na jihovýchodním okraji Jizerských hor po obou stranách údolí řeky Kamenice, která jím protéká. Administrativně patří do okresu Jablonec nad Nisou a do Libereckého kraje. V blízkém okolí se nachází obce Plavy, Zlatá Olešnice, Držkov, Desná a Zásada, z větších měst pak Železný Brod, Tanvald (do jehož správního obvodu obce s rozšířenou působností Velké Hamry spadají), Jablonec nad Nisou a Liberec. Dnešní Velké Hamry vznikly roku 1914 sloučením osady Hoření a Dolení Hamr v jednu obec. V roce 1926 pak byla obec povýšena na městys a v roce 1968 na město. Roku 1947 byla k Velkým Hamrům připojena osada Bohdalovice a později i Svárov, do té doby patřící Šumburku.

Osídlení oblasti dnešních Velkých Hamrů je datováno k přelomu 15. a 16. století a je spojeno s dolováním železné rudy a výrobou železa. Do 19. století se jednalo o poměrně chudou oblast, jejíž obyvatelé se živili podhorským zemědělstvím doplněným o přadláctví a tkalcovství, později rozšířeným o sklářskou výrobu (sekání perel a korálků). Výrazný vliv na rozvoj obce mělo od 2. pol. 19. století pozvolné usazování textilního průmyslu v údolí řeky Kamenice (území obcí Smržovka, Tanvald, Šumburk nad Desnou), díky čemuž si mnoho místních obyvatel našlo práci v továrnách na Svárově a Mezivodí a Hamry se tak z velké části staly dělnickou kolonií.[4] Tento fakt podnítil i výstavbu bytových domů, což má dopad až do naší současnosti, kdy se některé z těchto domů, v často již nevyhovujícím stavu, dostaly do vlastnictví osob profitujících z obchodu s chudobou a staly se z nich adresy kumulující lidi sociálně vyloučené. Zajímavostí v rámci území je fakt, že Velké Hamry byly vždy převážně česká obec[5].

Městem prochází silnice I/10 (E65) vedoucí z Prahy až na polské hranice, která propojuje Turnov, Železný Brod, Tanvald a Desnou a také železniční trať 035 propojující Železný Brod – Tanvaldem. Přestože se Velké Hamry nachází v převážně uzavřeném údolí řeky Kamenice, je zde zajištěno poměrně dobré dopravní spojení s dalšími centry v rámci regionu. Velmi dobře dostupné jsou spoje, jak vlakové tak autobusové, směrem na Tanvald a dále na Jablonec nad Nisou, potažmo Liberec (ve všední den co cca 10 – 30 min). O něco horší je dopravní spojení směrem na Železný Brod, Semily, Turnov (ve všední den cca co 20 – 60 min). I když se město rozkládá na větší ploše, jsou prvky občanské vybavenosti koncentrovány ze jména v blízkosti řeky a silnice. Dostupné v místě jsou služby praktické lékařky pro děti i dospělé, zubní lékař, lékárna, veterinární ambulance, pošta, čerpací stanice, obchody se smíšeným zbožím, pekárna, obecní cukrárna, Velké Hamry mají devítiletou základní školu i mateřskou školku a knihovnu. Ve městě existuje poměrně bohatá spolková činnost, zaměřená jak na sportovní,

4 Feige J.; Archivní pomůcky – inventáře: Archiv města Šumburk nad Desnou, Archiv města Tanvald, Archiv obce Velké Hamry (Příspěvek k problematice obecní samosprávy); 2006, FFUK Praha, Bakalářská práce

5 Pro ilustraci, roku 1930 žilo ve Velkých Hamrech 3825 obyvatel, z čehož bylo 3759 Čechů, pouhých 45 Němců a 21 osob započítáno mezi „ostatní“.

tak další volnočasové aktivity (včelaři, hasiči, houbaři, turisté, fotbalisté). Nejbližší nemocnice se nachází ve městech Tanvald, Jablonec nad Nisou, Semily a Liberec.

Agenda městského úřadu Velké Hamry se dělí mezi odbory ekonomický a investiční, sociálně správní a stavební. Dále spadají Velké Hamry pod správní obvod obce s rozšířenou působností Tanvald a krajský úřad Libereckého kraje. Kontaktní pracoviště Úřadu práce se pro občany města nachází v Tanvaldu a Jablonci nad Nisou, Okresní správa sociálního zabezpečení pak rovněž v Jablonci nad Nisou.

Volenými zástupci města jsou starosta, místostarostka, rada města (5 členů) a zastupitelstvo města (15 členů). Zastupitelstvem je zřízen finanční a kontrolní výbor, radou města pak následující komise - Komise pro výkon na úseku sociálně-právní ochrany dětí a to v souladu s § 52 odst.1 a 2 z.č. 359/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů; Povodňová komise, Kulturní komise. V rámci regionálních vazeb je město součástí Svazku obcí Mikroregionu Tanvaldsko a MAS Rozvoj Tanvaldska.

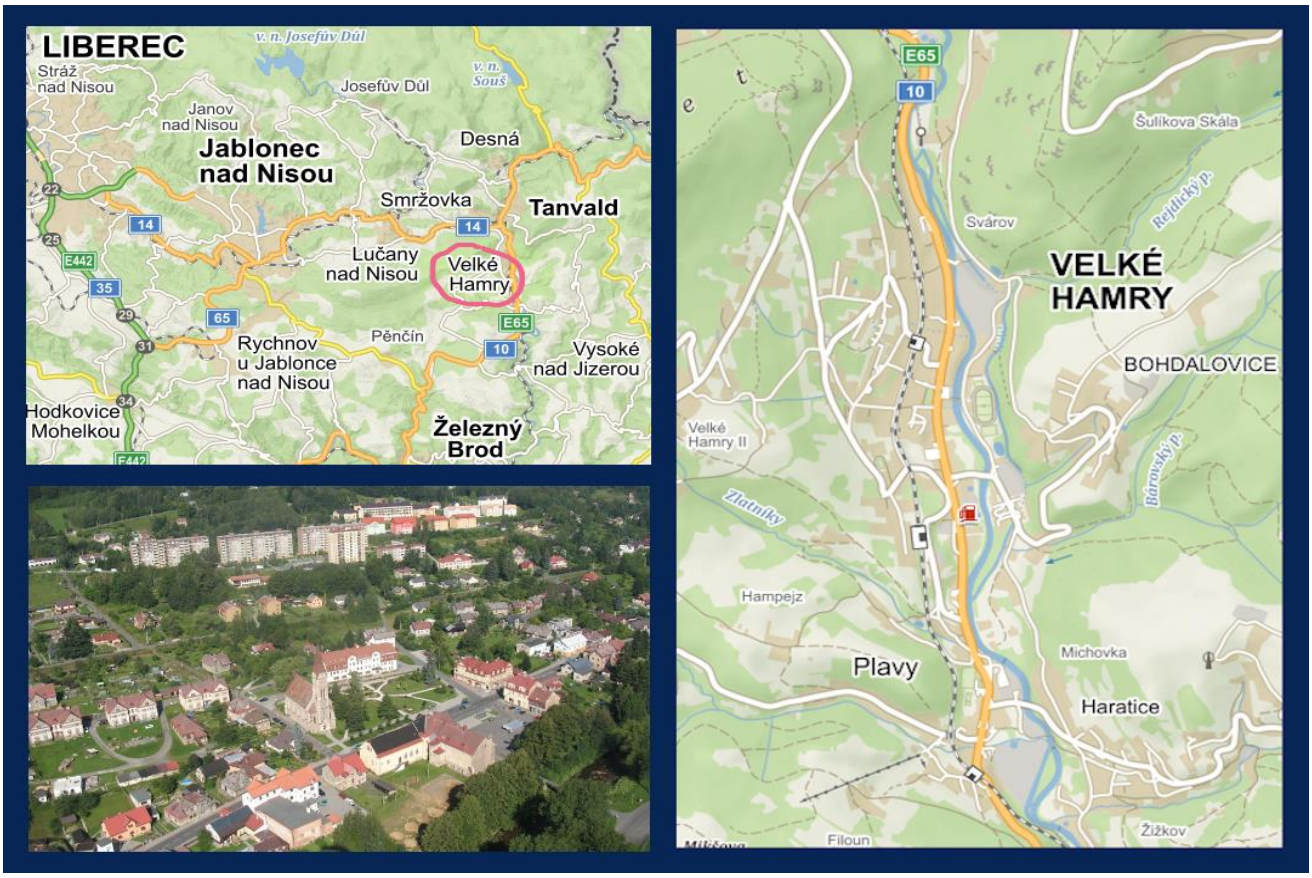

1.4 Plánování a realizované aktivity v oblasti sociálního začleňování

Strategický plán sociálního začleňování (SPSZ) je rozvojový strategický dokument, schválený příslušným orgánem místního celku (v případě Velkých Hamrů zastupitelstvem města), který je tvořen na základě znalosti místní situace a z ní vycházejících potřeb. SPSZ v souladu s koordinovaným přístupem k sociálnímu vyloučení 2021+ definuje cíle a opatření v různých oblastech, která vzájemně vytváří takové podmínky, které podporují osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené v začleňování do běžné společnosti a zároveň usilují o prevenci sociálního vyloučení. V SPSZ je rovněž popsán rozsah a způsob spolupráce zapojených subjektů, včetně Agentury pro sociální začleňování, na realizaci daných opatření a zdroje, jejichž prostřednictvím budou cíle a opatření realizována. Mezi takové zdroje patří finanční mechanismy fondů EU napojených na KPSV 2021+ a další dostupné dotační prostředky, zařazení do běžných či provozních výdajů, příp. se může jednat o opatření bez přímých nákladů na realizaci. SPSZ se soustředí na konkrétní cílovou skupinu, měl by však zohledňovat i další schválené strategické, rozvojové či metodické dokumenty, které mohou oblast sociálního začleňování ovlivňovat, a zároveň je vhodné, aby se zajistil soulad opatření stanovených v SPSZ s dalšími plány na vyšších či regionálních úrovních, tedy ORP, MAS, svazek obcí, kraj, ČR.

Cílovou skupinou (CS) jsou lidé sociálně vyloučení nebo sociálním vyloučením ohroženi. Ovšem co to vlastně sociální vyloučení znamená? Je to stav určité části naší společnosti, která je vůči ostatním znevýhodněná. Příčiny i následky tohoto znevýhodnění jsou komplexní a vzájemně se prolínají. Díky situaci sociálního vyloučení, ve kterém se lidé ocitají nedobrovolně, jsou tito lidé vytěsňováni na okraj společnosti a je jim omezován nebo zamezen přístup ke zdrojům, jinak ostatním členům společnosti dostupným. Sociální vyloučení je charakteristické právě svojí komplexitou, ve které se kumulují problémy, jenž jsou zároveň zdrojem ale i důsledkem sociálního vyloučení (např. sociálně vyloučený člověk získal nedostatečné vzdělání, a proto se špatně uplatňuje na pracovním trhu, to přispívá k zadlužení /exekuci a jeho dlouhodobá materiální chudoba a další životní okolnosti se promítají do zhoršeného zdravotního stavu, což zpětně omezuje možnost pracovního uplatnění a zvýšení příjmů). Šance na uplatnění v běžné společnosti mohou být dále umenšeny příslušností k menšině (ať už etnické či jiné), což díky předsudkům ze strany většinové společnosti opět snižuje přístup člověka k zásadním zdrojům potřebným pro zlepšení situace (např. zaměstnání, bydlení). Tento fakt zároveň vysvětluje, proč zdánlivě jednoduchá řešení v případě sociálního vyloučení nefungují a jako funkční se ukazují opatření komplexní, zaměřená současně na různé problémové oblasti. V českém kontextu je sociální vyloučení spojováno především s těmito dimenzemi:

- Bydlení (život bez střechy, bez bytu, ubytovny, azylové byty, nestabilní nebo nevhodné byty)
- Vzdělávání (jen základní nebo nedokončené základní vzdělání, docházka do segregovaných škol, v minulosti absolvování tzv. praktických nebo zvláštních škol)

- Zaměstnání (dlouhodobá nezaměstnanost, nárazová neregistrovaná práce apod.)
- Zadluženost a vyloučení z finančního trhu (exekuce, lichva apod.)
- Prostorová segregace (zhoršená dostupnost veřejných služeb, zaměstnání, nižší kvalita veřejného prostoru)
- Zdraví (nižší naděje dožití spojená s nižším vzděláním, sociálními nerovnostmi nebo nedostupností lékařské péče)[6]

SPSZ se věnuje všem těmto oblastem kromě vzdělávání, neboť to je předmětem samostatné spolupráce ASZ v lokalitách. Oblast vzdělávání je upravena v Místním plánu inkluze ve vzdělávání (aktuálně platný pro období 2020 – 2022) a dále se jí věnují místní akční plány ve vzdělávání (MAP).

1.4.1 Průběh spolupráce města Velké Hamry a Agentury pro sociální začleňování

Město Velké Hamry začalo spolupracovat s ASZ na konci roku 2012. V následujícím roce došlo k vypracování analytických dokumentů mapujících sociální vyloučení ve městě, k ustanovení Lokálního partnerství Velké Hamry a zpracování prvního Strategického plánu sociálního začleňování pro období 2013 – 2015. Na ten navázal plán druhý pro období 2016 – 2018 (následně prodloužen do 2019), který již byl doplněn o Místní plán inkluze 2016 – 2018. V tomto období započala realizace projektů z KPSVL a vzájemná spolupráce města a ASZ přešla do režimu vzdálené komplexní podpory. Intenzivněji začíná opět probíhat od konce roku 2019. Během následujícího roku (2020) došlo ke zpracování Místního plánu inkluze ve vzdělávání 2020 – 2022 a začaly přípravy vzniku SPSZ 2021+.

Vývoj spolupráce města a ASZ

1.4.2 Aktivity /projekty v oblasti sociálního začleňování úspěšně realizované městem Velké Hamry

Velké Hamry dlouhodobě aktivně přistupují k řešení problémů spojených se sociálním vyloučením. Přestože se jedná o téma, které nebývá mnohdy politicky atraktivní, daří se městu v této oblasti postupovat konzistentně a od roku 2012 realizovat důležité kroky, které již dnes přináší pozitivní výsledky. Mezi zásadní patří postupné zvyšování úspěšnosti dětí ze sociálně vyloučených lokalit ve vzdělávacím procesu či dílčí úspěchy v začleňování romských rodin do běžné společnosti díky možnosti využití sociálního bydlení či využívání nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. Z realizovaných aktivit a projektů, které přispívají k pozitivní změně, jsou to zejména – zajištění terénní, sociální a komunitní práce; působení asistentů prevence kriminality; vybudování komunitního centra (Klubovny); vznik systému sociálního bydlení; důraz na inkluzivní vzdělávání; zapojení dlouhodobě nezaměstnaných osob v rámci veřejně prospěšných prací do provozu technických služeb. Všechny zmiňované oblasti je třeba i

6 P. Lang, R. Matoušek; Metodika pro posouzení míry a rozsahu sociálního vyloučení v území; 2020, ASZ

nadále rozvíjet a využívat další inovativní přístupy. Na základě již realizovaných aktivit však můžeme pozorovat výsledky, které mění životy lidí sociálně vyloučených a vyloučením ohrožených k lepšímu.

1.4.3 Přehled realizovaných aktivit a projektů:

Aktivita	Období	Zdroj	Projekt
Terénní pracovnice	Od **2014** (1,0 úvazek)	Úřad vlády ČR /město	Úřad vlády **Podpora terénní práce**
Asistent prevence kriminality	**2014 – 2016** (2 pracovníci)	Ministerstvo vnitra /město	
	2016 – 2017 (4 pracovníci)	Ministerstvo vnitra /město	
	2017 – 2019 (4 pracovníci)	MPSV /město *(v rámci KPSVL)*	OPZ **Asistent prevence kriminality 2017 - 2019 ve Velkých Hamrech** CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_042/0005708
	2019 – 2021 (4 pracovníci)	ÚP (MPSV) /Ministerstvo vnitra /město	
Klubovna	Od **2017**	MPSV /MŠMT / město *(v rámci KPSVL)*	
Sociální a komunitní práce	**2017 – 2019** (0,5 úvazku – sociální pracovník při obci; 0,25- komunitní sociální pracovník; 1,0 úvazku – komunitní pracovník; 0,25 úvazku – pracovník komunitního centra; 0,25 úvazku – zdravotně sociální pracovník)	MPSV /město *(v rámci KPSVL)*	OPZ **Sociální a komunitní sociální práce ve Velkých Hamrech** CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_042/0006110
	2020 – 2022 (2,0 úvazku – komunitní pracovnice; 0,25 úvazku komunitní sociální pracovník)	MPSV /město *(MAS Rozvoj Tanvaldska)*	OPZ **Komunitní a sociální práce ve Velkých Hamrech** CZ.03.2.65/0.0/0.0/16_047/0012017

Aktivita	Období	Zdroj	Projekt
Sociální bydlení	**2017** (vybudování 1 sociálního bytu rekonstrukcí)	MMR /město *(v rámci KPSVL)*	IROP **Sociální byty ve Velkých Hamrech** CZ.06.2.56/0.0/0.0/16_033/0003064 **(Sociální bydlení II.)**
	2017 – 2019 (vytvoření a schválení systému sociálního bydlení)	MPSV /město	OPZ **Pilotní ověření implementace systému sociálního bydlení na lokální úrovni v obci Velké Hamry** CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_128/0006189
Inkluzivní vzdělávaní	**2017 - 2020**	MŠMT /město *(v rámci KPSVL)*	OP VVV **Společné vzdělávání ve Velkých Hamrech** Registrační číslo CZ.02.3.61/0.0/0.0/16_021/0004504
	2020 - 2022	MŠMT /město	OP VVV **Společné vzdělávání ve Velkých Hamrech II** CZ.02.3.61/0.0/0.0./19_075/0016959

1.5 Lokální partnerství Velké Hamry

Lokální partnerství (dále jen LP) Velké Hamry bylo ustaveno na počátku spolupráce 13. února 2013.[7] Od té doby se členové LP setkávají pravidelně alespoň dvakrát ročně. Členy jsou zástupci města, klíčových institucí veřejné správy, neziskových organizací, policie a dalších partnerů, kteří se podílí na sociálním začleňování. Lokální partnerství udává základní směr spolupráce s Agenturou, schvaluje členy pracovních skupin a na návrh pracovních skupin schvaluje SPSZ. Lokální partnerství je řízeno manažerem sociálního začleňování, v zástupu lokálním konzultantem Agentury.

Obecným cílem činnosti LP je zlepšení kvality života ve Velkých Hamrech a to ve specifických oblastech – bydlení, zaměstnávání, bezpečnost a prevence, vzdělávání a volný čas, sociální služby. Členy LK jsou následující organizace:

- MěÚ Velké Hamry
- Agentura pro sociální začleňování
- Městská policie Tanvald
- Krajský úřad Libereckého kraje
- Úřad práce - Kp Jablonec nad Nisou
- ZŠ a MŠ Velké Hamry
- MŠ Velké Hamry
- Romany Art Workshop z.s.
- Roma Tanvald z.s.
- Mikroregion Tanvaldsko
- Podané ruce o.p.s.

[7] Bližší informace na webových stránkách města. Dostupné z JEDNACÍ ŘÁD LOKÁLNÍHO PARTNERSTVÍ (velke-hamry.cz)

1.6 Vazba SPSZ na další strategické, koncepční a metodické dokumenty

Z aktuálně účinných dokumentů místní úrovně SPSZ vychází z následujících dokumentů:

- Místní plán inkluze ve vzdělávání Velké Hamry 2020 – 2022
- Město Velké Hamry – Plán prevence kriminality pro roky 2020 – 2022
- Program rozvoje města Velké Hamry 2020 – 2026
- Lokální koncepce sociálního bydlení pro město Velké Hamry 2019
- Metodika přidělování sociálních bytů Velké Hamry
- Metodika poskytování sociální práce Velké Hamry

V rámci regionu obcí spojených správním obvodem ORP Tanvald, sdružených ve Svazku obcí Mikroregionu Tanvaldsko a MAS Rozvoj Tanvaldska momentálně probíhá třetí cyklus komunitního plánování sociálních služeb, jehož výstupem bude **Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území Mikroregionu Tanvaldsko 2022 – 2026**.

Z krajských dokumentů se jedná o:

- Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021 – 2027
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Libereckého kraje na období 2021 – 2023.

Relevantní strategické dokumenty České republiky:

- Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020
- Strategie sociálního začleňování 2021 – 2030
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
- Koncepce sociálního bydlení České republiky 2015 – 2025
- Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví 2021 – 2030
- Národní strategie rozvoje sociálních služeb 2016 - 2025
- Akční plán národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2017 – 2027
- Strategický rámec politiky zaměstnanosti do roku 2030
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019 – 2027
- Koncepce vězeňství do roku 2025
- Zdraví 2030
- Národní akční plán pro duševní zdraví 2020 – 2030
- Koncepce rodinné politiky 2017 – 2022
- Národní strategie ochrany práv dětí na období 2021 – 2029
- Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+

2 Jak vznikal strategický plán sociálního začleňování města Velké Hamry

Platnost předchozího SPSZ končila rokem 2019. Ve stejném roce byl oživen dialog mezi městem a ASZ a formulovány tematické oblasti, ve kterých vidí město spolupráci jako žádoucí. Jednalo se o rozvoj sociální práce na obci, komunitní práce, prevence a bezpečnosti, kvality vzdělávání, inkluze, sociálního podnikání. Zároveň byl diskutován zájem o zpracování nového SPSZ pro další období, na něj navázaného komunikačního plánu a tematického výzkumu (Zmapování potencionálních objektů SVL v Mikroregionu Tanvaldsko).[8] Podle původního záměru měl výzkum sloužit jako podklad pro zpracování plánu a i když k jeho realizaci ze strany Agentury nedošlo, potřeba zmapování tématu v oblasti Tanvaldska přetrvává.

Příprava SPSZ

Pro přípravu SPSZ byla využita již fungující realizační struktura aktivit v oblasti sociálního začleňování a byla svolána průřezová pracovní skupina sociálního začleňování, jejímiž členy jsou místní aktéři. V rámci přípravy plánu se uskutečnila tři setkání pracovní skupiny, z nichž každé bylo zaměřené na konkrétní témata – 1. 10. 2020 dluhy a bydlení; 3. 12. 2020 zdraví, zaměstnanost, bezpečnost; 26. 2. 2021 sociální služby, sociální a komunitní práce. Z těchto tří setkání se dvě podařilo uskutečnit prezenčně, byť v omezeném počtu a jedno proběhlo kombinací on-line a prezenční formy. Další vzájemné konzultace k přípravě plánu pak probíhaly většinou elektronicky za využití on-line konferenčních platforem či elektronické korespondence. Harmonogram přípravy plánu byl totiž značně ovlivněn dynamickým vývojem protiepidemických opatření, která výrazně omezila možnosti setkávání. To mělo dopad jak na realizaci pracovních skupin, tak na možnosti využití dalších participativních metod. V konečném důsledku se oproti původnímu harmonogramu posunulo předpokládané schválení plánu na 1. ½ roku 2021 (původní harmonogram počítal s počátkem roku 2021).

Kladným momentem přípravy SPSZ je rozvoj spolupráce na regionální úrovni, kdy prostřednictvím koordinátorky komunitního plánování sociálních služeb Svazku obcí

8 **Cíl a zdůvodnění výzkumu dle poptávkového formuláře:**
Cílem je zjistit množství bytových objektů nacházejících se v Mikroregionu Tanvaldsko, které jsou v soukromém vlastnictví a do budoucna mají sloužit k pronájmu. Nejde tedy o domy, kde majitel řeší svoji bytovou situaci. Jedná se o domy, kde vzhledem k jejich velikosti, umístění a také majiteli hrozí, že se postupně přemění v SVL. Cílem je, také aktualizovat současné SVL objekty. Cílem průzkumu je zjistit, jaké jsou v této oblasti hrozby. Cílem také je, zjistit důvody vzniku SVL objektů, zjistit u majitelů, z jakého skutečného důvodu se oni rozhodují ubytovávat sociálně slabé. Z těchto údajů potom zhodnotit možnosti obcí, jak se účinně bránit trendu vzniku domů SVL a přijmout vhodná opatření v rámci tvorby nového Strategického plánu sociálního začleňování. Důvodem zvolení tohoto tématu je zmapování hrozeb, které v této souvislosti v obci můžeme očekávat. Vzhledem k velké migraci problémových osob mezi obcemi mikroregionu je vznik nové SVL v sousední obci spojen s vyšším rizikem přesunu problémů do naší obce. Obyvatelé SVL často nehradí nájemné a v okolí pak hledají další vhodné bydlení. Hrozbou je také zvyšování počtu problémových obyvatel přicházejících z celé republiky, případně ze Slovenska. Důvodem je také zjištění trendu v oblasti ubytovávání sociálně slabých soukromými vlastníky a zjištění podmínek, které sociálně slabí v tomto ubytování mají.

Mikroregionu Tanvaldsko, která byla přizvána na jednání pracovních skupin, dochází k přenosu informací a podnětů z Velkých Hamrů do regionu. Koordinace aktivit v oblasti sociálního začleňování v rámci širšího území, se v regionu tak vzájemně provázaném, jako je Tanvaldsko, ukazuje být zcela zásadní. Tento fakt se dlouhodobě potvrzuje v oblasti bydlení a nyní se přidává potřeba zajištění dostupnosti odpovídajícího dluhového poradenství, rozvoji v oblasti zaměstnanosti nebo při řešení drogové problematiky a s tím spojených otázek bezpečnosti.

Limity zpracování strategického plánu sociálního začleňování

Důležitou okolností, která ovlivňovala tvorbu plánu a bude ovlivňovat i jeho implementaci, je v tuto chvíli zatím nejistá oblast financování. Zdrojem nejistoty je několik faktorů. Prvním z nich je fakt, že se v době, kdy plán vzniká, teprve dokončuje příprava dotačních programů pro následující období a není tak známá jejich konečná podoba. To se týká důležitých nástrojů pro financování projektů v oblasti sociálního začleňování – OP OPZ+, OP JAK a IROP 2021 – 2027. Dalším zdrojem nejistoty je obecně vývoj situace spojený s pandemií nemoci COVID 19 a to jak s ohledem na společnost, tak na finanční zdroje. Třetím a ne méně podstatným faktorem je politická situace. Pro realizaci plánu budou určující jak změny v daňové politice, tak preference a priority zvolených osob a stran po podzimních volbách do poslanecké sněmovny 2021. Stejně tak důležité budou ve Velkých Hamrech výsledky komunálních voleb v roce 2022. Posledním faktorem, který ovlivní konečnou schválenou podobu SPSZ je Agenturou pro sociální začleňování připravovaná nová Metodika KPSV+, která bude schvalována v první polovině roku 2021, tedy ve stejném období, jako SPSZ Velké Hamry.

3 Kdo je kdo (popis řízení a realizačních struktur procesu sociálního začleňování)

Řídící struktura přípravy tohoto dokumentu vychází z dosavadní praxe. Při plánování vzniku SPSZ byla snaha navázat na předchozí činnost Pracovní skupiny bydlení a zaměstnanost a Pracovní skupiny bezpečnost a sociální služby, které se scházely v obci při tvorbě a implementaci SPSZ II., při tvorbě Plánu prevence kriminality a při přípravě Lokální koncepce sociálního bydlení a návazných dokumentů. Pro tvorbu SPSZ byla ustanovena jedna průřezová **Pracovní skupina pro koordinaci sociálního začleňování (PSSZ)**, která se schválením SPSZ stane stálou pracovní skupinou v rámci lokálního partnerství a bude fungovat jako důležitý orgán implementace SPSZ. V rámci lokálního partnerství se dále schází samostatná pracovní skupina k oblasti inkluzivního vzdělávání, výsledkem jejíž činnosti je Místní plán inkluze a jeho implementace. SPSZ se stane závazným dokumentem po kladném vyjádření Agentury pro sociální začleňování, schválení Lokálním partnerstvím Velké Hamry a po schválení zastupitelstvem města Velké Hamry.

3.1 Zapojení aktérů a jejich role v procesu sociálního začleňování

Lokální partnerství Velké Hamry (LP)

Lokální partnerství, které se schází minimálně 2x ročně, schvaluje na návrh pracovní skupiny pro koordinaci sociálního začleňování SPSZ monitoruje průběh realizace aktivit z něho vyplývajících. Podrobně je LP popsáno v kapitole 1.5. tohoto dokumentu, dále pak v Jednacím řádu lokálního partnerství a dalších dokumentech dostupných na webových stránkách města Velké Hamry.[9]

Pracovní skupina pro koordinaci sociálního začleňování (PSSZ)

Průřezová pracovní skupina se schází dle potřeby, nejdéle však jednou za 3 měsíce. Cílem její činnosti je příprava SPSZ a jeho následná implementace. Stálými členy PSSZ je starosta, tajemnice, terénní a sociální pracovnice, koordinátorka inkluze. Na jednotlivá setkání jsou pak zváni další účastníci dle tématu setkání (bezpečnost, bydlení, zaměstnanost, zdraví, sociální práce a sociální služby, komunitní práce, občanské soužití). Mezi pravidelné účastníky setkání PSSZ patří APK, komunitní sociální pracovnice, komunitní pracovnice. Dále se dle obsahu jednání účastní ředitelka ZŠ a MŠ Velké Hamry, ředitelka MŠ Velké Hamry, zástupce příslušných odborů MěÚ či dalších městem zřizovaných organizací, zástupci zájmových organizací, spolků, veřejnosti, cílové skupiny sociálního začleňování. Dle potřeby jsou přizváni odborníci na konkrétní témata či další aktéři lokálního partnerství. PSSZ je dále zodpovědná za přípravu dalších dokumentů a aktivit vyplývajících nebo spojených s realizací SPSZ a to – akčních plánů, plánu financování realizace SPSZ, průběžných monitorovacích zpráv, závěrečného vyhodnocení realizace plánu a přípravy dalšího období. V případě, že se v

9 https://www.velke-hamry.cz/o-meste/agentura-pro-socialni-zaclenovani/

průběhu implementace SPSZ objeví potřeba věnovat se konkrétnímu tématu intenzivně, iniciuje PSSZ vznik tematicky zaměřené pracovní skupiny, stanovuje náplň a rozsah jejího působení a časový rámec její existence.

Manažer sociálního začleňování

Manažer sociálního začleňování (dále jen manažer SZ, MSZ)

- je pracovník určený obcí pro spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování (dále jen Agenturou, ASZ);
- je metodicky veden lokálními konzultanty Agentury (LK) a konzultanty inkluzivního vzdělávání (KIV), úzce s nimi spolupracuje;
- plní úkoly vyplývající z podepsaného Memoranda o spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování (Příloha 3 Metodiky Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám verze 5.0, dále jen Memorandum) a z jeho příloh;
- je zaměstnancem obce (nebo je v jiném obdobném právním poměru);[10]

Manažer sociálního začleňování je zásadní osoba pro řízení celého procesu a pro funkční přenos informací mezi všemi aktéry. Manažer sociálního začleňování svolává setkání pracovních skupin a lokálního partnerství, zajišťuje tok informací mezi jednotlivými aktéry v území a zprostředkovává kontakt s dalšími subjekty, jako je ASZ, SO Mikroregionu Tanvaldsko, MAS Rozvoj Tanvaldska, Liberecký kraj či další regionální či nadregionální instituce. V době tvorby tohoto plánu zastává pozici manažera sociálního začleňování tajemnice města Velké Hamry.

Lokální konzultant

Lokální konzultant je delegován Agenturou pro spolupráci s městem. Jeho role spočívá v koordinaci procesu plánování a celého průběhu realizace KPSV+, je přímou kontaktní osobou v komunikaci s Agenturou a úzce spolupracuje s manažerem pro sociální začleňování.

Konzultant inkluzivního vzdělávání

Konzultant inkluzivního vzdělávání je delegován Agenturou pro spolupráci v oblasti školství a vzdělávání. Tato oblast je samostatně upravena v Místním plánu inkluze ve vzdělávání (ve Velkých Hamrech aktuálně platný pro období 2020 – 2022), který vznikal v rámci činnosti pracovní skupiny vzdělávání při lokálním partnerství. Konzultant inkluzivního vzdělávání je partnerem obce, školských zařízení a dalších institucí a organizací působících v oblasti školství, vzdělávání a výchovy. Svou činností napomáhá rozvoji aktivit a přístupů podporujících inkluzi ve vzdělávání a spolupracuje v území s lokálním konzultantem a dalšími aktéry v rámci přístupu KPSV 2021+.

3.2 Kontinuita procesu sociálního začleňování

Spolu se schválením SPSZ bude automaticky schválena i tato realizační struktura. Pokud dojde k situaci, že se pozice manažera sociálního začleňování uvolní, je zodpovědností Rady

[10] Dále viz metodika KPSVL dostupná z: O nás – Agentura pro socialni zaclenovani (socialni-zaclenovani.cz)

města Velké Hamry zajistit jmenování nového manažera. V případě takové změny musí být aktéři v oblasti sociálního začleňování informováni o tom, kdo je osoba dočasně zastupující a následně nově jmenovaný manažer/ka pro sociální začleňování, aby se předešlo překážkám v komunikaci a sdílení informací. V období po komunálních volbách zajišťuje manažer sociálního začleňování kontinuitu procesu v rámci nových struktur a informuje partnery v rámci LP, svazku obcí, MAS, ASZ o případných změnách.

4 Jak se žije ve Velkých Hamrech (Analytická část strategického plánu sociálního začleňování)

Komplexní a podrobná data v příloze č. 1. Zde předloženy nejdůležitější informace (z rešerší, obsahuje syntézu dat) a výčet klíčových problémů a jejich příčin, na které navazuje návrhová část s opatřeními.

4.1 Bydlení

Bydlení ve Velkých Hamrech	Velké Hamry jsou jedinou obcí v regionu, která svým obyvatelům poskytuje sociální bydlení a další specifické formy bydlení. Přesto se město konstantně potýká s problémy spojenými s obchodem s chudobou a poměrně intenzivní migrací sociálně vyloučených osob, převážně Romů, v území mikroregionu. Jejím podstatným zdrojem jsou obtíže se získáním standardního bydlení za běžných nájemních podmínek a další okolnosti spojené se specifiky sociálního vyloučení, jako je předlužení, lichva a obtíže se získáním regulérního zaměstnání na volném trhu práce. Město Velké Hamry má zpracované strategické a metodické dokumenty v oblasti bydlení a v rámci městského bytového fondu je aktivně činné v oblasti prevence ztráty bydlení. Město vlastní a spravuje bytový fond, využívá e zdroje města z Fondu rekonstrukcí a oprav a dle příležitostí s využitím vhodných dotačních titulů.
Klíčové problémy bydlení	**Klíčové problémy v bydlení**: Migrace sociálně vyloučených obyvatel po Mikroregionu Tanvaldska Existence nevyhovujícího bydlení u soukromých vlastníků Existence osob v akutní bytové nouzi Vysoké riziko rozšíření SVL na území obce <u>Příčiny problémů</u>: Neexistující podpora sociálního bydlení v okolních obcích Velké množství zanedbaných objektů na prodej, které přitahuje „obchodníky s chudobou“ a omezené možnosti obce vykupovat objekty Nedostatečná podpora terénní sociální práce v bydlení a s ohroženými rodinami

4.2 Zadluženost

Rozsah předlužení	Vycházíme-li z údajů v mapě exekucí (viz data v příloze), vidíme, že podíl osob v exekuci je dlouhodobě nad celorepublikovým průměrem. Tento fakt koresponduje se situací na území velké části Libereckého kraje. Ovšem v rámci regionu Tanvaldska je situace ve Velkých Hamrech mírně lepší, než v okolních obcích včetně Tanvaldu. Předlužení se velkou mírou týká osob žijících nebo pocházejících ze sociálně vyloučených lokalit a nijak se svými specifiky neliší od dalších SVL. Rozsah předlužení běžné populace není zmapován. **Zdroj:** http://mapaexekuci.cz
Dluhové poradenství v obci a prevence ztráty bydlení	Město Velké Hamry má akreditaci pro poskytování služeb v oblasti oddlužení a svým obyvatelům v rámci terénní sociální práce poskytuje služby od základního dluhového poradenství až po podání návrhu na oddlužení. V případech, kdy město zjistí dluh občanů vůči městu, snaží se příslušný pracovník MěÚ komunikovat s dlužníkem a spolu se sociální /terénní pracovnicí hledají příčinu a možné řešení situace dlužníka, případně sestavují splátkový kalendář. Situace občanů jsou pak posuzovány individuálně. Limitem dluhového poradenství poskytovaného obcí je pak jeho odbornost a kapacita pracovníků, neboť pro tyto služby není vyčleněna konkrétní osoba, ale je poskytováno v rámci další agendy pracovníků. Dlouhodobým nedostatkem v širším území je absence kvalitního dostupného dluhového poradenství poskytovaného externím subjektem. Nejbližší možností je poradna Člověka v tísni v Liberci, na kterou se s konkrétními případy obrací i pracovníci města nebo Naděje v Jablonci nad Nisou.
Klíčové problémy dluhy	**Klíčové problémy v dluzích**: Vysoký počet osob v exekuci Neřešení situace v předlužení osob z SVL <u>Příčiny problémů</u>: Nedostatečné kapacity dluhového poradenství (personální a odborné) Nedostatečné zjišťování potřeb osob ze SVL v dluhové oblasti a adekvátní pokrytí jejich potřeb Není protiváha komerčním nabídkám půjček a všudypřítomné reklamy na půjčky Absence kvalitního dostupného dluhového poradenství poskytovaného externím subjektem

4.3 Komunitní práce a občanské soužití

Komunitní práce	Město Velké Hamry provozuje komunitní centrum, které je svou činností zaměřené hlavně na osoby a rodiny sociálně vyloučené, vyloučením ohrožené, převážně romského původu. Komunitní centrum poskytuje zázemí pro práci s mládeží i prostor pro zapojení rodin. Jeho kapacita je dlouhodobě vytížena, návštěvnost je vysoká a potřebnost se projevila i v době počáteční pandemie COVID 19, kdy sloužilo jako zázemí pro vzdělávání dětí ze SVL při přechodu žáků na on-line výuku. V současnosti je po personální stránce komunitní centrum zajištěno z projektu MAS, další aktivity se momentálně podařilo zafinancovat z dotace ministerstva vnitra a dalších zdrojů. Nicméně udržitelné a předvídatelné financování po konci projektu MAS (2022) zajištěno není. Zatímco komunitní práce zaměřená na romskou menšinu přináší pozitivní výsledky, aktivity komunitního rázu zaměřené na obyvatele města jako celku s cílem podpory vzájemného soužití všech obyvatel jsou zatím spíše výjimkou. Stejně tak není uchopena cílová skupina děti a mládež ohrožená negativními společenskými jevy, která nepatří mezi cílovou skupinu komunitního centra a pro kterou nejsou atraktivní volnočasové aktivity nabízené školou či místními zájmovými spolky.
Občanské soužití a zapojování veřejnosti	Občanské soužití se dá hodnotit jako fungující s občasnou eskalací napětí v exponovaných situacích, klasicky v čase konání komunálních voleb. Zdrojem napětí bývají spíše osobní zájmy některých obyvatel, pro jejichž účely jsou využívána nejrůznější lokální témata. Takovým tématem bylo v minulosti i soužití většinového obyvatelstva s Romy, ale šlo spíše o zneužití tématu samotného, než o reálný společenský problém. Naopak je v poslední době v otázce vzájemného soužití vnímán určitý posun k lepšímu, k čemuž výraznou měrou přispívají aktivity obce v oblasti sociálního začleňování. Snahy o zapojování veřejnosti do rozvoje obce byly v minulosti realizovány (veřejná setkání), ale výsledky jsou hodnoceny rozporuplně.
Klíčové problémy komunitní práce a občanského soužití	**Klíčové problémy v komunitní práci a občanském soužití**: Nedostatečné kapacity k potřebám obyvatel SVL v komunitní práci Nedostatečná podpora cílové skupiny dětí a mládeže ohrožených negativními společenskými jevy Občasná eskalace napětí (typicky před komunálními volbami) a využívání zástupných témat <u>Příčiny problémů</u>: Nedostatek stabilních zdrojů, personálních a prostorových kapacit Nedostatečné tematizování problematiky sociálního začleňování a přínosů sociálního začleňování a využívání komunikačních kanálů

4.4 Bezpečnost a prevence kriminality

Kriminalita – trestná činnost	Podrobná bezpečnostní analýza je součástí Plánu prevence kriminality pro roky 2020 – 2022. Nicméně z ní vyplývá, že dosavadní aktivity města v oblasti sociálního začleňování spolu s působením asistentů prevence kriminality v obci mají za následek průběžné snižování počtu trestných činů a přestupků v občanském soužití. Město Velké Hamry nemá vlastní městskou policii, spadá do územní působnosti Obvodního oddělení PČR Tanvald. Město vnímá jako problematické nedostatečné sdílení informací a koordinaci postupů s PČR, zejména v oblasti drogové kriminality a podvodů.
Aktivity v oblasti prevence kriminality	Nejvýraznější aktivitou v oblasti prevence kriminality na území města je zajištění činnosti asistentů prevence kriminality, kteří v počtu 4 pracovníků působí v obci od roku 2016 (do té doby, mělo město pouze 2 APK a nebyl tak zajištěn celodenní režim). V minulosti byli APK metodicky navázáni na PČR, tato spolupráce ale skončila (přestože byla hodnocena pozitivně) a nyní má město smluvenou spolupráci v oblasti mentoringu APK s Městskou policií Tanvald. Financování APK po ukončení projektu v rámci KPSVL je nyní opět závislé na zdrojích z MV a MPSV (ÚP), které je těžko předvídatelné. Přestože se činnost APK dlouhodobě velmi osvědčila, je jejich zajištění v preferovaném počtu 4 pracovníků po roce 2021 nejisté. Spolupráce v oblasti prevence s PČR koordinovaně neprobíhá, jedná se o jednotlivé samostatné akce (které ale bývají rovněž pozitivně hodnoceny). Co se týče preventivních aktivit zaměřených na děti, mládež a mladé dospělé, je činnost na území města částečně nevyrovnaná. Velmi aktivní je v tomto směru škola a komunitní centrum. Ovšem část dětí, mládeže a mladých dospělých, které již nejsou v kontaktu s místní ZŠ a zároveň nepatří mezi návštěvníky komunitního centra, je mimo dosah jakékoliv preventivní práce (ať již obecně v oblasti prevence nežádoucích společenských jevů nebo oblasti zaměřené na prevenci užívání návykových látek). Zároveň nejsou známé informace o využívání kapacit typu NZDM, komunitních center, terénních programů či kontaktních center touto cílovou skupinou v širším okolí.

Klíčové problémy bezpečnost a prevence kriminality	**Klíčové problémy v bezpečnosti a prevenci kriminality:** Mládež a mladí dospělí jsou vystaveni riziku sociálně patologického chování (výtržnosti, drogy) Nedostatečná spolupráce a koordinace v oblasti prevence kriminality Nestabilní financování preventivních opatření (zejm. APK) <u>Příčiny problémů</u>: Po absolvování ZŠ nemá mládež využívat návazné volnočasové aktivity v místě bydliště Není zmapováno využívání volnočasových a nízkoprahových zařízení v okolí (v návaznosti na dojíždění do škol, brigád, přáteli) Neexistence Koordinační dohody mezi obcí a KŘPČR Nízké personální kapacity a chybějící zdroje k pokrytí volnočasových aktivit nad rámec aktivit místní ZŠ

4.5 Sociální práce, sociální služby a příslušné programy podpory

Sociální práce	Intenzivní sociální práce je v území zásadním pilířem aktivit v oblasti sociálního začleňování. V současné době ve městě působí sociální pracovnice a terénní pracovnice, zaměstnané v rámci městského úřadu. Sociální pracovnice se zaměřuje převážně na cílovou skupinu senioři a ZTP a terénní pracovnice zejména na romské klienty a osoby i rodiny sociálně vyloučené a vyloučením ohrožené. Obě pracovnice vzájemně spolupracují a klienty propojují s vhodnými a dostupnými sociálními službami a dalšími oblastmi podpory. V rámci projektu, ze kterého je aktuálně financován chod komunitního centra, je zaměstnána další sociální pracovnice na velmi nízký úvazek, její činnost je vázána na činnost komunitního centra.
Sociální (zdravotní) služby a psychologická podpora	Na území Velkých Hamrů sídlí ze sociálních služeb pouze pečovatelská služba zřizovaná městem a domov pro seniory, jehož zřizovatelem je Liberecký kraj. Kromě vlastních kapacit terénní, sociální práce probíhá spolupráce s organizacemi DRAK z.s. a její službou Ošatník, Fokus Liberec, Azylový dům v Jiřetíně pod Jedlovou, Romodrom o.p.s., Romany art workshop z.s., Roma Tanvald z.s. V oblasti sociálně zdravotní péče je to nemocnice Tanvald a Jablonec n. Nisou, Semily, terénní zdravotní péče Smržo-medic (Smržovka), odlehčovací služba Jablonec nad Nisou (Centrum sociálních služeb), Rodina 24. V oblasti psychologické podpory je nejdostupnější Poradna pro manželství, rodinu a mezilidské vztahy Jablonec. Úplně chybí zajištění služeb zaměřených na drogovou prevenci a řešení problémů spojených se závislostními jevy.
Kapacity terénní sociální práce, sociálních služeb a dalších oblastí podpory	Přestože, je terénní sociální práce (pod terénní sociální prací jsou myšleny všechny formy a metody sociální práce zajišťované pracovníky s nejrůznější náplní práce a kvalifikací) zásadním nástrojem v řešení situací spojených se sociálním vyloučením, jsou její kapacity v obci v současné době poddimenzované i proti minulosti a není zajištěn zástup pracovníků. Současné kapacity jsou zároveň nedostatečné pro rozvoj dalších aktivit v oblastech zaměstnanosti, sociálního bydlení a dluhového poradenství. Jako nedostatečné jsou hodnoceny i kapacity pro péči o klienty s potřebou vyšší míry podpory v terénu – není možno zajistit u lidí s vyšší závislostí na péči. Zároveň je problém zajistit vhodné zařízení pro umístění nízkopříjmových seniorů (hlavně těch, kteří jsou na hranici, kdy nesplňují parametry pro přiznání nároku na dávky). Tedy při současné kapacitě a nastavení služeb zdravotně-sociálních je

	velmi obtížné hledat řešení pro tuto CS jak v terénu, tak v pobytové službě. Město při řešení jednotlivých případů v minulosti zkoušelo apelovat na KÚ Libereckého kraje. Jako nedostupné, pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, je dále pociťováno právní poradenství. Obecně je v regionu problematické zajištění bydlení a to jak ve formě specifické služby pro osoby se sníženou soběstačností – typu chráněné bydlení, tak pro osoby nízkopříjmové, sociálně vyloučené či vyloučením ohrožené. Osoby dlouhodobě usazené ve Velkých Hamrech mají možnost získání sociálního bydlení v rámci městského bytového fondu, ovšem Velké Hamry jsou v regionu jediná obec, která sociální bydlení svým občanům poskytuje. Lidé z CS z okolních obcí jsou nuceni hledat cestu k zajištění bydlení v rámci širšího regionu a často je pro ně jedinou možností azylový dům. Současně jsou kapacity azylového bydlení hodnoceny jako nedostatečné, dobrou zkušenost má terénní pracovnice s azylovým domem v Jiřetíně pod Jedlovou. Oblast psychologické podpory je limitována jak dostupností, tak omezenou kapacitou. Objednací lhůty bývají dlouhé, i v řádech měsíců, a v případech akutní krize není zajištění adekvátní psychologické podpory zaručeno.
Klíčové problémy sociální práce, sociální služby a příslušné programy podpory	**Klíčové problémy v sociální práci, sociálních službách a příslušných programech podpory:** Poddimenzované kapacity neodpovídají zvýšeným potřebám obyvatel Vysoký počet osob a rodin v ohrožení <u>Příčiny problémů</u>: Není zastupitelnost, nedostatečné kapacity Nedostatečná komplexnost podpory Neexistence sociálního bydlení v okolních obcích Není dostatečná koordinace při řešení situací rodin s dětmi (OSPOD, aktéři, organizaci) Chybí informace (aktéři tuší rozsáhlost problémů, ale nemají dostatečná data)

4.6 Dlouhodobá nezaměstnanost

Zaměstnanost	Lokální možnosti zaměstnání nabízí především stavebnictví a služby. V širším okolí je to pak výroba a další odvětví. Možný rozvoj by v místě mohl, vzhledem k poloze a okolí města, nastat v oblasti cestovního ruchu. Zaměstnanost v obci je nižší oproti celorepublikovému průměru. Ovšem v rámci mikroregionu Tanvaldska se drží na lepších hodnotách. Nezaměstnanost, zejména dlouhodobá, je tradičně vyšší u obyvatel SVL, což je stav, který se zde nikterak neliší od jiných SVL. Obecně je problém se získáním a udržením zaměstnání osob s nízkou kvalifikací, malými pracovními zkušenostmi a často vysokou mírou zadluženosti. Častěji zmiňovaný problém je možnost získání práce „na černo“, což je jev v území mnohokrát zmiňovaný a odvíjí se od nabídky některých zaměstnavatelů, kteří pracovníky mimo zákonný rámec nabírají. Využíváni jsou v tomto případě právě lidé méně kvalifikovaní bez orientace v právních souvislostech. Práce „na černo“ patří mezi běžné projevy adaptace na život v SVL. Důležitým aktérem v oblasti zaměstnanosti v místě je město, které dlouhodobě zajišťuje možnost uplatnění v rámci veřejně prospěšných prací - VPP (pracovníky zaměstnává zejména v rámci technických služeb a provozu třídící linky recyklovaného odpadu). Ačkoliv město zajišťuje provázání terénní sociální práce s dluhovým poradenstvím a možností získání sociálního bydlení (to je dle momentálně platné koncepce sociálního bydlení vázáno na legální zaměstnání), úspěšnost pracovníků, kteří prošli VPP v následném uplatnění na volném trhu práce je ale i nadále nízká. Komplexní program podpory zaměstnanosti ve Velkých Hamrech dosud nebyl realizován.
Klíčové problémy zaměstnanost:	**Klíčové problémy v zaměstnanosti:** Vyšší míra dlouhodobě nezaměstnaných osob Rozšířené zaměstnávání „na černo“ <u>Příčiny problému:</u> Nedostatečná propojenost zaměstnavatelů a aktérů z oblasti zaměstnanosti a veřejné správy Nedostatek pracovních pozic vhodných pro osoby z CS se sníženým přístupem na běžný trh práce (vč. žen) Osoby z CS mají kumulované problémy Rozšířená možnost získat práci „na černo“ Předluženost obyvatel SVL

5 Cesta změny (Návrhová část strategického plánu sociálního začleňování)

VIZE[11]
Velké Hamry jsou společensky soudržné město s dostupnými službami pro osoby v nepříznivé sociální situaci.
Strategický cíl:
Ve Velkých Hamrech se systematicky pracuje na snižování zadluženosti obyvatel obce; na stabilizaci životní situace obyvatel a zvýšení dostupnosti bydlení; na zvýšení zaměstnanosti obyvatel SVL a osob ohrožených sociálním vyloučením; na posílení bezpečnosti, veřejného pořádku, kvality občanského soužití a prevence kriminality; na zlepšení životního stylu; na zlepšení zdravotního stavu obyvatel SVL. Ve Velkých Hamrech jsou služby pro osoby řešící nepříznivou sociální situaci místně, časově a finančně dostupné.

[11] Vize vychází z programu rozvoje obce 2020 – 2026, dostupný na webových stránkách města

5.1 Přehled specifických cílů a opatření strategického plánu sociálního začleňování

BYDLENÍ	
Specifický cíl 1.1	**Rozvoj obecního, dostupného a sociálního bydlení**
Opatření 1.1.1	Revidovat Lokální koncepci sociálního bydlení pro město Velké Hamry
Opatření 1.1.2	Zajistit uživatelům sociálního bydlení dostatečnou podporu ve formě terénní sociální práce v kapacitě odpovídající potřebnosti
Opatření 1.1.3	Udržet a zvyšovat kvalitu bytového fondu města
Opatření 1.1.4	Rozšířit městský bytový fond o větší bytové jednotky dispozic 2+1, 3+1, 4+1, které bude možné přidělit v rámci systému sociálního bydlení
Opatření 1.1.5	Průběžně vyhodnocovat situaci v oblasti bydlení
Specifický cíl 1.2	**Prevence vzniku nových sociálně vyloučených lokalit na území města**
Opatření 1.2.1	Zajistit průběžný monitoring nemovitostí na území města
Opatření 1.2.2	Aktivně podporovat záměry využití objektů na území obce ke společensky prospěšným účelům
DLUHY	
Specifický cíl 2.1	**Celkové snížení dluhové zátěže obyvatelstva**
Opatření 2.1.1	Zajistit dostupnost kvalitního dluhového poradenství pro všechny obyvatele města
Opatření 2.1.2	Zajistit metodickou a informační podporu pracovníkům, kteří poskytují dluhové poradenství obyvatelům Velkých Hamrů
Opatření 2.1.3	Zachovat na obci akreditaci pro poskytování služeb v oblasti oddlužení po srpnu 2022
Opatření 2.1.4	Realizovat cílenou informační kampaň zaměřenou na prevenci dopadů aktivit telemarketingu a podomního prodeje a navazovat dalšími preventivními aktivitami

KOMUNITNÍ PRÁCE A OBČANSKÉ SOUŽITÍ	
Specifický cíl 3.1	**Zabezpečit provoz komunitního centra a stabilních podmínek pro rozvoj komunitní práce ve Velkých Hamrech**
Opatření 3.1.1	Personálně zajistit chod komunitního centra po roce 2022
Opatření 3.1.2	Zajistit podmínky pro realizaci aktivit komunitního centra
Opatření 3.1.3	Podpořit rozvoj kompetencí aktérů v oblasti práce s komunitou
Specifický cíl 3.2	**Vytvářet podmínky pro zlepšování vzájemného soužití obyvatel Velkých Hamrů**
Opatření 3.2.1	Realizace aktivit komunitního rázu pro všechny obyvatele Velkých Hamrů
Opatření 3.2.2	Rozvíjet podmínky pro včasné řešení problémů v občanském soužití
Opatření 3.2.3	Podpořit rozvoj spolkové činnosti obyvatel Velkých Hamrů
BEZPEČNOST A PREVENCE KRIMINALITY	
Specifický cíl 4.1	**Minimalizace bezpečnostních rizik a sociálně patologických jevů**
Opatření 4.1.1	Udržet ve Velkých Hamrech celodenní působnost pracovníků zajišťujících prevenci kriminality v terénu
Opatření 4.1.2	Rozvíjet kompetence asistentů prevence kriminality a spolupracovat s nimi na přípravě a realizaci aktivit v oblasti prevence a komunitní práce ve městě
Opatření 4.1.3	Uzavřít Koordinační dohodu mezi městem Velké Hamry a Krajským ředitelstvím policie Libereckého kraje
Opatření 4.1.4	Realizovat výlety a vícedenní pobyty pro děti, mladistvé a rodiny s dětmi sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené

SOCIÁLNÍ PRÁCE, SOCIÁLNÍ SLUŽBY A PSYCHOSOCIÁLNÍ PODPORA	
Specifický cíl 5.1	**Dostupnost vhodné a kvalitní podpory odpovídající potřebám obyvatel Velkých Hamrů**
Opatření 5.1.1	Zajistit dostatečnou kapacitu poskytování terénní, sociální práce a dalších specifických forem podpory obyvatelům Velkých Hamrů
Opatření 5.1.2	Podpořit multidisciplinární spolupráci v místní síti sociálně právní ochrany dětí
Opatření 5.1.3	Rozvíjet partnerství s organizacemi zaměřenými na poskytování sociálních a zdravotních služeb uživatelům návykových látek s cílem rozvoje prevence a snižování dopadů jevů spojených s problematickým užíváním návykových látek mezi obyvateli Velkých Hamrů
Opatření 5.1.4	Participovat na realizaci výzkumu v oblasti nastavení sítě služeb, volnočasových aktivit a podpory pro děti, mládež, mladé dospělé v regionu Tanvaldska
ZDRAVÍ	
Specifický cíl 6.1	**Zabezpečení dostupnosti zdravotní péče a poradenství v oblasti zdraví**
Opatření 6.1.1	Zvýšit atraktivitu lokality pro poskytovatele zdravotní péče
Opatření 6.1.2	Zajistit rozvoj kompetencí pracovníků v přímé práci s klienty (sociální, terénní, komunitní pracovníci, pečovatelky) v rámci poradenství pro oblast zdraví
Opatření 6.1.3	Pořádat akce zaměřené na zvyšování informovanosti v oblasti zdraví pro veřejnost
Opatření 6.1.4	Participovat na realizaci výzkumu v oblasti nastavení sítě služeb, volnočasových aktivit a podpory pro děti, mládež, mladé dospělé v regionu Tanvaldska
ZAMĚSTNANOST	
Specifický cíl 7.1	**Rozvoj etického zaměstnávání ve Velkých Hamrech**
Opatření 7.1.1	Vytvořit a rozvíjet lokální síť zaměstnanosti
Opatření 7.1.2	Vytvořit komplexní program podpory zaměstnanosti
Opatření 7.1.3	Rozvíjet možnosti města jako zaměstnavatele

5.2 Podrobná návrhová část

5.2.1 Bydlení

Specifický cíl 1.1	Rozvoj obecního, dostupného a sociálního bydlení
Opatření 1.1.1	Revidovat Lokální koncepci sociálního bydlení pro město Velké Hamry
Popis a zdůvodnění	*Město má zpracovanou koncepci sociálního bydlení a metodiky v oblasti poskytování sociálního bydlení. Město do tvorby těchto dokumentů vložilo úsilí a dokumenty jsou veřejné. Protože se situace v oblasti průběžně vyvíjí, bude koncepce revidována, aby dokument reflektoval aktuální stav a zkušenosti z poskytování sociálního bydlení a dalších specifických forem bydlení zajišťovaných městem. Aktualizovaná verze bude obsahovat časový harmonogram, dle kterého se bude v budoucnu s koncepcí pracovat. Metodické dokumenty (Metodika přidělování sociálních bytů ve Velkých Hamrech a Metodika poskytování sociální práce Velké Hamry) budou pravidelně aktualizovány jednou ročně. Na webových stránkách města budou dokumenty vždy dostupné v aktuální platné podobě.*
Cílová skupina (CS)	Lidé v bytové nouzi
Klíčové plánované aktivity	KA 01 – sběr podkladů a následné vyhodnocení Lokální koncepce bydlení pro město Velké Hamry (analýza dat, kvalitativní výzkumné metody, participace cílové skupiny). KA 02 – vytvoření a schválení revidovaného dokumentu. KA 03 – pravidelná aktualizace metodických dokumentů města spojených s poskytováním sociálního bydlení.
Výstupy /indikátory	*I 01 – aktualizovaná Lokální koncepce sociálního bydlení pro město Velké Hamry schválena ANO /NE* *I 02 – na webových stránkách města dostupné aktuální koncepční /metodické dokumenty pro oblast bydlení ANO /NE*
Předpoklad realizace	- politická vůle po komunálních volbách 2022 - fungující PSSZ (mikrotým sociálního bydlení)
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*1.1.5*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	- Lokální koncepce sociálního bydlení pro město Velké Hamry 2019 - Metodika přidělování sociálních bytů Velké Hamry - Metodika poskytování sociální práce Velké Hamry - Koncepce sociálního bydlení České republiky 2015 – 2025 - Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví 2021 – 2030
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*MěÚ Velké Hamry, PSSZ*
Partneři	*ASZ /v případě ukončení spolupráce s ASZ oslovit PSB (Platforma pro sociální bydlení), případně MPSV*
Harmonogram	*KA 01 – podzim 2021 až podzim 2022* *KA 02 – jaro 2023* *KA 03 – březen (každoročně)*

Opatření 1.1.2	**Zajistit uživatelům sociálního bydlení dostatečnou podporu ve formě terénní sociální práce v kapacitě odpovídající potřebnosti**
Popis a zdůvodnění	*Město má navázané poskytnutí sociálního bydlení na sociální práci, která je zásadním faktorem pro stabilizaci a komplexní zlepšení životní situace uživatelů sociálního bydlení a osob žijících v SVL či ohrožených sociálním vyloučením. Počet úvazků na zajištění sociální /terénní práce v obci je v současnosti o 0,5 - 1,0 nižší, než byl v předchozích letech, ačkoliv počet osob ohrožených sociálním vyloučením výrazně neklesá. Dle současného nastavení sociálního bydlení město disponuje 15 sociálními byty, což znamená při plné kapacitě 15 osob /rodin, jimž musí být dostupná podpora o různé intenzitě dle jejich specifických potřeb. Kromě osob, kterým byl přidělen sociální byt, je nutné zachovat volnou kapacitu terénní/sociální práce i pro osoby žijící v nevyhovujícím bydlení, ohrožené ztrátou bydlení, bez domova, sociálně vyloučené i sociálním vyloučením ohrožené atd.*
Cílová skupina (CS)	Uživatelé sociálního bydlení poskytovaného městem, osoby v bytové nouzi (v nevyhovujícím, nejistém bydlení, ohrožení ztrátou bydlení, osoby bez přístřeší, osoby bez domova)
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – zmapování kapacit sociální /terénní práce poskytované ve dvou předchozích letech (2020 a 2021) CS a na základě toho stanovení minimální dostupné kapacity terénní /sociální práce vázané v rámci města Velké Hamry pro práci s touto CS.* *KA 02 – zabezpečit poskytování terénní /sociální práce CS o stanovené kapacitě (v případě nedostatečné kapacity zabezpečit po finanční a personální stránce v souladu s opatřením 5.1.1).*
Výstupy /indikátory	*I 01 – dostupnost sociální /terénní práce pro CS v kapacitě odpovídající potřebnosti (zdrojem informací pro vyhodnocení jsou dohody o poskytování sociální práce, anonymizované individuální plány klientů, záznamy o poskytování sociální /terénní práce; zápisy z jednání PSSZ (mikrotýmu sociálního bydlení) ANO / NE*
Předpoklad realizace	- dostupnost finančních zdrojů na poskytování komplexní podpory v oblasti bydlení, dostupnost vhodného personálního obsazení, politická vůle
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*1.1.5, 5.1.1*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území Mikroregionu Tanvaldsko 2022 – 2026 - Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Libereckého kraje na období 2021 – 2023 A dále Koncepce sociálního bydlení České republiky 2015 – 2025, Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví 2021 – 2030, Národní strategie rozvoje sociálních služeb 2016-2025, Akční plán národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2017 – 2027
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*MěÚ Velké Hamry, město Velké Hamry, PSSZ*
Partneři	*ASZ, /Úřad vlády ČR /MPSV /SO Mikroregionu Tanvaldsko /MAS Rozvoj Tanvaldska /KÚ Libereckého kraje*
Harmonogram	*KA 01 – podzim 2021 – jaro 2022, KA 02 – jaro 2022 - 2025*

Opatření 1.1.3	Udržet a zvyšovat kvalitu bytového fondu města
Popis a zdůvodnění	*Město Velké Hamry vlastní a spravuje bytový fond. Stav jednotlivých bytů a domů je třeba průběžně monitorovat, zároveň je třeba pravidelně vyhodnocovat nastavení výše nájmů a další příjmy, aby bylo město schopné plánovat investice (byty opravovat a bytový fond rozšiřovat - v současnosti poptávka po městských bytech převyšuje nabídku). Rozvoj bytového fondu bude plánován tak, aby reflektoval potřeby všech obyvatel města, včetně osob a rodin sociálně vyloučených či vyloučením ohrožených.*
Cílová skupina (CS)	Všichni obyvatelé Velkých Hamrů
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – formalizovat proces tvorby interního dokumentu města vyhodnocujícího stav bytového fondu, poptávku po bytech včetně potřeb obyvatel sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených, který bude obsahovat plán investic do rozvoje bytového fondu na následující rok reflektující zjištěné potřeby – stanovení kompetencí v rámci MěÚ a dalších orgánů města při tvorbě dokumentu (kdo připravuje kterou část, kdo je zodpovědný za sběr a kompletaci podkladů, kdo dokument finalizuje); proces připomínkování (kdo je součástí připomínkového řízení, kdo připomínky zpracovává); proces schvalování; kompetence a zodpovědnost za realizaci; časový harmonogram.* *KA 02 – každoroční zpracování dokumentu dle výstupu z KA 01 a jeho realizace.*
Výstupy /indikátory	*I 01 – správa a rozvoj bytového fondu města zajištěn v souladu s klíčovými aktivitami ANO /NE*
Předpoklad realizace	- politická vůle vedení města Velké Hamry
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*1.1.4, 1.1.5*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	- Rozpočet města Velké Hamry
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*MěÚ Velké Hamry, město Velké Hamry, PSSZ*
Partneři	
Harmonogram	*KA 01 – podzim 2021* *KA 02 – přizpůsobit schvalování rozpočtu města*

Opatření 1.1.4	**Rozšířit městský bytový fond o větší bytové jednotky dispozic 2+1, 3+1, 4+1, které bude možné přidělit v rámci systému sociálního bydlení**
Popis a zdůvodnění	*Ve skladbě bytů převládají jednotky menší velikosti 1+0, 1+1. Ačkoliv v Koncepci sociálního bydlení město deklaruje vůli ubytovat rodiny s dětmi, nedisponuje momentálně volnými byty vhodnými pro vícečetné rodiny. Možnost zajištění stabilního, zdravého a bezpečného bydlení je zásadní pro rozvoj všech dětí. Pro ty, které vyrůstají v SVL, je tato možnost značně omezena. Potřebnosti v území by odpovídalo alespoň 5 bytů o velikosti 2+1, 3+1, 4+1, které by bylo možné přidělit v rámci systému sociálního bydlení (systém sociálního bydlení popsán v Lokální koncepci sociálního bydlení pro město Velké Hamry) a podpořit tak šanci rodin sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených na získání vhodného stabilního bydlení. Realizace tohoto opatření zároveň pomůže dětem z těchto rodin zajistit bezpečný domov a předcházet tak vzniku a rozvoji sociálně patologických jevů.*
Cílová skupina (CS)	Vícečetné rodiny sociálně vyloučené, sociálním vyloučením ohrožené, rodiny v bytové nouzi
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – rekonstrukcí, nákupem či výměnou zajistit dostačující počet větších bytových jednotek (2+1, 3+1, 4+1), které bude možné přidělit v rámci systému sociálního bydlení a jejichž počet bude odrážet potřebnost v území (případné změny v potřebnosti oproti stanoveným 5 bytovým jednotkám budou zjišťovány v rámci PSSZ a mikrotýmu sociálního bydlení a reflektovány v rámci opatření 1.1.3)*
Výstupy /indikátory	*I 01 – počet bytových jednotek (2+1, 3+1, 4+1), které byly přiděleny vícečetné rodině v rámci systému sociálního bydlení*
Předpoklad realizace	- dostupnost finančních zdrojů na rozvoj bytového fondu /možnost výměny bytů v rámci bytového fondu - politická vůle města Velké Hamry - zájem cílové skupiny - zajištění komplexní podpory uživatelům sociálního bydlení
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*1.1.2, 1.1.3, 1.1.5*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	- Lokální koncepce sociálního bydlení pro město Velké Hamry 2019 - Metodika přidělování sociálních bytů Velké Hamry - Metodika poskytování sociální práce Velké Hamry
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*MěÚ Velké Hamry, město Velké Hamry, PSSZ (mikrotým sociálního bydlení)*
Partneři	*ASZ, ARR*
Harmonogram	*KA 01 – realizaci provázat s opatřením 1.1.3*

Opatření 1.1.5	Průběžně vyhodnocovat situaci v oblasti bydlení
Popis a zdůvodnění	*Původní pracovní skupina pro bydlení již není aktivní, ale aktéři se nadále pravidelně scházejí v rámci PSSZ, která je průřezová. V rámci setkávání PSSZ bude 1x za ¼ roku svolán mikrotým sociálního bydlení (na setkání pracovní skupiny budou přizváni dle potřeby lidé či zástupci organizací místní, regionální či nadregionální působnosti). V rámci činnosti mikrotýmu sociálního bydlení se budou sdílet informace o naplňování všech opatření toho plánu zaměřených na bydlení, budou se sdílet aktuální informace o vývoji v oblasti bydlení na regionální, krajské a republikové úrovni a budou se hledat řešení pro ty cílové skupiny, pro které řešení aktuálně „neexistují" (např. Jaký typ bydlení je vhodný pro osoby, které již opakovaně v zabydlování selhaly apod.) Tématy jednání mikrotýmu bude - bytová nouze, cílové skupiny a realitní trh; funkčnost sociálního bydlení; monitoring rizikových objektů; regionální migrace sociálního vyloučení; sousedské /občanské soužití.*
Cílová skupina (CS)	Lidé v bytové nouzi
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – zajistit v rámci PSSZ činnost mikrotýmu sociálního bydlení*
Výstupy /indikátory	*I 01 – pravidelně realizovaná setkání mikrotýmu sociálního bydlení (zápisy, prezenční listiny, výstupy z činnosti, návrhy) ANO /NE. Výstupy a návrhy předloženy radě města ANO/NE*
Předpoklad realizace	- obsazená pozice manažera sociálního začleňování - fungující PSSZ (pracovní skupina pro koordinaci sociálního začleňování)
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.2.1, 1.2.2*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	- Lokální koncepce sociálního bydlení pro město Velké Hamry 2019 - Metodika přidělování sociálních bytů Velké Hamry - Metodika poskytování sociální práce Velké Hamry
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*MěÚ Velké Hamry, Město Velké Hamry, PSSZ*
Partneři	*ASZ, KÚ Libereckého kraje, SO Mikroregionu Tanvaldsko, MAS Rozvoj Tanvaldska*
Harmonogram	*KA 01 – 1x za ¼ roku setkání mikrotýmu sociálního bydlení v rámci PSSZ*

Specifický cíl 1.2	Prevence vzniku nových sociálně vyloučených lokalit na území města
Opatření 1.2.1:	Zajistit průběžný monitoring nemovitostí na území města
Popis a zdůvodnění	*Cíleně zjišťovat detailní informace o nemovitostech, vyhodnocovat rizika změn vlastníků, záměry využívání objektů a možnosti jednání s vlastníky. Informace využívat pro rozvoj bytového fondu a budování vhodných podmínek pro strategický rozvoj obce.*
Cílová skupina (CS)	Všichni obyvatelé Velkých Hamrů
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – stanovit osobu v rámci PSSZ, u které se budou dané informace sdružovat, která bude zodpovědná za jejich zjišťování a bude je pravidelně přinášet na program jednání mikrotýmu sociálního bydlení.*
Výstupy /indikátory	*I 01 – monitoring nemovitostí na území města je zajištěn a zjištěné informace jsou využívány pro práci mikrotýmu sociálního bydlení (zápisy s jednání mikrotýmu pro bydlení, výstupy z činnosti PSSZ) ANO /NE*
Předpoklad realizace	- fungující PSSZ (pracovní skupina pro koordinaci sociálního začleňování)
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*1.1.3, 1.1.5, 1.2.2*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*PSSZ*
Partneři	*MěÚ Velké Hamry, město Velké Hamry*
Harmonogram	*KA 01 – zajistit na prvním setkání PSSZ po schválení tohoto plánu, dále pokračovat dle harmonogramu činnosti PSSZ a mikrotýmu sociálního bydlení*

Opatření 1.2.2	Aktivně podporovat záměry využití objektů na území obce ke společensky prospěšným účelům
Popis a zdůvodnění	*Aktivní podpora příležitostí k využití chátrajících historických budov na území obce k veřejně prospěšným účelům regionálního /případně nadregionálního významu (např. stomatologická klinika, vzdělávací centrum, sídlo terénních sociálních služeb – dluhových, pro duševně nemocné apod.) a dále hledání partnerů pro využití objektů k účelu vhodného podnikání slouží dvěma cílům zároveň. Za prvé se realizací takových projektů sníží pravděpodobnost využití chátrajících objektů pro účely obchodu s chudobou, za druhé se podpoří rozvoj služeb a zaměstnanosti pro obyvatele Velkých Hamrů, z čehož budou benefitovat všichni občané včetně osob sociálně vyloučených a vyloučením ohrožených. Je důležité, aby město průběžně vytipovávalo vhodné objekty (viz opatření 1.2.1) a mělo připravené /rozpracované projekty nebo alespoň studie jejich využití v souladu s tímto opatřením. Zároveň je žádoucí, aby byli zástupci města zapojeni do vhodných struktur v rámci regionu /kraje (výbory, komory, pracovní skupiny, kulaté stoly, komise, spolky atd.), kde budou mít přístup k informacím o připravovaných projektech (v oblasti školství, zdravotnictví, sociálních služeb, rozvoje turistického ruchu, oblasti enviromentální či rozvoje průmyslu obchodu a služeb) a budou moci argumentovat pro jejich realizaci ve Velkých Hamrech. Pro prioritizaci oblastí preferovaných občany města lze využít aktivit opatření 3.2.1.*
Cílová skupina (CS)	Všichni obyvatelé Velkých Hamrů
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – opatření zařadit na program jednání rady města a PSSZ, v rámci kterých bude zmapována připravenost projektů města, potenciálních možností a zapojení do vhodných regionálních a krajských struktur. Další realizace tohoto opatření bude vycházet z výstupů daných jednání.*
Výstupy /indikátory	*I 01 – počet realizovaných projektů*
Předpoklad realizace	- politická vůle města
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*1.1.5, 1.2.1, 3.2.1*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	- Program rozvoje města Velké Hamry 2020 – 2026 - Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území Mikroregionu Tanvaldsko 2022 – 2026 - Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021 – 2027

	- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Libereckého kraje na období 2021 – 2023 - Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*Město Velké Hamry, MěÚ Velké Hamry*
Partneři	*PSSZ, mikrotým sociálního bydlení, ASZ, KÚ Libereckého kraje, SO Mikroregionu Tanvaldsko, MAS Rozvoj Tanvaldska*
Harmonogram	*KA 01 – zajistit projednání na prvním jednání Rady města Velké Hamry a setkání PSSZ po schválení tohoto plánu*

5.2.2 Dluhy

Specifický cíl 2.1	Celkové snížení dluhové zátěže obyvatelstva
Opatření 2.1.1	Zajistit dostupnost kvalitního dluhového poradenství pro všechny obyvatele města
Popis a zdůvodnění	*V současné době poskytuje dluhové poradenství na území města MěÚ Velké Hamry (akreditace pro podání návrhu na oddlužení do srpna 2022). Motivování lidí k řešení své dluhové situace úzce souvisí se zajištěním terénní práce v území, proto toto opatření koresponduje s opatřením 5.1.1. Fakt, že podporu v řešení dluhů poskytuje MěÚ je velmi pozitivní. Pro některé občany to ale může zároveň představovat bariéru ve smyslu - zadlužení nebo jeho rozsah může být pro některé osoby těžké sdílet v rámci komunity z důvodu obav ze stigmatizace, může jít o kompetentnější obyvatele, kteří nepotřebují intenzivní pomoc, bez poradenství jim ale může sociální vyloučení hrozit. Stejně tak pro některé dlužníky žijící dlouhodobě v sociálním vyloučení může být stigmatizující snaha svou situaci řešit s oficiálními institucemi, bariéra může vycházet ze zkušenosti „tohle tady nikdo neřeší, když to budu řešit, budu divný“. Zajištění dostupnosti dluhového poradenství poskytovaného člověkem /organizací mimo lokalitu, tak může poskytovat bezpečí v podobě anonymity a nenarušení postavení v přirozeném sociálním prostředí. Z těchto důvodů je vhodné navázat spolupráci s externím subjektem poskytujícím komplexní a kvalitní dluhové poradenství a vyjednat s ním vhodnou formu spolupráce v území a zajistit propagaci služby tak, aby byly informace o možnostech dostupné všem obyvatelům obce. Současně s tím navázat vhodný způsob spolupráce mezi terénním pracovníkem a poskytovatelem dluhového poradenství při řešení situace osob sociálně vyloučených. Při realizaci tohoto opatření se jako perspektivní jeví koordinovaný postup obcí v rámci svazku obcí nebo MAS Rozvoj Tanvaldska. Důvodem je zřetelná poddimenzovanost kapacit kvalitního dluhového poradenství v regionu kombinovaná s vysokou mírou zadlužení obyvatelstva. Problémem je zejména nedostatečná síť vhodných služeb (jako možnost vyvstává zahájení dialogu o zřízení terénního týmu pro oblast Tanvaldska společností Člověk v tísni). Pro realizaci tohoto opatření bude stěžejní zajistit spolufinancování poskytované služby obcemi v rámci regionu a Libereckým krajem.*
Cílová skupina (CS)	Osoby zadlužené se sníženou schopností splácet své závazky, osoby v exekuci, osoby předlužené

Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – vytipovat vhodného poskytovatele kvalitního dluhového poradenství a zahájit s ním dialog o zajištění služby; zjištěné informace komunikovat v rámci struktur města.* *KA 02 – argumentovat ve prospěch koordinované realizace tohoto opatření na jednáních SO Mikroregionu Tanvaldsko a v rámci příslušné pracovní skupiny komunitního plánování sociálních služeb Mikroregionu Tanvaldsko (pokud zástupce Velkých Hamrů není členem, kontaktovat koordinátorku KPSS a zajistit si účast na jednání pracovní skupiny a v rámci realizačních struktur Střednědobého plánu sociálních služeb na území Mikroregionu Tanvaldsko 2022 – 2026).* *KA 03 – úsilí o realizaci tohoto opatření konzultovat s KÚ Libereckého kraje a ASZ.*
Výstupy /indikátory	*I 01 – zajištěna dostupnost kvalitního dluhového poradenství poskytovaného externím subjektem pro občany Velkých Hamrů v ambulantní i terénní formě ANO /NE* *I 02 – počet obyvatel Velkých Hamrů, kteří využily služeb externího poskytovatele dluhového poradenství za dobu platnosti SPSZ*
Předpoklad realizace	- existence vhodného poskytovatele, který bude schopen rozšíření působnosti služby současně se zachováním kvality jejího poskytování - politická vůle města - zapojení dalších obcí v regionu do realizace opatření - podpora Libereckého kraje
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*2.1.3, 5.1.1*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	**-** Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území Mikroregionu Tanvaldsko 2022 – 2026 - Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Libereckého kraje na období 2021 – 2023
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*Město Velké Hamry, MěÚ Velké Hamry*
Partneři	*PSSZ, ASZ, KÚ Libereckého kraje, SO Mikroregionu Tanvaldsko, MAS Rozvoj Tanvaldska*
Harmonogram	*KA 01 - zajistit projednání na prvním setkání PSSZ po schválení tohoto plánu a dále pokračovat dle výstupů ze setkání skupiny.* *KA 02 – navrhnout jako bod pro jednání nejbližšího možného jednání SO Mikroregionu Tanvaldsko po schválení tohoto plánu a dále pokračovat dle výstupů z jednání. Kontaktovat koordinátorku KPSS (p. Preusslerová) a konzultovat s ní postup realizace tohoto opatření co nejdříve (1. ½ roku 2021).* *KA 03 – průběžně.*

Opatření 2.1.2	Zajistit metodickou a informační podporu pracovníkům, kteří poskytují dluhové poradenství obyvatelům Velkých Hamrů
Popis a zdůvodnění	*Využít spolupráce města s ASZ a zajistit pravidelné sdílení aktualit z dluhové oblasti, zejména legislativní změny platné i připravované, s dotčenými pracovníky (tajemnice, terénní pracovnice, sociální pracovnice, komunitní pracovnice). Dále nastavit možnost konzultací dle potřeby s Lex ASZ pro dluhovou oblast. V případě ukončení spolupráce s ASZ realizovat toto opatření jinou cestou.*
Cílová skupina (CS)	Pracovníci poskytující dluhové poradenství obyvatelům Velkých Hamrů
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – zapojení do dluhové platformy realizované Agenturou pro sociální začleňování a zajištění přenosu informací, které vzejdou z platformy mezi pracovníky poskytujícími na území města dluhové poradenství.* *KA 02 – spolu s lokálním konzultantem ASZ vyhodnotit dostatečnost KA 01 a případně optimalizovat skrze individuální konzultace s Lex ASZ dle možností agentury.*
Výstupy /indikátory	*I 01 – zapojení pracovníků poskytujících na území Velkých Hamrů dluhové poradenství do dluhové platformy ANO /NE*
Předpoklad realizace	- vůle pracovníků MěÚ Velké Hamry - zachování akreditace města pro podání návrhu na oddlužení - zachování pozic terénního a sociálního pracovníka, kteří ve městě primárně poskytují dluhové poradenství - pokračování spolupráce města s ASZ - volné kapacity ASZ pro individuální konzultace
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*2.1.3, 5.1.1*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*MěÚ Velké Hamry, ASZ, PSSZ*
Partneři	***!**v případě ukončení spolupráce s ASZ nutno hledat nového partnera pro realizaci**!***
Harmonogram	*KA 01 – od května 2021* *KA 02 – jaro 2022 (v případě ukončení činnosti dluhové platformy dříve)*

Opatření 2.1.3	Zachovat na obci akreditaci pro poskytování služeb v oblasti oddlužení po srpnu 2022
Popis a zdůvodnění	*Obec získala koncem srpna 2017 akreditaci Ministerstva spravedlnosti pro poskytování služeb v oblasti oddlužení. Tato akreditace je udělena na 5 let. Akreditace tedy pozbývá platnosti koncem srpna 2022. Tato služba je pro občany, kteří se ocitli v „dluhové pasti“ a tuto situaci by mohli řešit podáním návrhu na oddlužení, velmi potřebná. Poradenství zajišťuje přímo terénní pracovnice města a celý proces podání návrhu na oddlužení je pro klienty zdarma. Služba je tak pro klienty z Velkých Hamrů dobře dosažitelná a zcela nediskriminační. Pomoc v oblasti oddlužení je dalším podstatným prvkem stabilizace situace rodin především ze SVL a sociálním vyloučením ohrožených.*
Cílová skupina	Osoby zadlužené se sníženou schopností splácet své závazky, osoby v exekuci, osoby předlužené
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – zjištění aktuálních podmínek pro získání akreditace.* *KA 02 – naplnění podmínek a podání žádosti o prodloužení akreditace.*
Výstupy /indikátory	*I 01 – akreditace pro poskytování služeb v oblasti oddlužení městem po roce 2022 zajištěna ANO /NE* *I 02 – počet osob, kterým bylo poskytováno dluhové poradenství pracovníky obce za dobu platnosti SPSZ* *I 03 – počet schválených návrhů na oddlužení v rámci dluhového poradenství poskytovaného městem*
Předpoklad realizace	- schopnost města naplnit podmínky pro získání akreditace - politická vůle města - dostupnost kvalifikovaných pracovníků
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*2.1.2, 5.1.1*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*MěÚ Velké Hamry, město Velké Hamry*
Partneři	*PSSZ*
Harmonogram	*KA 01 – zima 2022* *KA 02 – jaro – léto 2022*

Opatření 2.1.4	Realizovat cílenou informační kampaň zaměřenou na prevenci dopadů aktivit telemarketingu a podomního prodeje a navazovat dalšími preventivními aktivitami
Popis a zdůvodnění	*Marketing společností poskytujících úvěry, změny pojišťoven, změnu distributora energií a další pochybné aktivity se často cíleně soustředí na nejslabší skupiny společnosti, a to seniory a osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách nebo sociálním vyloučením ohrožené. Svým více či méně podvodným jednáním a využíváním neznalosti „zákazníků" přispívají ke zhoršování životní situace dotčených osob a jejich rodin. Informační kampaň poskytne zranitelným skupinám informace, jak se bránit, na co si dát pozor, na koho se obrátit v krizových situacích, pomůže pochopit důsledky uzavření nevýhodných smluv a může nabídnout nácviky chování v krizových situacích (osobně i po telefonu). Kampaň může také pomoci lépe monitorovat aktivity prodejců a poskytnout podklady pro další opatření. Na tuto informační kampaň budou navazovat další zaměřené na taková témata z dluhové oblasti, která vyvstanou jako zásadní během realizace této informační kampaně.*
Cílová skupina (CS)	Zranitelné skupiny obyvatel – senioři, mládež, mladí dospělí, lidé sociálně vyloučení a vyloučením ohrožení, lidé se zdravotním postižením či duševním onemocněním
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – ustanovení realizačního týmu* *KA 02 – příprava aktivit, které budou v rámci kampaně realizovány (harmonogram, zdroje, zajištění partnerů, prostor, informačních kanálů atd.)* *KA 03 – realizace aktivit* *KA 04 – zajištění zpětné vazby, vyhodnocení realizovaných aktivit a prioritizace témat pro následující akce*
Výstupy /indikátory	*I 01 – počet organizací zapojených do realizace* *I 02 – počet osob dotčených kampaní (prezenční listiny, záznamy o propagaci, realizaci)*
Předpoklad realizace	- zajištění zdrojů (finančních a lidských) pro realizaci
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	**-** Místní plán inkluze ve vzdělávání Velké Hamry 2020 – 2022
Finanční a organizační zajištění opatření:	

Realizátoři	*PSSZ, MěÚ Velké Hamry, město Velké Hamry, ZŠ a MŠ Velké Hamry, Pečovatelská služba, Klubovna – komunitní centrum, APK*
Partneři	*ASZ, MP Tanvald, PČR, úřady a sdružení zaměřené na ochranu spotřebitele*
Harmonogram	*KA 01 - zajistit projednání na prvním setkání PSSZ po schválení tohoto plánu* *KA 02 – jaro – léto 2022* *KA 03 – podzim 2022 – zima 2022 /2023* *KA 04 – zima 2022 /2023*

5.2.3 Komunitní práce a občanské soužití

Specifický cíl 3.1	**Zabezpečit provoz komunitního centra a stabilních podmínek pro rozvoj komunitní práce ve Velkých Hamrech**
Opatření 3.1.1	Personálně zajistit chod komunitního centra po roce 2022
Popis a zdůvodnění	*Financování pozic 2 komunitních pracovnic (2,0 úvazku) a jedné pozice komunitní sociální pracovnice (0,125 úvazku) je zajištěno z projektu MAS, který končí 2022. Pro pokračování činnosti KC a zachování podmínek pro rozvoj komunitní práce ve Velkých Hamrech je nutné zajistit financování – 2x komunitní pracovník ideálně ve výši úvazku 2,0; sociální a terénní pracovník, u kterých bude výše úvazků definována v souladu s opatřením 5.1.1.; vzdělávání a možnosti supervize pro pracovníky; jako prevenci případným obtížím při obsazování pozic zvážit možnost nabídky přidělení obecního bytu.*
Cílová skupina (CS)	Děti, dospělí i rodiny sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – vyhodnotit současné nastavení fungování komunitního centra po personální stránce a spolu s realizací opatření 5.1.1 připravit projekt optimálního personálního zajištění chodu centra.* *KA 02 – zajistit finanční zdroje na realizaci projektu.* *KA 03 – zajistit vhodné personální obsazení pracovních pozic.*
Výstupy /indikátory	*I 01 – fungování komunitního centra je po personální stránce po roce 2022 zabezpečeno ANO /NE*
Předpoklad realizace	- politická vůle města, dostupnost finančních prostředků na rozvoj komunitní /terénní /sociální práce, dostupnost vhodného personálního obsazení
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*5.1.1., 7.1.3*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	**-** Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území Mikroregionu Tanvaldsko 2022 – 2026 - Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Libereckého kraje na období 2021 – 2023
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*Město Velké Hamry, MěÚ Velké Hamry, PSSZ*
Partneři	*ASZ, SO Mikroregionu Tanvaldsko, MAS Rozvoj Tanvaldska, KÚ Libereckého kraje*
Harmonogram	*KA 01 – zima - jaro 2022* *KA 02 – realizace se bude odvíjet od možností financování* *KA 03 – realizace se bude odvíjet od úspěšného zajištění financování pracovních pozic*

Opatření 3.1.2	Zajistit podmínky pro realizaci aktivit komunitního centra
Popis a zdůvodnění	*Komunitní centrum nabízí celou řadu aktivit realizovaných v prostorách centra i mimo něj. Spolu s vysokým počtem pravidelných návštěvníků rostou i náklady na spotřební materiál a zároveň chybí zdroje na financování preventivních a rozvojových aktivit pro děti ohrožené sociálním vyloučením a jejich rodiny. V rámci tohoto opatření budou zajištěny zdroje na výtvarné a další potřeby (formou spolufinancování města, nadací, MŠMT atd.), každoročně vytvořen plán preventivních a rozvojových aktivit (výlety, pobyty, programy) včetně předpokládaných nákladů a zmapovány možné zdroje financování včetně termínů podání žádostí v případě dotací. Tento plán aktivit bude každoročně sloužit pracovnicím /íkům centra jako podklad pro zajištění zdrojů na realizaci aktivit. Vzhledem k tomu, že stávající komunitní centrum má velmi omezenou prostorovou kapacitu, bude v rámci tohoto opatření usilováno o zajištění většího prostoru pro přestěhování centra.*
Cílová skupina (CS)	Děti, dospělí i rodiny sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – každoročně vytvořit hrubý rozpočet na materiál pro realizaci aktivit provozovaných komunitním centrem (pracovní a výtvarný materiál, pomůcky, rekvizity, odměny atd.; vyjít ze spotřeby v předchozích letech a vývoje návštěvnosti) a plán akcí včetně odhadu materiálních a personálních nákladů pro jejich zajištění na následující rok.* *KA 02 – zabezpečení udržitelného financování KA 01 kombinací dostupných zdrojů. Jednou z doplňujících možností je vznik samostatné organizace, která by se stala partnerem komunitního centra pro zajištění jeho činnosti.* *KA 03 – zajistit větší prostor pro přemístění komunitního centra*
Výstupy /indikátory	*I 01 – je zabezpečeno udržitelné financování pro činnost komunitního centra (daří se realizovat aktivity plánované pro jednotlivé roky a zajistit materiál v odpovídajícím množství dle rozpočtu) ANO /NE* *I 02 – vznikla samostatná partnerská organizace ANO /NE* *I 03 – vznikl nový, větší prostor pro komunitní centrum ANO/NE*
Předpoklad realizace	- chod komunitního centra je zajištěn po personální stránce - politická vůle města - pracovníci centra (nebo vybraný pracovník) mají v rámci svého pracovního úvazku dostatek volné kapacity pro činnost spojenou se sháněním finančních prostředků
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*3.1.1, 4.1.4*

Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území Mikroregionu Tanvaldsko 2022 – 2026 - Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Libereckého kraje na období 2021 – 2023 - Místní plán inkluze ve vzdělávání Velké Hamry 2020 – 2022
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*Klubovna – komunitní centrum Velké Hamry, MěÚ Velké Hamry, město Velké Hamry*
Partneři	*ZŠ a MŠ Velké Hamry, ASZ, SO Mikroregionu Tanvaldsko, MAS Rozvoj Tanvaldska, KÚ Libereckého kraje*
Harmonogram	*KA 01 – každoročně počátkem roku* *KA 02 – vychází z harmonogramů výzev, dotačních programů a aktuálních podmínek pro další fundraisingové aktivity* *KA 03 – průběžné zjišťování možností volných prostor v obecních nebo soukromých objektech*

Opatření 3.1.3	Podpořit rozvoj kompetencí aktérů v oblasti práce s komunitou
Popis a zdůvodnění	*Vytvoření konzultační podpory zaměřené na rozvoj kompetencí v oblasti komunitní práce pro aktéry v území. Konzultační podpora bude naplánována ve spolupráci s aktéry na základě jimi definovaných potřeb. Možné oblasti konzultační podpory – rozvoj komunikačních dovedností, metody zapojování veřejnosti, techniky krizové intervence, manažerské dovednosti, osobnostní rozvoj – motivace osobním příkladem atd.*
Cílová skupina (CS)	Aktéři v oblasti práce s komunitou (komunitní, terénní, sociální pracovníci, asistenti prevence kriminality)
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – zmapování potřeb a preferovaných oblastí rozvoje cílové skupiny (stanovení témat a formy vzdělávání a osobnostního rozvoje)* *KA 02 – vytvoření konzultační podpory dle preferencí z KA 01, možností ASZ a dalších organizací /institucí, finančních zdrojů (harmonogram bude upraven dle vývoje opatření 3.1.1.* *KA 03 – realizace dle KA 02*
Výstupy /indikátory	*I 01 – počet realizovaných akcí v rámci konzultační podpory* *I 02 – počet osob, kterým byla konzultační podpora poskytována*
Předpoklad realizace	- volná personální kapacita ASZ - pokračování spolupráce s ASZ - volná personální kapacita a zájem cílové skupiny - zapojení dalších organizací /institucí podmíněno finančními zdroji a příležitostmi
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*3.1.1, 4.1.1, 5.1.1*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*Klubovna – komunitní centrum, ASZ, APK, MěÚ Velké Hamry*
Partneři	*Vysoké školy, vyšší odborné školy, vhodné organizace a další instituce*
Harmonogram	*KA 01 – podzim 2021* *KA 02 – zima 2021 /2022* *KA 03 – dle harmonogramu z KA 02*

Specifický cíl 3.2	Vytvářet podmínky pro zlepšování vzájemného soužití obyvatel Velkých Hamrů
Opatření 3.2.1	Realizace aktivit komunitního rázu pro všechny obyvatele Velkých Hamrů
Popis a zdůvodnění	***Sousedská setkání*** *– setkání pod širým nebem /v kulturním domě s konkrétní tématikou a programem; místo i téma voleno tak, aby dávalo prostor pro účast všem obyvatelům města včetně specifických skupin (senioři, Romové, obyvatelé staré zástavby /sídliště / atd., děti a jejich rodiče). Místa se proto mohou měnit, ideální jsou však místa „hraniční" či neutrální, která mohou považovat za „bezpečná" či za vlastní různé skupiny osob zároveň. Dalším využitím těchto setkání může bát plánování veřejného prostoru, či hledání využití zanedbaných ploch a objektů. V takových případech je ale nutné klást důsledně důraz na zpětnou vazbu veřejnosti, aby bylo vidět, že se s nápady a připomínkami z takových setkání dále pracuje a že budou reflektovány při přípravě i realizaci projektů. Další možností, jak přilákat účastníky, je zajistit na takových setkáních účast osobností lokálního či většího významu. Vhodné je též zajištění přítomnosti osob, které pomohou s facilitací pro případné mírnění konfliktních situací. Dále je důležité klást důraz na apolitičnost akcí, zejména v období před volbami. A žádoucí je podpořit v pořádání či zapojit do organizace akcí jak širokou veřejnost, tak občany sdružené ve spolcích, či nějakým způsobem propojené s pořádající institucí (viz škola, školka).* ***Tvorba vize komunity*** *– zvážit realizaci toho projektu nebo vytvořit projekt vlastní se stejným záměrem.* ***Sportovní a kulturní akce –*** *při jejich pořádání opět klást důraz na prostor pro zapojení či účast co nejširší veřejnosti, včetně znevýhodněných skupin.* *Cílem aktivit tohoto opatření je vytvářet a rozvíjet pozitivní vztah obyvatel k místu, tedy k Velkým Hamrům a budovat „sousedské" kontakty i mezi osobami a skupinami lidí, kteří by jinak neměli důvod ani příležitost se setkat tváří v tvář a zmírňovat tak vzájemnou nedůvěru a předsudky.*
Cílová skupina (CS)	Všichni obyvatelé Velkých Hamrů
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – na setkání PSSZ prodiskutovat aktivity popsané výše a vytvořit plán akcí. Dbát na to, aby různé akce organizovali různí lidé či organizace, předejde se tak jak vyčerpání organizátorů, tak podezřívavosti veřejnosti. Zásadní bude vhodně volit formy a způsoby propagace akcí.* *KA 02 – realizovat akce /projekty dle KA 01, vyhodnotit jejich průběh a zkušenosti využít pro realizaci následných akcí. Při vyhodnocování se*

	soustředit nejen na počet účastníků /návštěvníků, ale hlavně, jestli akce přispěly k naplňování cílů tohoto opatření.
Výstupy /indikátory	*I 01 – počet realizovaných akcí /projektů* *I 02 – vyhodnocení realizovaných akcí /projektů (zpětná vazba, recenze, počet účastníků a vývoj počtu návštěvníků atd.)*
Předpoklad realizace	- politická vůle města - motivovanost PSSZ a vůle motivovat další potenciální organizátory - vůle a kreativita organizátorů
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*1.2.2*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*PSSZ, MěÚ Velké Hamry, město Velké Hamry, ZŠ a MŠ Velké Hamry, MŠ Velké Hamry, spolky, organizace či jednotlivci z Velkých Hamrů*
Partneři	*ASZ, Liberecký kraj*
Harmonogram	*KA 01 – nejbližší možné vhodné setkání PSSZ po schválení tohoto plánu* *KA 02 – dle harmonogramu z KA 01 a následného vývoje*

Opatření 3.2.2	Rozvíjet podmínky pro včasné řešení problémů v občanském soužití
Popis a zdůvodnění	*V rámci činnosti PSSZ bude vyjasněno, kde se sdružují informace o problémech v občanském soužití na území Velkých Hamrů (APK, majetkový odbor, stavební odbor, sociální odbor, pečovatelská služba atd.) a bude stanovena kontaktní osoba, která bude tyto informace sbírat, vývoj případných problémů sledovat a souhrnné informace k projednání bude pravidelně přinášet na setkání PSSZ a mikrotýmu sociálního bydlení. Stejná osoba bude určena jako kontaktní osoba pro veřejnost, o čemž budou občané Velkých Hamrů vhodnými cestami informováni. PSSZ si vyjasní, jak se bude postupovat, pokud by hrozila eskalace napětí či se konkrétní problém stával dlouhodobým. Zvolená kontaktní osoba by v takových případech měla včas informovat jak PSSZ, tak být v kontaktu s dotčenými orgány /úřady /organizacemi a dle možností a situace napomáhat mírnění konfliktu. Zásadním nástrojem je v takovém případě přímé jednání se znesvářenými stranami (jak separátně, tak společně) a za využití mediačních technik úsilí o uklidnění situace a nalezení všestranně akceptovaného řešení. Pro posílení kompetencí v oblasti mírnění konfliktů je vhodné zajistit ve vyhrocených případech možnost využití služeb externího mediátora (v případě využití služeb mediátora dbát na to, aby se jednalo o osobu profesně způsobilou, ideálně člena Asociace mediátorů ČR a zaměřenou primárně na občanské spory).*
Cílová skupina (CS)	Všichni obyvatelé Velkých Hamrů
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – vydefinovat postup řešení konfliktů v občanském soužití v rámci PSSZ a struktur města dle popisu výše, určit kontaktní osobu a informovat veřejnost.* *KA 02 – zajistit prostředky na využití mediační služby a navázat spolupráci s vhodným mediátorem (řešit v souladu s opatřením 5.1.1)*
Výstupy /indikátory	*I 01 – veřejnost ví, na koho se může obrátit v případě problémů v občanském soužití (anketa mezi veřejností) ANO /NE* *I 02 – pracovníci orgánů /odborů města vědí, jak postupovat (koho informovat, jak iniciovat řešení problému) v případech problémů v občanském soužití ANO /NE*
Předpoklad realizace	- vůle MěÚ Velké Hamry a orgánů města
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*1.1.5, 5.1.1*

Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	- Město Velké Hamry – Plán prevence kriminality pro roky 2020 – 2022
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*PSSZ, MěÚ Velké Hamry*
Partneři	*ASZ*
Harmonogram	*KA 01 - nejbližší možné vhodné setkání PSSZ po schválení tohoto plánu a dále dle výstupů z jednání* *KA 02 – viz KA 01*

Opatření 3.2.3	Podpořit rozvoj spolkové činnosti obyvatel Velkých Hamrů
Popis a zdůvodnění	*Město Velké Hamry podporuje aktivity svých občanů směřující k rozvoji komunitního života obce. S tímto cílem nabídne konzultační podporu při zakládání spolků a organizací veřejně prospěšné povahy; v rámci svých možností umožní domluvu při využití veřejných prostranství a prostor patřících městu pro spolkovou činnost a akce pro veřejnost; bude nadále realizovat a optimalizovat dotační program města, skrze který budou moci občané požádat o příspěvek na komunitní aktivity a pořádání akcí pro veřejnost. Město Velké Hamry bude podporovat především činnost spolků věnujících se rozvoji dětí, pro zvelebování Velkých Hamrů a okolí, rozvoj komunitního života, sportu, kultury, historie, filantropii, překonávání bariér ve společnosti, prevenci jakýchkoliv forem diskriminace atd. Všechny aktivity tohoto opatření budou zveřejněny informačními kanály obce.*
Cílová skupina	Všichni obyvatelé Velkých Hamrů
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – příprava dotačního programu města v souladu s popisem opatření.* *KA 02 – stanovení kontaktní osoby pro poskytování konzultační podpory při* zakládání spolků a organizací veřejně prospěšné povahy. KA 03 – distribuce informací o dotačním programu, konzultační podpoře i možností a podmínek pro využití prostranství /prostor. Informace budou šířeny různými kanály tak, aby se dostaly k co nejširší veřejnosti.
Výstupy /indikátory	*I 01 – počet osob, které využily nabízené poradenství* *I 02 – vývoj počtu žádostí o dotaci v rámci jednotlivých ročníků* *I 03 - vývoj počtu a druhu podpořených spolků /akcí v rámci jednotlivých ročníků*
Předpoklad realizace	- politická vůle města, dostatečná personální kapacita v rámci MěÚ pro poskytování konzultační podpory při zakládání spolků a organizací veřejně prospěšné povahy
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*3,1,2, 3.2.1, 4.1.3, 7.1.3*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	*Rozpočet města Velké Hamry*
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*Město Velké Hamry*
Partneři	*MěÚ Velké Hamry, PSSZ*

Harmonogram	*KA 01 – každoročně v souladu s přípravou rozpočtu města, KA 02 – podzim 2021, KA 03 – každoročně spolu s vyhlášením programu*

5.2.4 Bezpečnost a prevence kriminality

Specifický cíl 4.1	Minimalizace bezpečnostních rizik a sociálně patologických jevů
Opatření 4.1.1	Udržet ve Velkých Hamrech celodenní působnost pracovníků zajišťujících prevenci kriminality v terénu
Popis a zdůvodnění	*Ve městě nepůsobí městská policie, důležití jsou pro udržování pořádku a mírnění případných konfliktů asistenti prevence kriminality (APK), kteří jsou mentorováni a metodicky vedeni Městskou policií Tanvald) spolu s Policií České republiky. Činnost APK se zde velmi osvědčila. Dle Plánu prevence kriminality pro roky 2020 – 2022 „je zřejmé, že v průměru od doby, co v obci působí APK, dochází postupně ke snižování počtu trestných činů“ a v roce 2019 bylo evidováno trestných činů nejméně od roku 2013. APK pracují v sociálně vyloučených lokalitách i mimo ně, jsou tak zároveň partnery v oblasti komunitní práce. V místě působí dlouhodobě, průběžně monitorují situaci a orientují se v souvislostech, hrají roli prostředníků mezi obyvateli a policií. Od roku 2017 působí ve městě čtyři pracovníci APK, což je počet, který se osvědčil a díky kterému je možné zajistit pokrytí služeb po celý den. Od roku 2021, je ale financování APK nejisté a hrozí, že město nebude schopno počet pracovníků nadále udržet. Dotační program MV ČR je vypsán pouze na 1 rok a omezuje se na „maximální podporovaný počet 4 asistentů“. Je proto nutné najít jiný, či komplementární způsob financování, který zajistí stabilní přítomnost APK v obci v požadovaném počtu 4 pracovníků. Hlavním cílem tohoto opatření je zajistit udržitelné a dlouhodobé financování APK v požadovaném počtu 4 pracovníků.*
Cílová skupina (CS)	Asistenti prevence kriminality, všichni obyvatelé Velkých Hamrů
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – zajistit dlouhodobé financování 4 pozic asistentů prevence kriminality ve městě Velké Hamry*
Výstupy /indikátory	*I 01 – počet asistentů prevence kriminality působících ve městě*
Předpoklad realizace	- existence vhodných zdrojů financování - politická vůle města - zpracování projektu a podání žádosti o financování v případě vhodné výzvy

Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*7.1.3*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	*Plán prevence kriminality pro roky 2020 – 2022 (Cíl 1, opatření 1)*
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*Město Velké Hamry, MěÚ Velké Hamry*
Partneři	*ASZ, SO Mikroregionu Tanvaldsko, MAS Rozvoj Tanvaldska*
Harmonogram	*KA 01 – dle vyhlašovaných výzev*

Opatření 4.1.2	Rozvíjet kompetence asistentů prevence kriminality a spolupracovat s nimi na přípravě a realizaci aktivit v oblasti prevence a komunitní práce ve městě
Popis a zdůvodnění	*Asistenti prevence kriminality (APK) jsou metodicky vedeni a mentorováni Městskou policii Tanvald. Dobře nastavený mentoring a metodické vedení je důležité pro rozvoj APK a jejich kvalitní práci. Díky svému napojení na policejní složky mohou APK sloužit jako zdroj informací o preventivních programech, akcích a projektech připravovaných či poskytovaných MV /PČR a být v kontaktu se styčným důstojníkem pro menšiny. Toto propojení v současnosti neexistuje a je proto nutné vazby APK na PČR znovu vytvořit. Informace z těchto zdrojů by pak měli APK přinášet do území obce, kde budou využity pro přípravu lokálních projektů, akcí atd., na kterých by se APK spolu s terénními, sociálními, školskými a komunitními pracovníky měli podílet. Pro kvalitní výkon činnosti je důležité podporovat osobnostní rozvoj APK a jejich vzdělávání (zapojení do opatření 3.1.3).*
Cílová skupina (CS)	Asistenti prevence kriminality, všichni obyvatelé Velkých Hamrů
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – APK se budou zapojeni do realizace opatření 3.1.3* *KA 02 – v rámci realizace opatření 4.1.3 bude definováno napojení APK na PČR, bude nastavené sdílení informací mezi PČR a APK a bude mezi nimi nastavena forma a způsob spolupráce.* *KA 03 – v rámci PSSZ bude zajištěno včasné sdílení informací z policejního prostředí (týkající se jak bezpečnosti, tak prevence) do území města. Tyto informace budou využívány pro přípravu preventivních aktivit, zvyšování bezpečnosti, mírnění konfliktů i rozvoj aktivit komunitního rázu.*
Výstupy /indikátory	*I 01 – APK byli zapojeni do konzultační podpory v rámci opatření 3.1.3 ANO /NE* *I 02 – byla obnovena spolupráce mezi PČR a APK ANO /NE*
Předpoklad realizace	- ve městě jsou přítomni asistenti prevence kriminality - vůle ze strany PČR ke spolupráci - zástupci APK se účastní setkání PSSZ
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*3.1.3, 3.2.1, 3.2.2, 4.1.1, 4.1.3, 5.1.1, 5.1.3*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	*- Koordinační dohoda mezi městem Velké Hamry a Krajským ředitelstvím policie Libereckého kraje*

Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*Město Velké Hamry, MěÚ Velké Hamry, PSSZ, APK*
Partneři	*Krajské ředitelství policie Libereckého kraje*
Harmonogram	*KA 01 – v souladu s opatřením 3.1.3* *KA 02 – v souladu s opatřením 4.1.3* *KA 03 – nejbližší možné vhodné setkání PSSZ po schválení tohoto plánu a dále dle výstupů z jednání*

Opatření 4.1.3	Uzavřít Koordinační dohodu mezi městem Velké Hamry a Krajským ředitelstvím policie Libereckého kraje
Popis a zdůvodnění	*Historicky mělo město Velké Hamry navázanou spolupráci s Obvodním oddělením PČR Jablonec nad Nisou. Po personálních změnách v útvarech PČR Jablonec nad Nisou a Tanvald však tato spolupráce ustala a momentálně ji město vnímá jako nedostatečnou. Zásadní problém je viděn v absenci sdílení informací a nulové koordinaci činnosti PČR s obcí. Město Velké Hamry má zájem o znovuobnovení spolupráce, jejímž hlavním cílem bude jak sdílení informací z oblasti trestné činnosti a vzájemné koordinace aktivit na území města, tak součinnost v oblasti prevence Vzhledem k provázanosti území se jeví jako perspektivní rozšířit úsilí o vzájemnou koordinaci i do ostatních obcí v rámci regionu.*
Cílová skupina (CS)	Všichni obyvatelé Velkých Hamrů
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – navázání dialogu mezi vedením města a Krajským ředitelstvím policie Libereckého kraje a následné vyjednání obsahu koordinační dohody.* *KA 02 – schválení bilaterální dohody.* *KA 03 – oslovení okolních obcí (možností je využití platformy SO Mikroregionu Tanvaldsko) a sdílení zkušeností z realizace toho opatření*
Výstupy /indikátory	*I 01 – Koordinační dohoda mezi městem Velké Hamry a Krajským ředitelstvím policie Libereckého kraje byla uzavřena ANO /NE*
Předpoklad realizace	- vůle vedení města - vůle vedení Krajského ředitelství policie Libereckého kraje
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*4.1.2*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	*- Plán prevence kriminality pro roky 2020 – 2022*
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*Město Velké Hamry*
Partneři	*PSSZ, MěÚ Velké Hamry, Krajské ředitelství policie Libereckého kraje*
Harmonogram	*KA 01 – dle možností vedení města* *KA 02 – dle vývoje KA 01* *KA 03 – dle KA 01, KA 02 a možností svazku či jednotlivých obcí*

Opatření 4.1.4	Realizovat výlety a vícedenní pobyty pro děti, mladistvé a rodiny s dětmi sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené
Popis a zdůvodnění	*Výše zmíněné aktivity pomáhají dětem /mladistvým /rodinám sociálně vyloučeným a sociálním vyloučením ohroženým rozšířit obzory, poznat svět mimo SVL a objevit jiné aktivity a vzory chování, než ty, které jsou běžné v jejich každodenním životě. Ačkoliv jsou pozitivní dopady vhodně nastavených výletů /pobytů /programů pro tuto cílovou skupinu ověřeny, je zajištění jejich realizace momentálně obtížné a to ze jména z důvodu nedostatku finančních zdrojů a obtíží při shánění osob či partnerské organizace vhodné pro personální zajištění aktivit.*
Cílová skupina (CS)	Děti, dospělí i rodiny sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – zajistit financování aktivit v součinností s opatřením 3.1.2 a 4.1.2* *KA 02 – realizovat aktivity dle možností*
Výstupy /indikátory	*I 01 – počet realizovaných aktivit*
Předpoklad realizace	- existence příležitostí a jejich využití k zajištění finančních prostředků - vhodný realizátor aktivit - zájem cílové skupiny
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*3.1.2, 4.1.2*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	- Místní plán inkluze ve vzdělávání Velké Hamry 2020 – 2022 - Plán prevence kriminality pro roky 2020 – 2022 - Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území Mikroregionu Tanvaldsko 2022 – 2026 - Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Libereckého kraje na období 2021 – 2023
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*Klubovna – komunitní centrum*
Partneři	*MěÚ Velké Hamry, město Velké Hamry, PSSZ, vhodné partnerské organizace*
Harmonogram	*KA 01 – průběžně* *KA 02 – dle plánu v souladu s 3.1.2*

5.2.5 Sociální práce, sociální služby a psychosociální podpora

Specifický cíl 5.1	Dostupnost vhodné a kvalitní podpory odpovídající potřebám obyvatel Velkých Hamrů
Opatření 5.1.1	Zajistit dostatečnou kapacitu poskytování terénní, sociální práce a dalších specifických forem podpory obyvatelům Velkých Hamrů
Popis a zdůvodnění	*Zásadním předpokladem pro stabilizaci a zlepšení situace osob sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených, stejně tak jako pro prevenci sociálního vyloučení, je dostupnost komplexní podpory. Komplexní podpora ve formě terénní, sociální, komunitní práce spolu s kvalitním odborným sociálním poradenstvím a psychologickou podporou poskytuje efektivní nástroj pro řešení obtíží v oblasti bydlení, zaměstnanosti, vzdělávání, nedostatečného finančního zajištění, dluhů i sociálně patologických jevů, což jsou problémy, které v součinnosti vedou k sociálnímu vyloučení a bez jejichž řešení jako celku není dlouhodobé zlepšení životní situace osob z cílové skupiny možné. Současné kapacity podpory ve Velkých Hamrech jsou poddimenzované a zároveň v momentální situaci není dostatečně zajištěn zástup pracovníků. Pro dostatečnou kapacitu podpory v oblastech – bydlení, zaměstnanosti, rozvoje rodičovských kompetencí, dluhového poradenství a dalších forem odborného sociálního poradenství je třeba - zabezpečit 2 terénní pracovníky ve výši 2,0 úvazků (v současnosti zajištěn 1 pracovník na 1,0 úvazek), posílit dostupnost psychologické podpory (zkrátit čekací dobu, zabezpečit možnosti akutní intervence), zajistit na regionální úrovni dostupnost kvalitního dluhového poradenství, terénních programů zaměřených na prevenci užívání návykových látek a harm reduction přístup. Při realizaci všech opatření tohoto plánu, která se týkají rozvoje komplexní podpory, je nutné brát v úvahu provázanost oblasti, specifické nároky na pracovníky (nezapomínat na supervize a vzdělávání), rozdělení kompetencí a zodpovědnosti v rámci nastavení „sítě služeb“ tak, aby byly pokryté všechny potřebné oblasti a zároveň se předešlo zdvojování.*
Cílová skupina (CS)	Osoby a rodiny sociálně vyloučené, sociálním vyloučením ohrožené, osoby ohrožené sociálně nežádoucími jevy, společensky zranitelné, příslušníci národnostních /etnických menšin, děti a mladiství, senioři, osoby se zdravotním postižením, osoby s duševním onemocněním, uživatelé návykových látek, oběti domácího násilí, osoby v bytové nouzi
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – toto opatření je průřezové a jeho cílem je pravidelně vyhodnocovat nastavení sítě služeb a podpory poskytované obyvatelům Velkých Hamrů (skrze činnost PSSZ) a při plánování projektů zaměřených na její rozvoj (viz opatření zmíněná níže) vždy postupovat dle popisu tohoto opatření.*

Výstupy /indikátory	*I 01 – PSSZ v rámci své činnosti vyhodnocuje nastavení sítě služeb a dle toho realizuje projekty zaměřené na její rozvoj v oblasti sociální, terénní, komunitní práce, psychosociální podpory, odborného sociálního poradenství, péče (doklady o činnosti PSSZ, zpracované /připravené projekty, realizované projekty)*
Předpoklad realizace	- dostupnost vhodných finančních nástrojů - dostupnost vhodného personálního zajištění - koordinovaný přístup - důraz na kvalitu poskytovaných služeb a jejich zajištění v rozsahu odpovídajícímu potřebnosti - politická vůle města
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*1.1.2, 2.1.1, 2.1,3, 3.1.1, 3.1.3, 3.2.2, 4.1.1., 4.1.2, 5.1.2, 5.1.3, 6.1.2, 7.1.2*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území Mikroregionu Tanvaldsko 2022 – 2026 - Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Libereckého kraje na období 2021 – 2023 - Národní strategie rozvoje sociálních služeb 2016-2025 - Akční plán národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2017 – 2027
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*PSSZ, MěÚ Velké Hamry, město Velké Hamry, Klubovna – komunitní centrum*
Partneři	*Pečovatelská služba Velké Hamry, ZŠ a MŠ Velké Hamry, ASZ, SO Mikroregionu Tanvaldsko, MAS Rozvoj Tanvaldska, Liberecký kraj, Úřad práce, další vhodné organizace a poskytovatelé služeb*
Harmonogram	*KA 01 – na každém setkání PSSZ a dle harmonogramů výše zmíněných opatření*

Opatření 5.1.2	Podpořit multidisciplinární spolupráci aktérů místní sítě návazné na sociálně právní ochranu dětí
Popis a zdůvodnění	*Multidisciplinární spolupráce v místní síti sociálně právní ochrany dětí je velmi důležitá pro komplexní posouzení situace ohroženého dítěte, zvolení optimálního postupu řešení, vyjasnění kompetencí a rolí jednotlivých subjektů a nastavení sdílení informací mezi nimi. Pokud tato spolupráce funguje a zároveň se daří zajistit dítěti a rodině vhodnou podporu, zvyšuje se výrazně šance na zlepšení podmínek pro vývoj dítěte a zároveň se daří lépe předcházet situacím, které vedou k umístění dítěte do péče mimo rodinu. Odpovídající nastavení spolupráce subjektů v místní síti je ale také zásadní pro kvalitní posouzení okolností a situace, ve které se dítě nachází a je tak zdrojem relevantních podkladů pro hájení oprávněných zájmů dítěte a pro urgentní opatření v krizových situacích.*
Cílová skupina	Rodiny, děti a mládež
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – zmapování zavedené praxe, zkušeností a postojů jednotlivých aktérů v území.* *KA 02 – společné vydefinování postupu spolupráce a sdílení informací včetně ujasnění společných zásad při využívání specifických nástrojů spolupráce typu případové konference.* *KA 03 – ukotvení výstupů z KA 02 ve formě metodiky nebo schváleného průběhu spolupráce či jiné formy stručného strukturovaného textu, který bude přijat všemi zapojenými subjekty.*
Výstupy /indikátory	*I 01 – byl vytvořen a schválen text upravující průběh spolupráce aktérů sociálně právní ochrany dětí v území*
Předpoklad realizace	- vůle úřadů, organizací a dalších fyzických i právnických osob v území spolupracovat na realizaci opatření, personální kapacita ASZ
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*5.1.1*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	- Národní strategie ochrany práv dětí na období 2021–2029
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*Komise pro výkon na úseku sociálně-právní ochrany dětí a to v souladu s § 52 odst. 1 a 2 z.č. 359/1999 Sb., PSSZ, ASZ*
Partneři	*MěÚ Velké Hamry, ZŠ a MŠ Velké Hamry, MŠ Velké Hamry, MěÚ Tanvald, Oblastní charita Most, Most k naději z.s., Občanské sdružení D.R.A.K. z.s., lékaři a další organizace a instituce*
Harmonogram	*KA 01 – podzim - zima 2021, KA 02 – zima 2021/2022 – jaro 2022, KA 03 – jaro – léto 2022*

Opatření 5.1.3:	Rozvíjet partnerství s organizacemi zaměřenými na poskytování sociálních a zdravotních služeb uživatelům návykových látek s cílem rozvoje prevence a snižování dopadů jevů spojených s problematickým užíváním návykových látek mezi obyvateli Velkých Hamrů
Popis a zdůvodnění	*Drogová problematika ve Velkých Hamrech není dlouhodobě koncepčně řešena. V minulosti do města v rámci terénních programů zajížděli pracovníci organizace Most k naději z.s., nyní nikdo specializované preventivní a zdravotně-sociální služby zaměřené na prevenci rizik spojených s užíváním návykových látek v místě neposkytuje. Organizace Most k naději z.s. (jediný poskytovatel těchto služeb na Tanvaldsku) v území nadále působí, aktéři zapojení do PSSZ však nemají informace o dostupnosti a využívání služeb obyvateli Velkých Hamrů. Dle kvalifikovaného odhadu se problematické užívání návykových látek (kam spadají měkké, tvrdé drogy včetně alkoholu) týká nižších desítek osob. Lépe ošetřena je v této oblasti romská menšina, se kterou se, díky zajištění terénní práce pro tuto cílovou skupinu obcí, intenzivněji pracuje. Přestože se problémy v občanském soužití spojené s užíváním návykových látek ve městě vyskytují, tak terénní práci zaměřenou obecně na mladistvé, mladé dospělé a osoby závislé a ohrožené závislostí v místě nikdo nezajišťuje. Toto opatření je zaměřené na aktivity preventivního rázu, koordinace aktivit represivních složek na území obce bude řešena v rámci opatření 4.1.3.*
Cílová skupina (CS)	Osoby závislé na užívání návykových látek a závislostí ohrožené; děti, mladiství a mladí dospělí ohrožení sociálně patologickými jevy.
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – zmapovat možnosti zajištění dostupnosti vhodných forem služeb zmíněných v popisu tohoto opatření na území Velkých Hamrů a zároveň zjistit míru využívání ambulantních služeb (pro cílovou skupinu tohoto opatření) občany Velkých Hamrů na území Libereckého kraje.* *KA 02 – dle zjištění z KA 01 zajistit dostupnost vhodných služeb a spolupráci v rámci sítě služeb koordinovat v souladu s opatřením 5.1.1.* *KA 03 - argumentovat ve prospěch koordinované realizace tohoto opatření na jednáních SO Mikroregionu Tanvaldsko a v rámci příslušné pracovní skupiny komunitního plánování sociálních služeb Mikroregionu Tanvaldsko (viz opatření 2.1.1). Koordinovat realizaci tohoto opatření s Libereckým krajem.*

Výstupy /indikátory	*I 01 – občanům Velkých Hamrů jsou dostupné terénní i ambulantní služby zaměřené na prevenci užívání návykových látek a minimalizaci rizik spojených s jejich užíváním. ANO /NE*
Předpoklad realizace	- existence vhodného poskytovatele, který bude schopen zajistit kvalitní poskytování služby na území Velkých Hamrů - dostupnost finančních a personálních zdrojů pro realizaci opatření - politická vůle města
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*1.1.2, 4.1.2, 4.1.3, 5.1.1, 5.1.4*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	**-** Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019 – 2027 - Národní strategie rozvoje sociálních služeb 2016-2025 - Akční plán národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2017 – 2027
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*MěÚ Velké Hamry, město Velké Hamry*
Partneři	*PSSZ, ASZ, KÚ Libereckého kraje, SO Mikroregionu Tanvaldsko, MAS Rozvoj Tanvaldska, Most k naději z.s.*
Harmonogram	*KA 01 – zajistit projednání na prvním vhodném setkání PSSZ po schválení tohoto plánu a dále pokračovat dle výstupů ze setkání skupiny.* *KA 02 – dle výstupů z KA 01.* *KA 03 – průběžně.*

Opatření 5.1.4	Participovat na realizaci výzkumu v oblasti nastavení sítě služeb, volnočasových aktivit a podpory pro děti, mládež, mladé dospělé v regionu Tanvaldska
Popis a zdůvodnění	*Cílem opatření je zmapovat dostupnost (sociální, finanční, časovou, místní) – volnočasových aktivit, vhodných míst pro trávení volného času v rámci bydliště i během čekání na přesun v rámci regionu, dostupnost a využívání kluboven /komunitních center, nízkoprahových klubů, dostupnost a kvalita aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů včetně problematického užívání návykových látek, podpory při řešení obtížných situací. Výstupy z výzkumu budou použity pro rozvoj sítě služeb pro tuto cílovou skupinu a změny na úrovni regionu i jednotlivých obcí s cílem zlepšovat podmínky pro život obyvatel na Tanvaldsku.*
Cílová skupina	Děti, mládež a mladí dospělí z regionu Tanvaldska
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – zapojit se do realizace výzkumu a výstupy použít pro rozvoj sítě služeb pro cílovou skupinu tohoto opatření.*
Výstupy /indikátory	*I 01 – relevantní výzkum byl realizován ANO /NE*
Předpoklad realizace	- existence výzkumného záměru, který bude v území realizován
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*- 3.1.1, 3.1.2, 4.1.4, 5.1.1, 5.1.3*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*MAS Rozvoj Tanvaldska, SO mikroregionu Tanvaldsko, Liberecký kraj, další organizace*
Partneři	*ASZ, město Velké Hamry*
Harmonogram	*KA 01 – dle předpokladu realizace*

5.2.6 Zdraví

Specifický cíl 6.1	Zabezpečení dostupnosti zdravotní péče a poradenství v oblasti zdraví
Opatření 6.1.1	Zvýšit atraktivitu lokality pro poskytovatele zdravotní péče
Popis a zdůvodnění	*Velké Hamry, stejně jako velká část lokalit v České republice, se potýkají s nedostatečným pokrytím služeb praktických lékařů, zubařů a dalších specialistů. Výhledově se tato situace může v obecném měřítku zhoršovat v důsledku odchodů zbývajících lékařů do penze a faktu, že velká část mladých odborníků preferuje zřízení své praxe ve větších městech. V souladu s opatřením 1.2.2 a 1.1.1 jsou vytipovány vhodné objekty a prostory a je třeba zajistit jejich rekonstrukce. Tyto prostory budou nabídnuty k využití pro účel provozování ordinace či zdravotního centra preferovaným odborníkům (praktický lékař, specializovaný lékař, zubař, psychiatr či fyzioterapeut atd.) za zvýhodněných podmínek a bude nabídnuta možnost přidělení služebního bytu. Připravená nabídka bude rozšířena vhodnými cestami a bude periodicky opakována.*
Cílová skupina (CS)	Všichni obyvatelé Velkých Hamrů
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – vytipovat objekt /prostory a zajistit jejich přizpůsobení plánovanému využití.* *KA 02 – vytvořit nabídku a rozšířit ji vhodnými cestami, paralelně řešit v rámci opatření 1.2.2.* *KA 03 – KA 01 a KA 02 periodicky opakovat*
Výstupy /indikátory	*I 01 – obyvatelům Velkých Hamrů jsou dostupné zdravotní služby na území města.*
Předpoklad realizace	- aktivní přístup realizátora
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*1.1.1, 1.2.2*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	- Program rozvoje města Velké Hamry 2020 – 2026 - Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021 – 2027 - Zdraví 2030
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*Město Velké Hamry*
Partneři	*MěÚ Velké Hamry, Liberecký kraj, Úřad práce, Česká lékařská komora, lékařské fakulty*
Harmonogram	*KA 01 – 2021 – 2022, KA 02 – 2022, KA 03 – 2023 - 2025*

Opatření 6.1.2	Zajistit rozvoj kompetencí pracovníků v přímé práci s klienty (sociální, terénní, komunitní pracovníci, pečovatelky) v rámci poradenství pro oblast zdraví
Popis a zdůvodnění	Výše zmínění pracovníci přicházejí do přímého kontaktu s klienty a jsou pro ně důležitým zdrojem informací. Poskytnutí vhodného poradenství v oblasti zdraví může mít zásadní pozitivní (v opačném případě i negativní) dopad na zdravotní stav klienta, případně i dalších osob v jeho okolí. Zajištění vzdělávání pracovníků pomůže včas síťovat klienty na vhodné odborníky, motivovat klienty nezanedbávat prevenci, pomůže šířit relevantní informace k citlivým tématům, jako je sexualita, plánování rodičovství, zdravotní rizika užívání návykových látek atd.
Cílová skupina (CS)	Klienti pracovníků v přímé práci s klienty (sociální, terénní, komunitní pracovníci, pečovatelky)
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – ustanovení realizačního týmu* *KA 02 – příprava: vyjasnění preferovaných oblastí, na které budou vzdělávací aktivity zaměřeny; vytvoření rámce pro jejich realizaci (harmonogram, zdroje, zajištění partnerů atd.)* *KA 03 – realizace aktivit*
Výstupy /indikátory	*I 01 – počet realizovaných akcí v rámci opatření* *I 02 – počet osob, které byly v rámci realizace proškoleny*
Předpoklad realizace	- zajištění zdrojů (finančních a lidských) pro realizaci
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*3.1.3*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	- Zdraví 2030
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*PSSZ, MěÚ Velké Hamry, Pečovatelská služba Velké Hamry*
Partneři	*NZÚ, ASZ, lékaři, ČČK, sociální služby a organizace zaměřené na – ZTP, seniory, prevenci, služby pro závislé, vzdělávací instituce*
Harmonogram	*KA 01 – podzim 2021* *KA 02 – zima 2021 – jaro 2022* *KA 03 – dle KA 02*

Opatření 6.1.3	Pořádat akce zaměřené na zvyšování informovanosti v oblasti zdraví pro veřejnost
Popis a zdůvodnění	*Komunitní centrum disponuje ideálními prostory a jeho pracovníci již mají s pořádáním podobných akcí zkušenost. V rámci aktivit centra budou i nadále pořádány edukativní setkání za přítomnosti odborníků na různá témata – např.: cukrovka a životospráva, zdravý fyziologický a psychický vývoj dětí, péče o duševní zdraví, kurz první pomoci atd. Zvolená témata a hloubka informací by měla vždy odrážet potřeby a možnosti cílové skupiny, pro kterou je akce pořádána. Vzdělávací akce budou zároveň sloužit jako možnost, jak do komunitního centra přilákat i návštěvníky z řad většinového obyvatelstva, je proto potřeba vhodně volit jak témata, tak způsob propagace akcí, aby plnily svůj účel.*
Cílová skupina (CS)	Všichni obyvatelé Velkých Hamrů
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – na základě předchozích zkušeností a zájmu cílové skupiny vybrat témata a spolu s realizací KA 01 3.2.1 připravit akce (partneři, zdroje, termín, propagace)* *KA 02 – realizovat dle KA 01*
Výstupy /indikátory	*I 01 – počet realizovaných akcí v rámci opatření* *I 02 – počet osob, které byly v rámci realizace proškoleny*
Předpoklad realizace	- zajištění zdrojů (finančních a lidských) pro realizaci
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*3.1.1, 3.1.2*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	- Zdraví 2030
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*Klubovna – komunitní centrum, PSSZ, MěÚ Velké Hamry*
Partneři	*Město Velké Hamry, NZÚ, lékaři a další odborníci, ČČK, odborné společnosti a ústavy, sociální služby a organizace zaměřené na – ZTP, seniory, děti, prevenci, služby pro závislé atd., vzdělávací instituce*
Harmonogram	*KA 01 – každoročně počátkem roku* *KA 02 – dle KA 01*

5.2.7 Zaměstnanost

Specifický cíl 7.1	Rozvoj etického zaměstnávání ve Velkých Hamrech
Opatření 7.1.1	Vytvořit a rozvíjet lokální síť zaměstnanosti
Popis a zdůvodnění	*Lokální síť zaměstnanosti propojuje místní zaměstnavatele, úřady, vzdělávací instituce, obce a další organizace v regionu, zajišťuje přenos důležitých informací v rámci sítě a pomáhá reagovat na vývoj na trhu práce takovým způsobem, který zvyšuje šance na pracovní uplatnění osob na trhu práce znevýhodněných a obtížně zaměstnatelných. Mezi stěžejními pilíři lokální sítě zaměstnanosti je vhodná podpora jak zaměstnavatelů ochotných zaměstnat osoby z cílové skupiny (příprava na specifika zaměstnávání lidí zatížených exekucí, zřízení a zajištění tréninkových míst, překonávání komunikačních a dalších bariér při zaměstnávání osob z cílové skupiny, cílená příprava budoucích pracovníků z CS dle potřeb zaměstnavatele), tak přímo osob z CS (komplexní programy zaměstnanosti).*
Cílová skupina (CS)	Nezaměstnaní, osoby znevýhodněné na trhu práce, osoby sociálně vyloučené a vyloučením ohrožené
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – vytipovat první možné zaměstnavatele a oslovit je ke spolupráci* *KA 02 – dle úspěchu v navázání partnerství mezi městem a zaměstnavateli vydefinovat priority spolupráce, tu následně rozvíjet dle možností a priorit a rozšiřovat síť zaměstnanosti o vzdělávací instituce, další vhodné organizace, další zaměstnavatele.*
Výstupy /indikátory	*I 01 – počet osob z cílové skupiny, které v rámci sítě zaměstnanosti uzavřeli pracovní smlouvu (HPP, DPČ).*
Předpoklad realizace	- vůle města, organizací a dalších fyzických i právnických osob v území spolupracovat na realizaci opatření, - schopnost aktérů naplňovat vzájemné závazky
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*2. 1.1, 5.1.1, 7.1.2., 7.1.3*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	- Strategický rámec politiky zaměstnanosti do roku 2030, Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*Město Velké Hamry, MěÚ Velké Hamry*
Partneři	*PSSZ, ASZ, MAS Rozvoj Tanvaldska, SO mikroregionu Tanvaldsko, Liberecký kraj, Úřad práce, vzdělávací instituce, regionální zaměstnavatelé, další organizace*
Harmonogram	*KA 01 – podzim – zima 2021, KA 02 – 2022 - 2025*

Opatření 7.1.2	Vytvořit komplexní program podpory zaměstnanosti
Popis a zdůvodnění	*Vyhodnocení a reflexe realizace VPP (veřejně prospěšných prací) → vytvoření programu komplexní podpory zaměstnanosti osob z cílové skupiny. V rámci programu bude klientům poskytováno kvalitní pracovní poradenství (úvodní diagnostika – zmapování pracovní historie, vzdělání, finanční situace atd. včetně celkové životní situace; stanovení cílů a průběhu spolupráce a síťování na další oblasti podpory – dluhové poradenství, řešení otázky bydlení, zdraví, rodiny atd.), bude vytvořen tréninkový program, v rámci kterého si lidé budou moci jak osvojovat pracovní návyky, tak prohlubovat a rozšiřovat kompetence v různých oblastech (využít další možnosti města jako zaměstnavatele viz 7.3.1 a vhodné příležitosti ke vzdělávání). Tréninková pracovní místa (či náplň činnosti v rámci VPP) budou zaměřená na rozvoj (postupné zvyšování pracovní zátěže a náročnosti, zodpovědnosti, samostatnosti) a v souladu s opatřením 7.1.1 bude cílem uchycení osob z CS na volném trhu práce. V případě získání místa u zaměstnavatele v rámci lokální sítě zaměstnanosti bude pokračovat pracovní poradenství, jehož cílem bude zvýšení šance na dlouhodobé zaměstnání (komunikační most mezi zaměstnavatelem a pracovníkem; edukace pracovníka v pracovně-právních záležitostech; zároveň díky tomu, že pracovní poradce zná situaci klienta od vstupu do programu, může mu pomoci, skrze síťování na další formy podpory, řešit případné životní překážky tak, aby klient v zaměstnání vydržel). Při tvorbě programu bude pamatováno na zajištění psychologické /terapeutické podpory jak pro klienty programu, tak pro osoby zapojené do jeho realizace (dle zkušeností z realizace podobných programů vyplývá, že je důležitým momentem pro budoucí úspěch klientů na pracovním trhu budování sebevědomí, schopnosti práce v kolektivu, motivace ke změně, zlepšování komunikačních schopností a nezřídka možnost práce se stresem, kterému bývají osoby z CS díky své životní situaci dlouhodobě vystaveni. Pro pracovníky zapojené do programu je to hlavně prevence vyhoření.) V neposlední řadě bude při tvorbě programu pamatováno na důležitost osoby „předáka“ a „mentorů“, kterým bude taktéž poskytována vhodná podpora (finanční, psychická, věcná, …).*
Cílová skupina (CS)	Nezaměstnaní, osoby znevýhodněné na trhu práce, osoby sociálně vyloučené a vyloučením ohrožené
Klíčové plánované aktivity	*KA 01 – navázání partnerství pro výměnu zkušeností z podobných programů (MAS Brdy – Vltava, Hanušovice), informace budou využity pro vyhodnocení stávajícího nastavení aktivit obce v rámci aktivní politiky zaměstnanosti a pro přípravu vlastního komplexního programu podpory zaměstnanosti. Zároveň bude v této aktivitě osloven SO*

	Mikroregionu Tanvaldsko a MAS Rozvoj Tanvaldska s návrhem na spolupráci při realizaci programu. Mohly by se tak rozšířit zdroje pro realizaci, zvýšit možnosti financování i personálního zajištění programu a zároveň rozšířit pozitivní dopad na osoby z CS všech zapojených obcí, z čehož by ve výsledku benefitovali všichni obyvatelé zapojených obcí (mírněním negativních jevů spojených se sociálním vyloučením). *KA 02 – vyhodnocení dosavadního fungování VPP a příprava programu. V rámci přípravy programu budou hledány finanční zdroje pro jeho realizaci (dotační programy, rozpočet obce, zajištění v rámci stávajících úvazků, partnerství v rámci MAS, SO)* *KA 03 – realizace* *KA 04 – vyhodnocení realizovaného programu a příprava návazných aktivit*
Výstupy /indikátory	*I 01 – počet osob zapojených do programu* *I 02 – počet osob zapojených do programu, které následně uzavřely pracovní smlouvu (HPP, DPČ)*
Předpoklad realizace	- politická vůle města - dostupnost finančních a personálních zdrojů - zájem cílové skupiny
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*Specifické cíle: 1.1, 2.1, 5.1, 7.1*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	- Strategický rámec politiky zaměstnanosti do roku 2030
Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*Město Velké Hamry, MěÚ Velké Hamry, PSSZ*
Partneři	*ASZ, MAS Rozvoj Tanvaldska, SO mikroregionu Tanvaldsko, Liberecký kraj, Úřad práce, vzdělávací instituce, regionální zaměstnavatelé, další organizace poskytující sociální služby či služby psychologické podpory*
Harmonogram	*KA 01 – podzim – zima 2021* *KA 02 – zima – jaro 2022* *KA 03 – dle KA 02* *KA 04 – dle průběhu KA 04*

Opatření 7.1.3	Rozvíjet možnosti města jako zaměstnavatele
Popis a zdůvodnění	*Město Velké Hamry má poměrně široké možnosti, jako zaměstnavatel a jako aktér v oblasti podpory zaměstnanosti osob z CS. Jako zaměstnavatel působí skrze městem zřizované organizace – městský úřad, ZŠ a MŠ Velké Hamry, MŠ Velké Hamry, Technické služby, Pečovatelská služba, Městská knihovna, Obecní cukrárna, a další aktivity, jako je Klubovna – komunitní centrum a asistenti prevence kriminality. Jako aktér v oblasti zaměstnanosti může kromě jiného působit v rámci správy městského majetku při zadávání veřejných zakázek (rozvoj, údržba, rekonstrukce - budov /bytových a nebytových prostor, veřejných prostranství a dalších ploch v katastru města). Všech těchto oblastí je možno využít v souladu s opatřeními 7.1.1 a 7.1.2, tedy jak pro zaměstnání osob z CS, tak pro vytvoření tréninkových pracovních míst v rámci komplexního programu zaměstnanosti. V současnosti se pracovníci zařazení do VPP uplatňují převážně v rámci činnosti technických služeb (péče o veřejný prostor, svoz a zpracování odpadu – město provozuje dotřiďovací linku) a jako APK. Vhodné by tak bylo rozvíjet i podmínky pro uplatnění žen. Výše zmíněné zdroje, které město má, je možno využít jako příležitost pro rozvoj a zvyšování kompetencí osob z CS v rámci opatření 7.1.2 a zároveň jako příležitost pro rozvoj města, jako zaměstnavatele. V následujícím přehledu jsou popsány čtyři oblasti, které mohou být v rámci realizace dále rozšiřovány. Heslo „**činnost**“ popisuje možnost náplně práce v rámci organizace při zapojení CS, heslo „**kompetence**“ popisuje oblast, kterou mohou pracovníci v rámci zařazení rozvíjet, „**vzdělání**“ navrhuje návazné možnosti v rámci rekvalifikace a „rozvoj“ popisuje, v jakých oblastech by se mohla dále rozvíjet daná organizace:* *<u>TECHNICKÉ SLUŽBY</u>* ***Činnost** – svoz a zpracování odpadu (dotřiďovací linka); údržba veřejných prostranství a městského majetku; péče o veřejnou zeleň.* ***Kompetence** – obsluha strojů, práce se specifickými nástroji, péče o rostliny, drobné řemeslné a stavební činnosti, fungování v pracovním kolektivu, dělba práce a plánování posloupnosti pracovních úkonů, jednoduchá administrativa.* ***Vzdělání** – řidičské a profesní průkazy, svářečský průkaz, motorová pila, křovinořez, vysokozdvižný vozík atd.; zahradník a kurzy zaměřené na určité oblasti péče o zeleň – výsadba a řez stromů, výsadby a údržba – keře, trvalky atd.; řemesla – zedník, tesař, malíř /natěrač, obkladač atd.* ***Rozvoj** – v rámci využití dotřiďovací linky může být rozšířeno zajištění svozu tříděného odpadu i pro okolní obce (v takovém případě bude zvolena vhodná právní forma zajištění služby a tomu přizpůsobena realizace záměru), může být též rozšířen sortiment svážených materiálů*

	a využity možnosti druhotného zpracování a využití surovin (např. bioodpad – produkce dřevěné štěpky pro využití jak v péči o veřejnou zeleň, tak prodej materiálu elektrárnám /teplárnám a dále produkce kompostu; sběr textilu – prodej suroviny papírnám a zároveň spolupráce s Klubovou – komunitním centrem na dalším využití textilu viz Klubovna); ve spolupráci s Pečovatelskou službou může být rozšířena nabídka služeb viz. Pečovatelská služba; v rámci údržby městských prostor mohou být dále rozšířeny činnosti v oblasti úklidů a údržby) *<u>PEČOVATELSKÁ SLUŽBA</u>* ***Činnost** – péče o osobu se sníženou schopností sebeobsluhy, nákupy, doprovázení, péče o domácnost.* ***Kompetence** – pečovatelská činnost, plánování posloupnosti pracovních úkonů, samostatnost, komunikační dovednosti, základní administrativa.* ***Vzdělání** – ošetřovatelka; pracovník v sociálních službách, řidičský průkaz* ***Rozvoj** – rozšíření poskytování činnosti na území dalších obcí v rámci regionu, kde jsou pečovatelské služby nedostatečně pokryty (za předpokladu spolufinancování ze strany obcí, na jejichž území by služba byla poskytována); časové rozšíření poskytovaných služeb, aby bylo možné zajistit klienty s vyšší potřebou péče (reaguje na nedostatečné pokrytí území osobní asistencí); nabídnout klientům ve spolupráci s technickými službami kromě úklidu domácnosti i péči o nemovitost – drobné údržbářské práce, údržba zahrad atd.)* *<u>KLUBOVNA – KOMUNITNÍ CENTRUM</u>* ***Činnost** – asistence při realizaci volnočasových aktivit a pořádání akcí* ***Kompetence** – komunikační dovednosti, plánování posloupnosti pracovních úkonů, práce s dětmi a mládeží* ***Vzdělání** – pracovník v sociálních službách, asistent pedagoga* ***Rozvoj** – v rámci rozvoje komunitních aktivit a práce s dospělými, zejména ženami, vytvořit ve spolupráci s technickými službami projekt zaměřený na třídění, zpracování, recyklaci a znovuvyužití materiálu z kontejnerů na zpětný odběr textilu. Forma zajištění a šíře činností se bude odvíjet od záměru a možností realizátora, kterým může být buď komunitní centrum, nebo nově vzniklý samostatný subjekt s komunitním centrem spolupracující. Při plánování projektu bude nutné dbát na jeho finanční udržitelnost a soulad s opatřeními specifického cíle 7.1 (tedy vytvářet projekt jako aktivitu na rozvoj kompetencí, dovedností, pracovních návyků atd. a ne pouze jako volnočasovou činnost).*

	<u>OBECNÍ CUKRÁRNA</u> ***Činnost** – asistent obsluhy* ***Kompetence** - komunikace se zákazníky, zodpovědnost za tržbu, servis* ***Vzdělání** – cukrář /pekař, kuchař /číšník, kurzy v gastro oblasti – barista, barman atd.* ***Rozvoj** – zřídit v rámci cukrárny tréninkové pracovní místo* *<u>ZŠ A MŠ VELKÉ HAMRY, MŠ VELKÉ HAMRY</u>* ***Činnost** – asistent pedagoga (nedostatek některých kompetencí může být vyvážen benefitem ve formě znalosti specifik sociálního prostředí, ze kterého pocházejí někteří žáci a faktu, že mnohé ženy mají intenzivní zkušenosti s péčí o děti), zapojení do chodu družiny, jídelny.* ***Kompetence** – práce s dětmi, kontakt se školským prostředím, komunikační dovednosti, fungování v rámci pracovního kolektivu, základy práce s počítačem, administrativa, dělba práce a plánování posloupnosti pracovních úkonů* ***Vzdělání** – asistent pedagoga, pracovník v sociálních službách, ošetřovatelka, kuchař /číšník* *<u>MĚSTSKÁ KNIHOVNA</u>* ***Činnost –** zapojení do chodu knihovny* ***Kompetence** – komunikace s návštěvníky, základy práce s počítačem, samostatné plnění úkolů, administrativa*
Cílová skupina (CS)	Nezaměstnaní, osoby znevýhodněné na trhu práce, osoby sociálně vyloučené a vyloučením ohrožené
Klíčové plánované aktivity	*Veškeré aktivity v rámci tohoto opatření budou vycházet z jeho popisu a budou realizovány dle možností města a dalších aktérů, zvoleného způsobu realizace a dostupnosti zdrojů k jejich realizaci. Projekty a záměry budou připraveny v souladu s dalšími dotčenými opatřeními.*
Výstupy /indikátory	*I 01 – počet záměrů ve fázi přípravy* *I 02 – počet realizovaných záměrů*
Předpoklad realizace	- politická vůle města - aktivní přístup možných realizátorů - dostupnost finančních a personálních zdrojů pro realizaci - zájem cílové skupiny
Vazba na další cíle /opatření SPSZ	*3.1.1, 4.1.1, 5.1.1, 7.1.1, 7.1.2*
Vazba na další oblasti a strategické dokumenty	- Strategický rámec politiky zaměstnanosti do roku 2030

Finanční a organizační zajištění opatření:	
Realizátoři	*Město Velké Hamry, MěÚ Velké Hamry, PSSZ, Technické služby města (případně nová partnerská organizace), Pečovatelská služba Velké Hamry, Klubovna – komunitní centrum (případně nová partnerská organizace), Obecní cukrárna, ZŠ a MŠ Velké Hamry, MŠ Velké Hamry, Městská knihovna*
Partneři	*ASZ, MAS Rozvoj Tanvaldska, SO mikroregionu Tanvaldsko, Liberecký kraj, Úřad práce, vzdělávací instituce*
Harmonogram	*Dle možností v souladu s dotčenými opatřeními*

6 Z dokumentu do reality (Realizační část strategického plánu sociálního začleňování)

Smysl jakéhokoliv plánu dlí v jeho realizaci. Následující text proto popisuje cestu, která bude provázet uskutečnění SPSZ, subjekty do realizace zapojené a jejich role, stejně jako rizika, která mohou realizaci plánu ohrozit a z nich vyplývající návrhy toho, jak s nimi pracovat tak, aby se jim dalo předejít, případně jejich dopady zmírnit.

6.1 Schválení strategického plánu sociálního začleňování města Velké Hamry

SPSZ schvaluje zastupitelstvo města Velké Hamry. Schválení SPSZ předchází jeho projednání plénem lokálního partnerství a následuje vyjádření Agentury pro sociální začleňování (ASZ). Předpokládaný termín schválení je červen 2021. V případě přistoupení města ke spolupráci s ASZ dle připravované nové metodiky KPSV 2021+, bude tento dokument aktualizován tak, aby byl s novou metodikou v souladu.

6.2 Realizace strategického plánu sociálního začleňování města Velké Hamry

SPSZ města Velké Hamry je koncipován jako střednědobý strategický dokument pro období 2021+ s platností pro období 2021 – 2023. Tento strategický plán bude následně doplněn o prováděcí dokumenty a to – Akční plán, Komunikační plán a Finanční rámec. Finanční rámec vznikne jako samostatný dokument[12] zejména z toho důvodu, že se období přípravy a schvalování SPSZ kryje s obdobím přípravy stěžejních dotačních programů a není tedy zatím známa jejich finální podoba. Finanční rámec zpracovává ve spolupráci s městem a městským úřadem manažer sociálního začleňování. Finanční rámec popisuje možnosti a zdroje financování realizace SPSZ, dále mapuje omezení realizátorů v přístupu k využití možných zdrojů a konečně stanoví předpokládané finanční nároky na realizaci aktivit vzhledem ke zvoleným způsobům realizace daných opatření.

Období implementace plánu je rozděleno na několik částí - první fáze realizace pokrývá roky 2021 a 2022. Aktivity v tomto období jsou často přípravné a jejich cílem je specifikace projektů a zajištění zdrojů pro realizaci. Postup realizace bude upraven v Akčním plánu 2021 – 2022. Poslední rok pak bude zaměřen na závěrečné vyhodnocení realizace SPSZ a přípravu na další období. Komunikační plán i Finanční rámec bude pokrývat celé období platnosti SPSZ.

6.2.1 Realizační struktura

Stěžejními subjekty pro realizaci jsou **Pracovní skupina pro koordinaci sociálního začleňování** (PSSZ) a **manažer sociálního začleňování**. Zdroje pro realizaci (lidské,

[12] Případně bude finanční rámec součástí akčního plánu či revize SPSZ.

finanční, metodické, organizační, či materiálové atd.) budou dále řešeny v rámci lokálního partnerství, které je zároveň platformou pro sdílení výstupů monitoringu a evaluace. Realizační struktura SPSZ je podrobně popsána v kapitole 3 tohoto dokumentu.

6.2.2 Prováděcí dokumenty

Akční plán – akční plán zpracovává PSSZ. Plán je sestaven na dané období (2021 – 2022) a jsou v něm rozpracované aktivity vedoucí k realizaci opatření a naplnění specifických cílů tohoto dokumentu pro dané období, včetně stanovení osob odpovědných za realizaci daných kroků. Akční plán je pracovní dokument, který může být průběžně upravován. V akčním plánu bude nastaven monitoring dopadů opatření SPSZ.

Komunikační plán – komunikační plán zpracovává ASZ ve spolupráci s městem Velké Hamry. Plán analyzuje komunikační kanály obce a navrhuje vhodný přístup ke komunikaci oblasti sociálního začleňování včetně krizové komunikace.

6.2.3 Revize strategického plánu sociálního začleňování

SPSZ může být v případě potřeby revidován. Případné revize jsou schváleny ve stejném režimu jako původní dokument.

6.2.4 Monitoring a evaluace

Sledování plnění SPSZ – osobou zodpovědnou za sledování naplňování cílů je manažer sociálního začleňování, který informace průběžně a cíleně zjišťuje, shromažďuje a dále je distribuuje v rámci PSSZ, lokálního partnerství a dalších komunikačních kanálů. Informace získané monitoringem jsou dále využívány pro potřeby evaluace, přípravu akčních plánů a jejich aktualizace i v rámci spolupráce v širším území.

Monitoring dopadů opatření SPSZ - monitoring místní sítě podpůrných služeb a aktivit je opakující se proces zjišťování dopadů poskytování podpůrných služeb a realizace dalších aktivit na sociální situaci sociálně vyloučených a ohrožených osob.

Místní síť podpůrných služeb a aktivit představují všechny služby (sociální, návazné, komunitní) a aktivity (iniciativy, činnosti, akce), které slouží pro naplnění cílů, opatření a aktivit strategických, případně prováděcích dokumentů, které územní celky ve spolupráci s Agenturou tvoří, implementují nebo vyhodnocují, a to dle fáze cyklu strategického (akčního) plánování. Monitoring místní sítě podpůrných služeb a aktivit je činnost Agentury, která slouží k pomoci a podpoře daných poskytovatelů služeb a realizátorů aktivit.

Monitoring dopadů bude naplánován a zanesen do akčních plánů za účelem nastavení příslušných dopadových indikátorů nutných k průběžnému sledování a vyhodnocování pozitivních dopadů opatření SPSZ.

Evaluace – evaluace SPSZ probíhá průběžně v souladu s jednotlivými fázemi procesu implementace. Podkladem pro evaluaci bude monitoring dopadů SPSZ (monitoring místní sítě podpůrných služeb a aktivit). Výstup z průběžného vyhodnocení období realizace prvního akčního plánu (2021 – 2022), za jehož vznik je zodpovědná PSSZ, bude sdílen v rámci

lokálního partnerství i se členy zastupitelstva města. V posledním roce platnosti SPSZ proběhnou závěrečná vyhodnocení celého období SPSZ. Pro závěrečnou evaluaci je vhodné zajistit externího realizátora, dle možností města alespoň v rámci lokálního partnerství. Závěry z vyhodnocení budou opět sdíleny na plénu lokálního partnerství, na jednání zastupitelstva města, vhodným způsobem komunikovány s partnery v regionu a s občany. Závěrečná evaluace bude důležitým podkladem pro rozvoj oblasti sociálního začleňování ve Velkých Hamrech pro další období.

6.3 Role města Velké Hamry v realizaci strategického plánu sociálního začleňování

Schválením SPSZ město deklaruje svou vůli plán naplňovat. Město Velké Hamry je realizátorem plánu, zároveň v rámci naplňování stanovených cílů navazuje partnerství s dalšími subjekty pro realizaci daných opatření. Významným přínosem pro realizaci SPSZ je zapojení města do partnerských struktur v rámci regionu. Jsou jimi především Svazek obcí Mikroregionu Tanvaldsko a MAS Rozvoj Tanvaldska. V rámci zajišťování zdrojů pro realizaci SPSZ je nutné usilovat o přenášení opatření obsažených v SPSZ města Velké Hamry do strategických záměrů těchto uskupení a to jak z důvodu koordinace aktivit v rámci regionu, tak vzhledem k zabezpečení financování aktivit SPSZ skrze finanční nástroje Libereckého kraje a CLLD.

6.4 Role Agentury pro sociální začleňování v realizaci strategického plánu sociálního začleňování

Role Agentury pro sociální začleňování (ASZ) v rámci realizace plánu je partnerská. Úroveň zapojení do aktivit jednotlivých opatření se bude odvíjet od vývoje vzájemného nastavení spolupráce mezi ASZ a městem Velké Hamry a od aktuálních možností Agentury v období po ukončení projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“ (registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0./0.0/15_030/0000605).

6.5 Analýza rizik

Analýza rizik popisuje hrozby, které mohou ovlivnit realizaci plánu. Popsaná rizika vycházejí z předpokladů pro realizaci definovaných v navržených opatřeních a z informací vzešlých z analytické části plánu. Níže popsaná rizika se soustředí na lokální kontext, nepostihují tedy hrozby, které lokální aktéři nemohou nebo mohou velmi těžko ovlivnit. Mezi takové bychom mohli zařadit přírodní či člověkem zaviněné katastrofy většího rozsahu, změny v geopolitických vztazích, eskalace napětí nebo nástup ekonomické či ekologické krize a jejich dopady na společnost, stejně jako změny po volbách do Parlamentu ČR. Je nicméně vysoce pravděpodobné, že by se výše zmíněné okolnosti promítly na lokální úrovni do rizik definovaných v této analýze.

Název rizika	Pravděpodobnost[13]	Závažnost[14]	Prevence
Změna politického diskurzu vedení města	3	5	✓ Fungující realizační struktura SPSZ – aktivní činnost manažera soc. začleňování, pracovní skupiny pro koordinaci soc. začleňování, lokálního partnerství. ✓ Komunikace, participace – vhodná komunikační strategie během realizace SPSZ směrem k veřejnosti, prevence dezinformací a manipulace veřejného mínění, zapojení co nejširší veřejnosti do realizace aktivit.
Formalismus /nečinnost realizačních struktur SPSZ	2	4	✓ Obsazená funkce manažera sociálního začleňování. ✓ Aktivní zájem vedení města o realizaci SPSZ. ✓ Průběžná komunikace úspěchů jak v rámci realizační struktury, tak s veřejností a s vedením města.
Chybějící finanční zajištění	4	5	✓ Orientace na co nejširší spektrum zdrojů včetně vlastního rozpočtu a kooperace při realizaci aktivit s různými partnery (jiné právní formy – jiné možnosti financování) ✓ V rámci každého opatření vyjasnit osobu zodpovědnou za zajištění finančních zdrojů – daná osoba aktivně vyhledává příležitosti pro získání prostředků nutných pro realizaci a informace sdílí v rámci realizačních struktur.
Absence lidských zdrojů pro realizaci aktivit	4	5	✓ Při přípravě projektů promýšlet nastavení úvazků a pracovních náplní v souvislostech provázaných opatření. ✓ Být kreativní při shánění vhodných pracovníků – využívat co nejširšího spektra komunikačních kanálů. ✓ Dimenzovat pracovní podmínky co nejatraktivněji – kombinace finančního ohodnocení a dalších bonusů. ✓ Spolupráce s dalšími obcemi a organizacemi – sdílený pracovník pro

[13] *1 – velmi nízká/ý, 2 nízká/ý, 3 – střední, 4 – vysoká/ý, 5 – velmi vysoká/ý*

[14] *1 – velmi nízká/ý, 2 nízká/ý, 3 – střední, 4 – vysoká/ý, 5 – velmi vysoká/ý*

Název rizika	Pravděpodobnost[13]	Závažnost[14]	Prevence
			širší území /pozice zajištěna partnerskou organizací.
Nezájem cílové skupiny	3	4	✓ Důraz na zajištění kvalitní terénní práce s různými cílovými skupinami. ✓ Vhodně zvolené komunikační kanály i forma sdílených informací. ✓ Partnerský přístup a plnění slibů – budování vzájemné důvěry. ✓ Podpora šíření pozitivní zkušenosti.
Neochota regionálních aktérů ke spolupráci	3	3	✓ Silná argumentační výbava. ✓ Vhodně zvolená strategie vyjednávání a motivace partnerů ke spolupráci.
Ukončení spolupráce s ASZ /omezená kapacita ASZ	3	3	✓ Budování paralelních partnerských vazeb.
Negativní postoj veřejnosti	3	4	✓ Komunikace, participace – vhodná komunikační strategie během realizace SPSZ směrem k veřejnosti, prevence dezinformací a manipulace veřejného mínění, zapojení co nejširší veřejnosti do realizace aktivit.
Změna sociální situace ve městě	2	4	✓ Efektivně nastavené sdílení informací mezi realizační strukturou SPSZ, terénními pracovníky a partnery na regionální i nadregionální úrovni. ✓ Využívání veškerých důvěryhodných formálních i neformálních zdrojů informací pro průběžnou analýzu situace. ✓ V případě změny včasná a flexibilní adaptace.

Přílohy

Příloha 1 Základní sociální a demografické charakteristiky 1
Příloha 2 Deskripce sociálního vyloučení 6
Příloha 3 Bydlení 13
Příloha 4 Zadluženost.....21
Příloha 5 Komunitní práce a občanské soužití 23
Příloha 6 Bezpečnost a prevence kriminality 24
Příloha 7 Sociální práce a sociální služby.....27

Příloha 1 Základní sociální a demografické charakteristiky

Demografický vývoj

Stav obyvatel k 31.12.

Území:

		2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyvatel celkem		2 667	2 670	2 650	2 682	2 694
v tom podle pohlaví	muži	1 272	1 265	1 247	1 264	1 288
	ženy	1 395	1 405	1 403	1 418	1 406
v tom ve věku (let)	0-14	349	356	343	378	395
	15-64	1 718	1 709	1 677	1 668	1 666
	65 a více	600	605	630	636	633
Průměrný věk		44,0	44,0	44,5	44,3	44,0

Zdroj: ČSÚ; https://www.czso.cz/

Pohyb obyvatel

Území:

		2016	2017	2018	2019	2020
Živě narození		20	26	24	36	33
Zemřelí		44	67	52	43	57
Přistěhovalí		98	121	107	118	108
Vystěhovalí		102	77	99	79	72
Přírůstek (úbytek)	přirozený	-24	-41	-28	-7	-24
	stěhováním	-4	44	8	39	36
	celkový	-28	3	-20	32	12

Zdroj: ČSÚ; https://www.czso.cz/

		2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Celkem:	82	92	119	110	118	101

Počet osob přistěhovalých do Velkých Hamrů	Dospělí:	57	73	96	88	87	68
	Děti:	25	19	23	22	31	33
Celkový počet osob přistěhovalých do Velkých Hamrů z lokalit mimo mikroregion Tanvaldska		44	40	52	54	62	57

Zdroj: MěÚ Velké Hamry (data jsou dostupná pouze o občanech ČR)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyvatel s cizím státním občanstvím (včetně dětí)	xx	79	79	51	51	61

Zdroj: MěÚ Velké Hamry

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Celkový počet narozených dětí	23	20	26	24	36	33
Počet dětí narozených rodičům romské národnosti	5	3	3	2	3	1

Zdroj: MěÚ Velké Hamry, ČSÚ

Vzdělanost

Na území Velkých Hamrů se nachází ZŠ a MŠ Velké Hamry a MŠ Velké Hamry. Obě zařízení hrají důležitou roli v oblasti sociálního začleňování. Přístup ZŠ a MŠ Velké Hamry je velmi proinkluzivní, zařízení spolupracuje s dalšími aktéry v oblasti podpory osob sociálně vyloučených v území. V současnosti se díky přístupu školy již naprostá většina dětí ze SVL dochází do této běžné ZŠ, pouze tři děti druhého stupně ZŠ ze SVL ve Velkých Hamrech dojíždějí do Tanvaldu do Základní školy Tanvald, Údolí Kamenice, která je v současné době zřízena jako škola speciální dle § 16 školského zákona. Díky intenzivní podpoře ve formě terénní sociální práce se pomalu začínají projevovat i úspěchy ve formě studia dětí ze SVL na středních školách. Lokální podmínky pro vzdělávání včetně volnočasových aktivit jsou podrobně popsány v Místním plánu inkluze ve vzdělávání města Velké Hamry 2020 – 2022.

Zdroj: Místní plán inkluze ve vzdělávání města Velké Hamry 2020 - 2022

2. Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání

		Celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		2 381	1 107	1 274
z toho podle stupně vzdělání	bez vzdělání	13	5	8
	základní včetně neukončeného	603	214	389
	střední vč. vyučení (bez maturity)	920	501	419
	úplné střední (s maturitou)	549	245	304
	nástavbové studium	49	19	30
	vyšší odborné vzdělání	17	4	13
	vysokoškolské	117	57	60

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011 (aktuální informace budou dostupné v roce 2022 po vyhodnocení SLDB 2021)

Zaměstnanost

Lokální možnosti zaměstnání nabízí především stavebnictví a služby. V širším okolí je to pak výroba a další odvětví. Možný rozvoj by v místě mohl, vzhledem k poloze a okolí města, nastat v oblasti cestovního ruchu. Zaměstnanost v obci je nižší oproti celorepublikovému průměru. Ovšem v rámci mikroregionu Tanvaldska se drží na lepších hodnotách. Nezaměstnanost, zejména dlouhodobá, je tradičně vyšší u obyvatel SVL, což je stav, který se zde nikterak neliší od jiných SVL. Obecně je problém se získáním a udržením zaměstnání osob s nízkou kvalifikací, malými pracovními zkušenostmi a často vysokou mírou zadluženosti. Častěji zmiňovaný problém je možnost získání práce „na černo“, což je jev v území mnohokrát zmiňovaný a odvíjí se od nabídky některých zaměstnavatelů, kteří pracovníky mimo zákonný rámec nabírají. Využíváni jsou v tomto případě právě lidé méně kvalifikovaní bez orientace v právních souvislostech. Práce „na černo“ patří mezi běžné projevy adaptace na život v SVL. Důležitým aktérem v oblasti zaměstnanosti v místě je město, které dlouhodobě zajišťuje možnost uplatnění v rámci veřejně prospěšných prací - VPP (pracovníky zaměstnává zejména v rámci technických služeb a provozu dotřiďovací linky recyklovaného odpadu). Ačkoliv město zajišťuje provázaní terénní sociální práce s dluhovým poradenstvím a možností získání sociálního bydlení (to je dle momentálně platné koncepce sociálního bydlení vázáno na legální zaměstnání), úspěšnost pracovníků, kteří prošli VPP v následném uplatnění na volném trhu práce je ale i nadále nízká. Komplexní program podpory zaměstnanosti ve Velkých Hamrech dosud nebyl realizován.

Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti

Území:

Období: 31. 12. 2020

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	644	258
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	22	4
B-E Průmysl celkem	106	45
F Stavebnictví	115	51
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	141	44
H Doprava a skladování	18	5
I Ubytování, stravování a pohostinství	47	20
J Informační a komunikační činnosti	5	3
K Peněžnictví a pojišťovnictví	1	1
L Činnosti v oblasti nemovitostí	22	7
M Profesní, vědecké a technické činnosti	42	23
N Administrativní a podpůrné činnosti	11	2
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	5	3
P Vzdělávání	11	7
Q Zdravotní a sociální péče	7	6
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	21	10
S Ostatní činnosti	46	20
X nezařazeno	.	.

Zdroj: ČSÚ; https://www.czso.cz/

Nezaměstnanost v obcích vybraného SO ORP

Období: 31. 3. 2021
Území: SO ORP Tanvald

Obec	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce - dosažitelní[1]		Podíl nezaměstnaných osob (v %)[2]		Pracovní místa v evidenci úřadu práce
	celkem	ženy	celkem	ženy	
Albrechtice v Jizerských horách	7	4	3,23	3,74	6
Desná	153	78	7,81	8,20	37
Harrachov	24	12	2,70	2,80	28
Jiřetín pod Bukovou	13	6	4,51	4,84	8
Kořenov	43	19	7,40	7,34	19
Plavy	32	19	4,76	6,09	4
Smržovka	150	79	6,18	6,74	37
Tanvald	268	132	6,95	7,16	40
Velké Hamry	90	35	5,40	4,31	25
Zlatá Olešnice	14	6	4,31	3,77	-

Zdroj: ČSÚ; https://www.czso.cz/

Velké Hamry – uchazeči o zaměstnání

		2016 (k 31.12.)	2017 (k 31.12.)	2018 (k 31.12.)	2019 (k 31.12.)	2020 (k 30.9.)
Do 18 let	celkem	0	0	0	2	1
	ženy	0	0	0	x	x
15 a více let*)	celkem	116	90	70	73	90
	ženy	56	42	35	31	39
V evidenci déle, než 6 měsíců	celkem	67	51	42	35	49
	ženy	29	25	21	11	24
V evidenci déle než 12 měsíců	celkem	55	41	31	24	26
	ženy	22	21	14	9	12

**) ve statistikách nezaměstnanosti podle obcí se sleduje pouze skupina 60+, nikoli 60-64 let, věkovou skupinu 15-64 let nelze zjistit*

Zdroj: MPSV, ÚP

Doplatek na bydlení

	Počet příjemců dávky v daném roce	Celkový počet vyplacených dávek v daném roce	Celková suma vyplacených dávek v daném roce
2016	27	350	1 407 629 Kč
2017	31	386	1 318 590 Kč
2018	23	279	1 004 654 Kč
2019	19	248	887 105 Kč
2020	25	266	1 106 535 Kč

Zdroj: MPSV, ÚP

Příspěvek na živobytí

	Počet příjemců dávky v daném roce	Celkový počet vyplacených dávek v daném roce	Celková suma vyplacených dávek v daném roce
2016	57	702	3 097 979 Kč
2017	50	669	2 613 744 Kč
2018	41	509	1 705 007 Kč
2019	33	412	1 329 445 Kč
2020	41	444	1 797 086 Kč

Zdroj: MPSV, ÚP

Příspěvek na bydlení

	Počet příjemců dávky v daném roce	Celkový počet vyplacených dávek v daném roce	Celková suma vyplacených dávek v daném roce

<table>
<tr><td></td><td>
<table>
<tr><td>2016</td><td>75</td><td>920</td><td>2 933 615 Kč</td></tr>
<tr><td>2017</td><td>62</td><td>765</td><td>2 341 136 Kč</td></tr>
<tr><td>2018</td><td>53</td><td>667</td><td>1 803 744 Kč</td></tr>
<tr><td>2019</td><td>47</td><td>505</td><td>1 420 447 Kč</td></tr>
<tr><td>2020</td><td>34</td><td>546</td><td>1 676 464 Kč</td></tr>
</table>
Zdroj: MPSV,ÚP
</td></tr>
<tr><td>Trvalé bydliště na MěÚ</td><td>Počet osob s trvalým bydlištěm na MěÚ Velké Hamry k 3/2021: 71

Zdroj: MěÚ Velké Hamry (3/2021)</td></tr>
<tr><td>Azylové domy</td><td>Osoby dlouhodobě usazené ve Velkých Hamrech mají možnost získání sociálního bydlení v rámci městského bytového fondu, ovšem Velké Hamry jsou v regionu jediná obec, která sociální bydlení svým občanům poskytuje. Lidé z CS z okolních obcí jsou nuceni hledat cestu k zajištění bydlení v rámci širšího regionu a často je pro ně jedinou možností azylový dům. Současně jsou kapacity azylového bydlení hodnoceny jako nedostatečné, dobrou zkušenost má terénní pracovnice s azylovým domem v Jiřetíně pod Jedlovou. Na konci roku 2019 pobývaly 2 ženy a 1 muž s tělesným postižením v azylovém domě Naděje v Jablonci nad Nisou, město není s klienty v kontaktu (klienti kontakt dostali, ale nenavázali s městem spolupráci).

Zdroj: MěÚ Velké Hamry, PSSZ</td></tr>
<tr><td>Ubytovny</td><td>Na území Velkých Hamrů se nenachází problematické zařízení typu ubytovna. Lidé v akutní bytové nouzi využívají ubytovny v rámci regionu Tanvaldska.

Zdroj: MěÚ Velké Hamry</td></tr>
<tr><td>Osoby v akutní bytové nouzi</td><td>Celé čp. 256. Matka se dvěma dcerami v 1+kk , důchodkyně se synem v 1kk, rodina 2+3 děti bez smlouvy v bytě, matka s malou dcerou na ubytovně, v rámci mikroregionu další 2 rodiny.

Zdroj: MěÚ Velké Hamry (3/2021)</td></tr>
</table>

Osoby v exekuci

ČESKÁ REPUBLIKA	2019
Počet osob v exekuci	775 tis.
Počet osob se 3 a více exekucemi	474 tis.
Počet osob s 10 a více exekucemi	157 tis.
Podíl osob v exekuci	8,6 %
Celkový počet exekucí	4,46 mil.
Vymáhaná jistina	297 mld. Kč (2018)

Údaje jsou pouze za fyzické osoby.

Kraj 2019	LIBERECKÝ KRAJ ✕
Podíl osob v exekuci	**10,56 %**
Meziroční změna počtu osob v exekuci	-4,2 % (-0,46 p.b.)
Průměrný počet exekucí na osobu	5,8
Počet osob starších 15 let	371 354
Počet osob v exekuci	39 197
Celkový počet exekucí	226 237
Detail osob v exekuci:	
Podíl dětí a mladistvých	0 %
Podíl osob ve věku 18 až 29 let	12 %
Podíl seniorů (65+)	8 %
Podíl osob s 1 exekucí	24 %
Podíl osob s 2 exekucemi	11 %
Podíl osob s 3 – 9 exekucemi	45 %
Podíl osob s 10 – 29 exekucemi	20 %
Podíl osob s 30 a více exekucemi	0 %

Obec 2019	VELKÉ HAMRY ✕	TANVALD ✕
Údaje jsou pouze za fyzické osoby.	*Jablonec nad Nisou*	*Jablonec nad Nisou*
Data za rok 2019 jsou z 20. 4. 2020, ostatní roky z 31. 12.	*Liberecký kraj*	*Liberecký kraj*
Podíl osob v exekuci	**11,33 %**	**15,36 %**
Meziroční změna počtu osob v exekuci	0/nejsou data % (0/nejsou data p.b.)	0/nejsou data % (0/nejsou data p.b.)
Průměrný počet exekucí na osobu	5,8	5,7
Počet osob starších 15 let	2 304	5 307
Počet osob v exekuci	261	815
Celkový počet exekucí	1 505	4 623
Detail osob v exekuci:		
Podíl dětí a mladistvých	0 %	0 %
Podíl osob ve věku 18 až 29 let	11 %	14 %
Podíl seniorů (65+)	9 %	8 %
Podíl osob s 1 exekucí	28 %	24 %
Podíl osob s 2 exekucemi	12 %	12 %
Podíl osob s 3 – 9 exekucemi	42 %	46 %
Podíl osob s 10 – 29 exekucemi	17 %	18 %
Podíl osob s 30 a více exekucemi	1 %	0 %

Skrýt detailní údaje

<table>
<tr><td></td><td>
<table>
<tr><th>Obec 2017</th><th>VELKÉ HAMRY ✕</th><th>TANVALD ✕</th></tr>
<tr><td>Celkový počet exekucí</td><td>Jablonec nad Nisou</td><td>Jablonec nad Nisou</td></tr>
<tr><td>Vymáhaná jistina</td><td>Liberecký kraj</td><td>Liberecký kraj</td></tr>
<tr><td>Podíl osob v exekuci</td><td>13,40 %</td><td>16,99 %</td></tr>
<tr><td>Meziroční změna počtu osob v exekuci</td><td>+10,3 % (+1,25 p.b.)</td><td>+9,5 % (+1,47 p.b.)</td></tr>
<tr><td>Průměrný počet exekucí na osobu</td><td>5,2</td><td>5,3</td></tr>
<tr><td>Průměrná jistina na osobu</td><td>174 050 Kč</td><td>217 182 Kč</td></tr>
<tr><td>Medián jistiny na osobu</td><td>88 739 Kč</td><td>88 569 Kč</td></tr>
<tr><td>Počet osob starších 15 let</td><td>2 314</td><td>5 369</td></tr>
<tr><td>Počet osob v exekuci</td><td>310</td><td>912</td></tr>
<tr><td>Celkový počet exekucí</td><td>1 598</td><td>4 847</td></tr>
<tr><td><u>Detail osob v exekuci:</u></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Podíl dětí a mladistvých</td><td>0 %</td><td>0 %</td></tr>
<tr><td>Podíl osob ve věku 18 až 29 let</td><td>15 %</td><td>17 %</td></tr>
<tr><td>Podíl seniorů (65+)</td><td>9 %</td><td>7 %</td></tr>
<tr><td>Podíl osob s 1 exekucí</td><td>33 %</td><td>29 %</td></tr>
<tr><td>Podíl osob s 2 exekucemi</td><td>11 %</td><td>9 %</td></tr>
<tr><td>Podíl osob s 3 – 9 exekucemi</td><td>39 %</td><td>46 %</td></tr>
<tr><td>Podíl osob s 10 – 29 exekucemi</td><td>17 %</td><td>16 %</td></tr>
<tr><td>Podíl osob s 30 a více exekucemi</td><td>0/nejsou data %</td><td>0 %</td></tr>
</table>

Zdroj: http://mapaexekuci.cz
</td></tr>
<tr><td>Osoby propuštěné z výkonu trestu</td><td>Město aktuálně nemá informace o žádné osobě místně příslušné, která v blízké době byla propuštěna z výkonu trestu nebo ji propuštění čeká. (V budoucnu pro aktuální informace kontaktovat PMS a MěÚ Tanvald)

Zdroj: MěÚ Velké Hamry</td></tr>
<tr><td>Osoby opouštějící ústavní péči</td><td>Město aktuálně nemá informace o žádné osobě místně příslušné, která v blízké době opustila ústavní péči nebo ji puštění zařízení čeká. (V budoucnu pro aktuální informace kontaktovat MěÚ Tanvald)

Zdroj: MěÚ Velké Hamry</td></tr>
<tr><td>Osoby, u kterých město vykonává opatrovnictví</td><td>Počet osob, u kterých město vykonává veřejné opatrovnictví k 3/2021: 0

Zdroj: MěÚ Velké Hamry</td></tr>
<tr><td>Osoby dlouhodobě pobývající v zařízeních</td><td>Počet osob (s dlouhodobou vazbou na Velké Hamry) umístěných nebo dlouhodobě pobývajících v zařízeních typu LDN, zařízeních pro seniory včetně domovů se zvláštním režimem (mimo Velké Hamry), domovy pro osoby se zdravotním postižením, psychiatrická zařízení včetně léčeben, terapeutické komunity, dětské domovy, zařízení pro výkon trestu atd.: 10

Zdroj: MěÚ Velké Hamry – kvalifikovaný odhad</td></tr>
<tr><td>Osoby sociálně vyloučené a</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>sociálním vyloučením ohrožené</td><td>
<table>
<tr><td rowspan="3">Počet osob sociálně vyloučených a vyloučením ohrožených k 3/2021</td><td>Celkem:</td><td>71 (obyvatelé SVL + další dvě rodiny + několik jednotlivců)</td></tr>
<tr><td>Dospělí:</td><td>45</td></tr>
<tr><td>Děti:</td><td>26</td></tr>
<tr><td colspan="2">Životní situace, které u obyvatel Velkých Hamrů vedou k sociálnímu vyloučení</td><td>Především Romové (souvisí s diskriminací na trhu s bydlením), závislost, dluhy, nemoc, rozvod nebo rozchod</td></tr>
</table>
Zdroj: MěÚ Velké Hamry
</td></tr>
<tr><td>Prostorově vyloučené lokality (Sociálně vyloučené lokality - SVL)</td><td>
Sociálně vyloučené lokality – současnost (3/2021)
<table>
<tr><td>čp.: 256</td><td>Soukromý dům, původní jedna bytová jednotka s jedním sociálním zařízením, bydlí zde 3 rodiny s celkem 12 dětmi a starší pár, stav objektu je špatný, majitel nyní řeší napojení na kanalizaci, výše nájmu 8-10tis se službami, vytápění na tuhá paliva, spolupráce s nájemníky není ideální ani pro majitele, ani pro město, majitel není z regionu, jezdí jen občas
Počet obyvatel k 3/2021: 20 (z toho 12 dětí)</td></tr>
<tr><td>čp.: 365</td><td>Soukromý dům, počet bytových jednotek 8, dvě nyní rekonstrukci. Žijí zde tři bezdětné páry, rodina s jedním dítětem, rodina s dospělou dcerou, a rodina se třemi dětmi, jedno z nich nezletilé. Udržované byty, nyní probíhá postupná modernizace. Nájem + služby 7-8tis, elektřina není v ceně, vytápění na tuhá paliva. Majitel místní, komunikace s nájemníky není problém.
Počet obyvatel k 3/2021: 17 (z toho 2 děti)</td></tr>
<tr><td>čp.: 253</td><td>Soukromý dům, počet bytových jednotek 4, udržované byty. Žije zde rodina se čtyřmi dětmi, rodina se dvěma dospělými dětmi, a rodina tvořená 6 dospělými. Nájemné se službami je okolo 10tis., elektřina, používaná i k vytápění, v něm není zahrnuta.
Počet obyvatel k 3/2021: 20 (z toho 8 dětí)</td></tr>
</table>
Sociálně vyloučené lokality – minulost (zaniklé SVL)
<table>
<tr><td>čp.: 562</td><td>Městský objekt, zbourán, nájemníci získali městský sociální byt, jedna rodina se odstěhovala mimo Hamry.</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

čp.: 254	Městský objekt, zbourán, nájemníci se ještě před tím, než dům koupilo město, přestěhovali do protějšího domu č. p. 256, jedna rodina získala městský byt.
čp.: 592	Dům je v havarijním stavu, bývalý majitel nechal objekt chátrat. Někteří nájemníci získali krizové bydlení od města a posléze sociální byt, někteří se odstěhovali (2 rodiny se odstěhovaly, 3 bydlely v krizovém bytě, pro dvě z nich bylo obtížné dodržet všechny podmínky, tak se vystěhovaly mimo obec. Krizový byt byl přidělen další rodině, tyto dvě rodiny + invalidní prarodič nyní mají městské sociální byty).
čp.: 563	Majitelka zemřela, stále není vyřešeno dědické řízení, na dům jsou vázány exekuce, nájemníci se odstěhovali do jiného objektu v obci či mimo obec.
čp.: 564	V posledních dvou letech dům změnil 2x majitele, nájemníci se vystěhovali mimo obec.

Sociálně vyloučené lokality – hrozby (objekty, u kterých hrozí vznik nových SVL)

čp.: 592	Dům v havarijním stavu, nyní má novou majitelku, v domě dochází ke stavebním úpravám, vzhledem k umístění, historii objektu je velké riziko obnovení SVL.
čp.: 563	Dům je prázdný, řeší se dědické řízení, vzhledem k historii a lokalitě je velké riziko obnovení SVL.
čp.: 564	Dům má za poslední dva roky druhého majitele, vzhledem k historii a lokalitě je velké riziko obnovení SVL.

Aktivity města směřující k zániku SVL a prevenci vzniku nových

Město se snaží všemi prostředky tlačit majitele k udržení minimální důstojné úrovně bydlení. Vzhledem k počtu nevyužívaných nemovitostí je obtížné zabránit vzniku nové SVL. S rodinami, žijícími v SVL, se individuálně pracuje. Klademe důraz na častou komunikaci, na včasné řešení problémů, na důslednost. Tento přístup dlouhodobě vede k tomu, že motivovaným rodinám se daří problémy řešit, případně se ze SVL vymanit. Některé rodiny naopak volí raději další stěhování, což je strategie mnoha rodin, které nemají na řešení svých problémů chuť anebo síly.

	Zdroj: MěÚ Velké Hamry
Romská menšina	Počet Romů žijících ve Velkých Hamrech setrvale kolísá mezi 130 a 150. Každý rok se do města přistěhují 3 – 4 romské rodiny (z toho každoročně jedna vracející se z Velké Británie), většina těchto rodin migruje dál, převážně v rámci mikroregionu. Poměr místních Romů a přistěhovalých se drží na úrovni 1:1. Imigrace Romů ze zahraničí probíhá především ze Slovenska, z okolí Prešova. Po sledované období (2015 – 2020) se počet osob usazených ve Velkých Hamrech pohybuje okolo 10 (v jednotkách osob /rodin ale přibývá počet přistěhovalých Romů z této oblasti v rámci mikroregionu). Počet dětí narozených romským rodinám ve Velkých Hamrech nepatrně klesá, řada rodin s malými dětmi se přestěhovala v rámci mikroregionu. Situace v rámci vzájemného soužití mezi romským a většinovým obyvatelstvem je ve městě poměrně stabilizovaná, v současnosti se nejedná o nijak velké společenské téma. Stěžejní roli v tomto hraje intenzivní terénní sociální práce (terénní pracovnice se zaměřením na romskou menšinu působí ve městě od roku 2014), důraz na inkluzi ve vzdělávání a další aktivity města – zavedení systému sociálního bydlení, provoz Klubovny – komunitního centra a snahy o zařazení do pracovního prostředí v rámci VPP. Počet romských osob sociálně vyloučených či vyloučením ohrožených se pohybuje kolem 50 (včetně dětí). Zásadním problémem, který ovlivňuje situaci Romů v rámci regionu Tanvaldska, jsou obtíže při získávání bydlení. Romská rodina s dětmi má na volném trhu s byty velmi omezené možnosti a sociální bydlení zajišťují Velké Hamry (pro své občany) jako jediná obec v území. Tento fakt významně ovlivňuje migraci Romů v rámci regionu i jejich sociální situaci. Často je totiž jedinou možností zajištění bydlení předražené nájemní bydlení u soukromníků – kauce až 40 000 Kč, na kterou jsou si lidé nuceni půjčit (podmínky půjčky se často rovnají lichvě); krátkodobé nájemní smlouvy, často pouze na období 1 měsíce, kdy je běžnou praxí, že pronajímatel nájem měsíc od měsíce navyšuje. Nedostupnost adekvátního bydlení je jednou z příčin, která nutí mnohé jednotlivce i rodiny migrovat v rámci regionu, zvyšuje jejich zadlužení a zároveň negativně ovlivňuje školní docházku a podmínky pro vzdělávání dětí z těchto rodin obecně. **Zdroj.:** MěÚ Velké Hamry, PSSZ, Romodrom o.p.s.

Příloha 3 Bydlení

<table>
<tr><td>Bydlení ve Velkých Hamrech</td><td>Jak již bylo popsáno výše, jsou Velké Hamry jedinou obcí v regionu, která svým obyvatelům poskytuje sociální bydlení a další specifické formy bydlení. Přesto se město konstantně potýká s problémy spojenými s obchodem s chudobou a poměrně intenzivní migrací sociálně vyloučených osob, převážně Romů, v území mikroregionu. Jejím podstatným zdrojem jsou obtíže se získáním standardního bydlení za běžných nájemních podmínek a další okolnosti spojené se specifiky sociálního vyloučení, jako je předlužení, lichva a obtíže se získáním regulérního zaměstnání na volném trhu práce. Město Velké Hamry má zpracované strategické a metodické dokumenty v oblasti bydlení a v rámci městského bytového fondu je aktivně činné v oblasti prevence ztráty bydlení (více v sekci „Zadluženost“ a „Sociální práce“). Město vlastní a spravuje bytový fond, který spravuje ze zdrojů z Fondu rekonstrukcí a oprav a dle příležitostí s využitím vhodných dotačních titulů</td></tr>
<tr><td>Městský bytový fond</td><td>Fond rekonstrukcí a oprav, investice do městského bytového fondu

Do fondu město každý rok přispívá částkou cca 550 tis. Kč z rozpočtu obce.
<table>
<tr><td></td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021 (plánované)</td></tr>
<tr><td>Stav Fondu rekonstrukcí a oprav k začátku roku</td><td>215 239,36 Kč</td><td>157 597,35 Kč</td><td>27 597,35 Kč</td></tr>
<tr><td>Výše investic do rozvoje bytového fondu v daném roce</td><td>6 204 997,61 Kč

(Z FRO 627 640,10 Kč/ 5 557 357,51 Kč ostatní vlastní zdroje)</td><td>2 050 000,00 Kč

(Z ostatních vlastních zdrojů města)</td><td>6 800 000 Kč

(Z FRO 500 000,-/

IROP 4 750 000,- výzva MAS sociální bydlení)</td></tr>
<tr><td>Počet rekonstruovaných bytových jednotek v daném roce</td><td>3 bytové jednotky (1+1; 1+3; 1+3)</td><td>2 bytové jednotky (obě 1+1)</td><td>3 bytové jednotky (3+kk, 1+kk, 1+kk)</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

Počet nových bytových jednotek, o které byl v daném roce rozšířen bytový fond včetně dispozice a způsobu nabytí	0	1 byt o vel. 1+4	3 bytové jednotky (3+kk, 1+kk, 1+kk)

Struktura městského bytového fondu

	Počet bytových jednotek v majetku města dle dispozice bytů
2015	**284 bytů –** 211x 1+0; 1+1(2+kk) /20x 2+1 /53x 3+1 / 0x 4+1
2016	**284 bytů –** 211x 1+0; 1+1(2+kk) /20x 2+1 /53x 3+1 / 0x 4+1
2017	**286 bytů** – 212x 1+0; 1+1(2+kk) /21x 2+1 /53x 3+1 / 0x 4+1
2018	**286 bytů** – 212x 1+0; 1+1(2+kk) /21x 2+1 /53x 3+1 / 0x 4+1
2019	**284 bytů** - 212x 1+0; 1+1 (2+kk) /19 x 2+1 /53 x 3+1 /0x 4+1
2020	**285 bytů** - 212x 1+0; 1+1 (2+kk) /19 x 2+1 /53 x 3+1 /1x 4+1

Obsazenost a stav městského bytového fondu

	Počet obsazených bytových jednotek v majetku města / počet a stav volných bytů
2015	**280** / **4 byty** vyžadují rekonstrukci bytu
2016	**280** / **4 byty** vyžadují rekonstrukci bytu
2017	**279 / 4 byty** vyžadují rekonstrukci**, 3 byty** vyžadují rekonstrukci celého domu
2018	**279 / 4 byty** vyžadují rekonstrukci**, 3 byty** vyžadují rekonstrukci celého domu
2019	**274 / 5 bytů** vyžaduje drobnější rekonstrukci, **5 bytů** – neobyvatelné, potřeba zásadní rekonstrukce
2020	**275 / 6 bytů** vyžaduje rekonstrukci bytů, **3 byty** vyžadují rekonstrukci celého domu

Cirkulace městských bytů

	Počet přidělených bytových jednotek v majetku města dle dispozice bytů (včetně žádostí o sociální byt, BZÚ, startovací byt atd.)
2015	10 bytů vel. 0+1 , 12 bytů vel. 1+1, 2 byty vel.1+2, 1 byt vel.1+3
2016	11 bytů vel. 0+1, 6 bytů 1+1, 2 byty 1+2
2017	18 bytů vel. 0+1, 7 bytů o vel. 1+1, 5 bytů vel. 1+2, 1 byt o vel. 1+2
2018	10 bytů vel. 0+1, 2 byty o vel. 1+1, 2 byty vel.1+2 6 bytů o vel.1+3
2019	11 bytů vel. 0+1, 13 bytů vel.1+1, 1 byt o vel.+2, 3 byty o vel.1+3
2020	10 bytů o vel.0+1, 9 bytů o vel.1+1, 2 byty o vel.1+2, 1 byt o vel.1+3, 1 byt o vel.1+4

Žádosti o městský byt

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Celkový počet žádostí o městský byt v daném roce (včetně žádostí o sociální byt, BZÚ, startovací byt atd.)	61	38	58	58	78	62

Vypovězení nájemní smlouvy ze strany města

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet případů vypovězení nájemní smlouvy ze strany města včetně odůvodnění	1 - neplacení nájmu	8 - neplacení nájmu	0	0	0	1 – Porušování domovního řádu, nedodržování dobrých mravů v domě

						(ukončení NS, která byla na dobu určitou)

Podmínky a způsob přidělení městského bytu

Postup přidělování bytů odpovídá popisu v koncepci SB, kauce se standardně nevybírá, pouze u případů, kdy z minulosti víme o riziku špatného užívání bytu, se vybírá kauce ve výši 3 měsíčních nájmů na opravy bytu. Nájemné ve standardních bytech je 40,- Kč/m2 u bytů, které nejsou rekonstruované, 50,- Kč/m2 u bytů, kde proběhla před přidělením částečná rekonstrukce a 60,- Kč/m2 u bytů, které byly kompletně zrekonstruované. Bezdlužnost k městu je vždy podmínkou přidělení bytu.

Zdroj: MěÚ Velké Hamry

Sociální bydlení a další specifické formy bydlení

Sociální byty

Podmínky přidělení a užívání sociálního bytu jsou v souladu s Lokální koncepcí sociálního bydlení pro město Velké Hamry, kauce se při přidělení bytu nevybírá.

	2018	2019	2020
Počet vyčleněných bytů v kategorii v rámci bytového fondu	15	15	15
Celková výše nájemného /m2 bez energií	25 Kč	25 Kč	25 Kč
Počet žádostí o sociální byt	4	5	9
Počet přidělených sociálních bytů	5 bytů /2x 1+3 (1 byt rodině; 1 byt samoživitelce s dětmi), 3x byt	4 byty /1x byt 0+1, 1x byt 1+3 (rodina s dětmi), 1x byt 1+2	1x vel 0+1

poskytovaného městem	**včetně dispozic a cílové skupiny**	0+1 (starší osoby, kde bylo provedeno sociální šetření)	(rodina s dětmi), 1x byt 1+2 (manželé + 1 dítě)	
	Počet ukončených nájemních smluv	1	0	1
	Počet případů, kdy byl změněn status bydlení *(sociální → standardní + důvod změny)*	0	3 – změna na byt zvláštního určení	0

Krizové byty

Podmínky přidělení a užívání krizového bytu jsou v souladu s Lokální koncepcí sociálního bydlení pro město Velké Hamry, kauce se při přidělení bytu nevybírá.

	2018	2019	2020
Počet vyčleněných bytů v kategorii v rámci bytového fondu	Není konkrétní počet	Není konkrétní počet	Není konkrétní počet
Celková výše nájemného /m2 bez energií	20 Kč	20 Kč	20 Kč
Počet žádostí o krizový byt *(včetně odůvodnění žádosti)*	0	0	**2** / hrozilo vystěhování na ulici
Počet případů přidělení krizového bytu a životní situace nájemníků	0	0	**2x** **- manželé**, kteří bydleli v podnájmu a dostali výpověď, z finančních

			důvodů si nezvládli zajistit bydlení - **matka s dítětem** – hrozilo vystěhování na ulici

Byty zvláštního určení

Žadatelem o byt může byt osoba se zdravotním postižením či osoba starší 65 let, která z důvodu zdravotních omezení bude využívat terénní pečovatelskou službu poskytovanou městem nebo doloží, že využívá služeb jiného poskytovatele. Pokud péči zajišťuje rodina, je podmínkou přidělení bytu zvláštního určení provedení sociálního šetření v rodině, ze kterého bude zřejmé, že žadateli je poskytována péče rodinou.

	2018	2019	2020
Počet vyčleněných bytů v kategorii v rámci bytového fondu /počet bezbariérových bytových jednotek	129 bytů zvláštního určení / 47 bytů bezbariérových	129 bytů zvláštního určení / 47 bytů bezbariérových	129 bytů zvláštního určení / 47 bytů bezbariérových
Celková výše nájemného /m2 bez energií	25 Kč	25 Kč	25 Kč
Počet žádostí o BZÚ	12	17	13
Počet přidělených BZÚ včetně dispozic	2 x byty, velikost 0+1	4 x byty, velikost 0+1	2 x byty velikost 0+1
Počet ukončených nájemních smluv	2 byty - úmrtí	5 bytů	5 bytů – 3 byty o velikosti 1+1 a 2 byty o velikosti 0+1,

+ důvody ukončení			důvody odstěhování, úmrtí

Startovací byty

Jedná se o byty určené pro ubytování mladých lidí ve věku 18-30 let a to jak pro jednotlivce, tak pro páry zakládající rodinu. Jako startovací byty se přidělují byty menších rozměrů, které svoji velikostí odpovídají potřebám obyvatel, pro které jsou určeny. Nájemné v těchto bytech je snížené oproti standardnímu nájemnému. Byt je jako startovací přidělen maximálně na pět let a pokud je i nadále nájemcem užíván, tak je po této době veden jako byt standardní se standardním nájemným. Obdobně, pokud je byt užíván nájemcem i po 30. narozeninách, je nadále veden jako byt standardní se standardním nájemným. Kauce se nevybírá.

	2018	2019	2020
Počet vyčleněných bytů v kategorii v rámci bytového fondu	Není konkrétní počet	Není konkrétní počet	Není konkrétní počet
Celková výše nájemného /m2 bez energií	25 Kč	25 Kč	25 Kč
Počet žádostí o startovací byt	1	9	9
Počet přidělených startovacích bytů včetně dispozic bytu a cílové skupiny	1 přidělený byt	4 přidělené byty / 4 byty velikosti 0+1 / osoby do 30 let	1 přidělený byt / velikosti 1+1 / osoba do 30 let/
Počet ukončených nájemních smluv + důvody ukončení	0	2 ukončena NS – malý byt	0
Počet případů, kdy byl změněn status bydlení	0	0	0

Služební byty

<table>
<tr>
<td></td>
<td>Slouží k ubytování zaměstnanců města, nebo zaměstnanců městem zřízených příspěvkových organizací, nebo osobám a jejich rodinným příslušníkům, které pro občany města zajišťují služby s vysokou mírou potřebnosti (lékař, zubař, hasič, zdravotník, správce objektu, školník apod.). Smlouvu o nájmu služebního lze uzavřít pouze, pokud je splněna podmínka, že se nájemce zaváže zajišťovat práce, na které je nájem tohoto bytu vázán. Nájemní smlouva zaniká po třech měsících od prvního dne měsíce, který následuje po měsíci, v němž nájemce ukončí práce, na které je nájem tohoto bytu vázán. Na služební byt není nárok. Kauce se nevybírá.
<table>
<tr><th></th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th></tr>
<tr><td>Počet vyčleněných bytů v kategorii v rámci bytového fondu</td><td>Není konkrétní počet</td><td>Není konkrétní počet</td><td>Není konkrétní počet</td></tr>
<tr><td>Celková výše nájemného /m2 bez energií</td><td>40 Kč</td><td>40 Kč</td><td>40 Kč</td></tr>
<tr><td>Počet žádostí o služební byt</td><td>0</td><td>1</td><td>1</td></tr>
<tr><td>Počet přidělených služebních bytů</td><td>0</td><td>1</td><td>1</td></tr>
<tr><td>Počet ukončených nájemních smluv + důvody ukončení</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr>
<tr><td>Počet případů, kdy byl změněn status bydlení (služební→ standardní)</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr>
</table>
Zdroj: MěÚ Velké Hamry</td>
</tr>
<tr>
<td>Celkové kapacity bydlení ve Velkých Hamrech</td>
<td>Z celkem cca 400 obydlených domů ve Velkých Hamrech jsou tři čtvrtiny rodinné domy. Zbylou čtvrtinu tvoří byty v bytových domech v obecním, družstevním i soukromém vlastnictví. Celkem jde cca o 1.000 bytových jednotek, z nich třetina je ve vlastním domě, o něco méně je pak bytů nájemních. Cca 200 bytů je v družstevním vlastnictví, jedná se v naprosté většině o byty na sídlišti. Přibližně 100 bytů je v osobním vlastnictví.

Zdroj: Lokální koncepce sociálního bydlení pro město Velké Hamry</td>
</tr>
</table>

Příloha 4 Zadluženost

<table>
<tr><td>Rozsah předlužení</td><td>Vycházíme-li z údajů v mapě exekucí (viz výše), vidíme, že podíl osob v exekuci je dlouhodobě nad celorepublikovým průměrem. Tento fakt koresponduje se situací na území velké části Libereckého kraje. Ovšem v rámci regionu Tanvaldska je situace ve Velkých Hamrech mírně lepší, než v okolních obcích včetně Tanvaldu. Předlužení se velkou mírou týká osob žijících nebo pocházejících ze sociálně vyloučených lokalit a nijak se svými specifiky neliší od dalších SVL. Rozsah předlužení běžné populace není zmapován.

Zdroj: http://mapaexekuci.cz</td></tr>
<tr><td>Dluhové poradenství v obci a prevence ztráty bydlení</td><td>Město Velké Hamry má akreditaci pro poskytování služeb v oblasti oddlužení a svým obyvatelům v rámci terénní sociální práce poskytuje služby od základního dluhového poradenství až po podání návrhu na oddlužení. V případech, kdy město zjistí dluh občanů vůči městu, snaží se příslušný pracovník MěÚ komunikovat s dlužníkem a spolu se sociální /terénní pracovnicí hledají příčinu a možné řešení situace dlužníka, případně sestavují splátkový kalendář. Situace občanů jsou pak posuzovány individuálně. Limitem dluhového poradenství poskytovaného obcí je pak jeho odbornost a kapacita pracovníků, neboť pro tyto služby není vyčleněna konkrétní osoba, ale je poskytováno v rámci další agendy pracovníků. Dlouhodobým nedostatkem v širším území je absence kvalitního dostupného dluhového poradenství poskytovaného externím subjektem. Nejbližší možností je poradna Člověka v tísni v Liberci, na kterou se s konkrétními případy obrací i pracovníci města nebo Naděje v Jablonci nad Nisou.

Využívání dluhového poradenství poskytovaného městem
<table>
<tr><th></th><th>2015</th><th>2016</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th></tr>
<tr><td>Počet osob, které využily dluhové poradenství poskytované městem</td><td>74</td><td>68</td><td>73</td><td>64</td><td>67</td><td>63</td></tr>
<tr><td>Počet osob v exekuci, které využily dluhové poradenství poskytované městem</td><td>72</td><td>64</td><td>69</td><td>61</td><td>62</td><td>61</td></tr>
<tr><td>Počet osob s mnohačetnými exekucemi, které nedosáhnou na oddlužení</td><td>70</td><td>62</td><td>68</td><td>60</td><td>62</td><td>59</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

	Počet podaných návrhů na oddlužení *(kdo poskytoval poradenství - název organizace či pozice v rámci města)*	**Počet schválených návrhů na oddlužení** *(kdo poskytoval poradenství- název organizace či pozice v rámci města)*
2015	2	2
2016	2	1
2017	1 (poradenství v rámci města)	0
2018	1 (poradenství v rámci města)	1 (poradenství v rámci města)
2019	0	0
2020	2 (poradenství v rámci města)	2 (poradenství v rámci města)

Splátkové kalendáře (z důvodu dluhu na nájemném vůči městu)

	Počet žádostí o sjednání splátkového kalendáře	**Počet sjednaných splátkových kalendářů**	**Průměrná výše dlužné částky (zhruba)**
2015	3	3	Pod 10 000 Kč
2016	13	13	Pod 10 000 Kč
2017	8	8	6 500 Kč
2018	14	14	7 000 Kč
2019	4	4	Pod 10 000 Kč
2020	5	5	8 000 Kč

Zdroj: MěÚ Velké Hamry

Komunitní práce

Město Velké Hamry provozuje komunitní centrum, které je svou činností zaměřené hlavně na osoby a rodiny sociálně vyloučené, vyloučením ohrožené, převážně romského původu. Komunitní centrum poskytuje zázemí pro práci s mládeží i prostor pro zapojení rodin. Jeho kapacita je dlouhodobě vytížena, návštěvnost je vysoká a potřebnost se projevila i v době počáteční pandemie COVID 19, kdy sloužilo jako zázemí pro vzdělávání dětí ze SVL při přechodu žáků na on-line výuku. V současnosti je po personální stránce komunitní centrum zajištěno z projektu MAS, další aktivity se momentálně podařilo zafinancovat z dotace ministerstva vnitra a dalších zdrojů. Nicméně udržitelné a předvídatelné financování po konci projektu MAS (2022) zajištěno není. Zatímco komunitní práce zaměřená na romskou menšinu přináší pozitivní výsledky, aktivity komunitního rázu zaměřené na obyvatele města jako celku s cílem podpory vzájemného soužití všech obyvatel jsou zatím spíše výjimkou. Stejně tak není uchopena cílová skupina děti a mládež ohrožená negativními společenskými jevy, která nepatří mezi cílovou skupinu komunitního centra a pro kterou nejsou atraktivní volnočasové aktivity nabízené školou či místními zájmovými spolky.

Kapacity pro zajištění komunitní práce ve městě

KP	Celkový počet úvazků na výkon práce komunitního pracovníka v obci	Celkový počet pracovníků zaměstnaných v rámci úvazků	Zdroj financování jednotlivých úvazků
2015	0	0	X
2016	0	0	X
2017	1,0	1	MPSV + EU + město Sociální a komunitní sociální práce ve Velkých Hamrech CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_042/0006110 /Realizátorem bylo Město Velké Hamry.
2018	1,0	2	MPSV + EU + město Sociální a komunitní sociální práce ve Velkých

				Hamrech CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_042/0006110 /Realizátorem bylo Město Velké Hamry.
	2019	1,0	1	MPSV + EU + město Sociální a komunitní sociální práce ve Velkých Hamrech CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_042/0006110 /Realizátorem bylo Město Velké Hamry.
	2020	2,0	2	MPSV + EU + město Komunitní a sociální práce ve Velkých Hamrech CZ.03.2.65/0.0/0.0/16_047/0012017 /Realizátorem je Město Velké Hamry
	Zdroj: MěÚ Velké Hamry			
Občanské soužití a zapojování veřejnosti	Občanské soužití se dá hodnotit jako fungující s občasnou eskalací napětí v exponovaných situacích, klasicky v čase konání komunálních voleb. Zdrojem napětí bývají spíše osobní zájmy některých obyvatel, pro jejichž účely jsou využívána nejrůznější lokální témata. Takovým tématem bylo v minulosti i soužití většinového obyvatelstva s Romy, ale šlo spíše o zneužití tématu samotného, než o reálný společenský problém. Naopak je v poslední době v otázce vzájemného soužití vnímán určitý posun k lepšímu, k čemuž výraznou měrou přispívají aktivity obce v oblasti sociálního začleňování. Snahy o zapojování veřejnosti do rozvoje obce byly v minulosti realizovány (veřejná setkání), ale výsledky jsou hodnoceny rozporuplně.			

Příloha 6 Bezpečnost a prevence kriminality

Kriminalita – trestná činnost	Podrobná bezpečnostní analýza je součástí Plánu prevence kriminality pro roky 2020 – 2022. Nicméně z ní vyplývá, že dosavadní aktivity města v oblasti sociálního začleňování spolu s působením asistentů prevence kriminality v obci mají za následek průběžné snižování počtu trestných činů a přestupků v občanském soužití. Město Velké Hamry nemá vlastní městskou policii, spadá do územní působnosti Obvodního oddělení PČR Tanvald. Město vnímá jako problematické nedostatečné sdílení informací a koordinaci postupů s PČR, zejména v oblasti drogové kriminality a podvodů.

Aktivity v oblasti prevence kriminality	Nejvýraznější aktivitou v oblasti prevence kriminality na území města je zajištění činnosti asistentů prevence kriminality, kteří v počtu 4 pracovníků působí v obci od roku 2016 (do té doby, mělo město pouze 2 APK a nebyl tak zajištěn celodenní režim). V minulosti byli APK metodicky navázáni na PČR, tato spolupráce ale skončila (přestože byla hodnocena pozitivně) a nyní má město smluvenou spolupráci v oblasti mentoringu APK s Městskou policií Tanvald. Financování APK po ukončení projektu v rámci KPSVL je nyní opět závislé na zdrojích z MV a MPSV (ÚP), které je těžko předvídatelné. Přestože se činnost APK dlouhodobě velmi osvědčila, je jejich zajištění v preferovaném počtu 4 pracovníků po roce 2021 nejisté. Spolupráce v oblasti prevence s PČR koordinovaně neprobíhá, jedná se o jednotlivé samostatné akce (které ale bývají rovněž pozitivně hodnoceny). Co se týče preventivních aktivit zaměřených na děti, mládež a mladé dospělé, je činnost na území města částečně nevyrovnaná. Velmi aktivní je v tomto směru škola a komunitní centrum. Ovšem část dětí, mládeže a mladých dospělých, které již nejsou v kontaktu s místní ZŠ a zároveň nepatří mezi návštěvníky komunitního centra, je mimo dosah jakékoliv preventivní práce (ať již obecně v oblasti prevence nežádoucích společenských jevů nebo oblasti zaměřené na prevenci užívání návykových látek). Zároveň nejsou známé informace o využívání kapacit typu NZDM, komunitních center, terénních programů či kontaktních center touto cílovou skupinou v širším okolí. **Kapacity pro zajištění činnosti APK ve městě**

APK	Celkový počet úvazků na výkon práce komunitního pracovníka v obci	Celkový počet pracovníků zaměstnaných v rámci úvazků	Zdroj financování jednotlivých úvazků
2015	2	2	MV program prevence kriminality + město
2016	4	4	MV program prevence kriminality + město
2017	4	4	MPSV + EU + město Asistent prevence kriminality 2017 – 2019 ve

				Velkých Hamrech CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_042/0005708
	2018	4	4	MPSV + EU + město Asistent prevence kriminality 2017 – 2019 ve Velkých Hamrech CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_042/0005708
	2019	4	4	MPSV + EU + město Asistent prevence kriminality 2017 – 2019 ve Velkých Hamrech CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_042/0005708
	2020	4	4	MV program prevence kriminality + Úřad práce (VPP) + město
	Zdroj: MěÚ Velké Hamry			

Příloha 7 Sociální práce a sociální služby

Sociální práce	Intenzivní sociální práce je v území zásadním pilířem aktivit v oblasti sociálního začleňování. V současné době ve městě působí sociální pracovnice a terénní pracovnice, zaměstnané v rámci městského úřadu. Sociální pracovnice se zaměřuje převážně na cílovou skupinu senioři a ZTP a terénní pracovnice zejména na romské klienty a osoby i rodiny sociálně vyloučené a vyloučením ohrožené. Obě pracovnice vzájemně spolupracují a klienty propojují s vhodnými a dostupnými sociálními službami a dalšími oblastmi podpory. V rámci projektu, ze kterého je aktuálně financován chod komunitního centra je zaměstnána další sociální pracovnice na velmi nízký úvazek, její činnost je vázána na činnost komunitního centra.
Sociální (zdravotní) služby a psychologická podpora	Na území Velkých Hamrů sídlí ze sociálních služeb pouze pečovatelská služba zřizovaná městem a domov pro seniory, jehož zřizovatelem je Liberecký kraj. Kromě vlastních kapacit terénní, sociální práce probíhá spolupráce s organizacemi DRAK z.s. a její službou Ošatník, Fokus Liberec, Azylový dům v Jiřetíně pod Jedlovou, Romodrom o.p.s., Romany art workshop z.s., Roma Tanvald z.s. V oblasti sociálně zdravotní péče je to nemocnice Tanvald a Jablonec n. Nisou, Semily, terénní zdravotní péče Smržo-medic (Smržovka), odlehčovací služba Jablonec nad Nisou (Centrum sociálních služeb), Rodina 24. V oblasti psychologické podpory je nejdostupnější Poradna pro manželství, rodinu a mezilidské vztahy Jablonec. Úplně chybí zajištění služeb zaměřených na drogovou prevenci a řešení problémů spojených se závislostními jevy.
Kapacity terénní sociální práce, sociálních služeb a dalších oblastí podpory	Přestože, je terénní sociální práce (pod terénní sociální prací jsou myšleny všechny formy a metody sociální práce zajišťované pracovníky s nejrůznější náplní práce a kvalifikací) zásadním nástrojem v řešení situací spojených se sociálním vyloučením, jsou její kapacity v obci v současné době poddimenzované i proti minulosti a není zajištěn zástup pracovníků. Současné kapacity jsou zároveň nedostatečné pro rozvoj dalších aktivit v oblastech zaměstnanosti, sociálního bydlení a dluhového poradenství. Jako nedostatečné jsou hodnoceny i kapacity pro péči o klienty s potřebou vyšší míry podpory v terénu – není možno zajistit u lidí s vyšší závislostí na péči. Zároveň je problém zajistit vhodné zařízení pro umístění nízkopříjmových seniorů (hlavně těch, kteří jsou na hranici, kdy nesplňují parametry pro přiznání nároku na dávky). Tedy při současné kapacitě a nastavení služeb zdravotně-sociálních je velmi obtížné hledat řešení pro tuto CS jak v terénu, tak v pobytové službě. Město při řešení jednotlivých případů v minulosti zkoušelo apelovat na KÚ Libereckého kraje. Jako nedostupné, pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, je dále pociťováno

právní poradenství. Obecně je v regionu problematické zajištění bydlení a to jak ve formě specifické služby pro osoby se sníženou soběstačností – typu chráněné bydlení, tak pro osoby nízkopříjmové, sociálně vyloučené či vyloučením ohrožené. Osoby dlouhodobě usazené ve Velkých Hamrech mají možnost získání sociálního bydlení v rámci městského bytového fondu, ovšem Velké Hamry jsou v regionu jediná obec, která sociální bydlení svým občanům poskytuje. Lidé z CS z okolních obcí jsou nuceni hledat cestu k zajištění bydlení v rámci širšího regionu a často je pro ně jedinou možností azylový dům. Současně jsou kapacity azylového bydlení hodnoceny jako nedostatečné, dobrou zkušenost má terénní pracovnice s azylovým domem v Jiřetíně pod Jedlovou.

Oblast psychologické podpory je limitována jak dostupností, tak omezenou kapacitou. Objednací lhůty bývají dlouhé, i v řádech měsíců, a v případech akutní krize není zajištění adekvátní psychologické podpory zaručeno.

Kapacity zajištění pozice sociálního pracovníka

SP	Celkový počet úvazků na výkon práce komunitního pracovníka v obci	Celkový počet pracovníků zaměstnaných v rámci úvazků	Zdroj financování jednotlivých úvazků
2015	1	1	Vlastní zdroje města
2016	1	1	Vlastní zdroje města
2017	2,25	3	1,0 vlastní zdroje 0,75 MPSV+EU + město Pilotní ověření implementace systému sociálního bydlení na lokální úrovni v obci Velké Hamry CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_128/0006189 0,5 MPSV+EU + město Sociální a komunitní sociální práce ve Velkých

				Hamrech CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_042/0006110 Realizátorem projektů bylo Město Velké Hamry
	2018	2,5	3	1,0 vlastní zdroje 0,75 MPSV + EU + město Pilotní ověření implementace systému sociálního bydlení na lokální úrovni v obci Velké Hamry CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_128/0006189 0,75 MPSV+EU + město Sociální a komunitní sociální práce ve Velkých Hamrech CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_042/0006110 Realizátorem projektů bylo Město Velké Hamry
	2019	2,5	3	1,0 vlastní zdroje 0,75 MPSV + EU + město Pilotní ověření implementace systému sociálního bydlení na lokální úrovni v obci Velké Hamry CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_128/0006189 0,75 MPSV + EU + město Sociální a komunitní sociální práce ve Velkých Hamrech CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_042/0006110 Realizátorem projektů bylo Město Velké Hamry
	2020	1,125	2	1,0 vlastní zdroje 0,125 MPSV + EU +město Komunitní a sociální práce ve Velkých Hamrech CZ.03.2.65/0.0/0.0/16_047/0012017

			Realizátorem projektu je Město Velké Hamry

Kapacity zajištění pozice sociálního pracovníka

TP	Celkový počet úvazků na výkon práce komunitního pracovníka v obci	Celkový počet pracovníků zaměstnaných v rámci úvazků	Zdroj financování jednotlivých úvazků
2015	1,0	1	Úřad vlády ČR + město, realizátor je Město Velké Hamry
2016	1,0	1	Úřad vlády ČR + město, realizátor je Město Velké Hamry
2017	1,0	1	Úřad vlády ČR + město, realizátor je Město Velké Hamry
2018	1,0	1	Úřad vlády ČR + město, realizátor je Město Velké Hamry
2019	1,0	1	Úřad vlády ČR + město, realizátor je Město Velké Hamry
2020	1,0	1	Úřad vlády ČR + město, realizátor je Město Velké Hamry

Zakázky terénní, sociální práce s lidmi sociálně vyloučenými /vyloučením ohroženými

	Nejčastější zakázky klientů v rámci terénní, sociální práce s výše zmíněnou cílovou skupinou (top 3 nebo slovně popsat trend) v daném roce
2015	Osobní doklady, bydlení, dluhy
2016	Bydlení, dluhy, lékařská péče
2017	-//-
2018	-//-
2019	-//-
2020	-//- + vzdělání

Příspěvky města organizacím poskytujícím sociální práci, veřejně prospěšnou činnost

	Poskytovatelé sociálních služeb a organizace provozující činnost veřejně prospěšné povahy, kterým město v daném roce poskytlo finanční příspěvek	Celková výše finančních prostředků z rozpočtu města v daném roce poskytnutých zmíněným organizacím
2015	Spolky v obci, Most k naději	180.000,- Kč
2016	Spolky v obci, Most k naději	202.000,- Kč
2017	Spolky v obci	300.000,- Kč + 480.000,- TJ Fotbalisti
2018	Spolky v obci, Centrum sociálních služeb Jablonec nad Nisou o.p.s.	210.000,- Kč + 560.000,- TJ fotbalisti
2019	Spolky v obci, Centrum sociálních služeb Jablonec nad Nisou o.p.s., Romany Art Workshop (p. Kotlár)	230.000,- Kč + 560.000,- TJ fotbalisti
2020	Spolky v obci, Centrum sociálních služeb Jablonec nad Nisou o.p.s.	350.000,- + 546.000,- TJ fotbalisti

Zdroj: MěÚ Velké Hamry

MĚSTO VELKÉ HAMRY

468 45 Velké Hamry 362, Liberecký kraj

Telefon: 483 369 811, **e-mail:** podatelna@velke-hamry.cz

Ve Velkých Hamrech dne 25.6.2021

Výpis z 16. zasedání Zastupitelstva města Velké Hamry konaného dne 24. června 2021

Zastupitelstvo města Velké Hamry se usnesla následovně:

A19/16/21 - Zastupitelstvo města schválilo Strategický plán sociálního začleňování města Velké Hamry 2021+.

MĚSTO VELKÉ HAMRY -2-

Ing. Jaroslav Najman
starosta

Vyjádření odboru pro sociální začleňování (Agentura) Ministerstva pro místní rozvoj ČR ke Strategickému plánu sociálního začleňování 2021+ města Velké Hamry

Žadatel o vyjádření stanoviska (obec): **město Velké Hamry**

Strategický plán sociálního začleňování (SPSZ) schválen dne: **24. 6. 2021**

Kritérium	*Komentář*
Účinnost/úspěšnost předchozího strategického plánu	Město Velké Hamry ve spolupráci s Agenturou a lokálním partnerstvím aktivně řeší sociální vyloučení a strategicky v této oblasti plánuje již dlouhodobě. Posledním plánem sociálního začleňování byl Strategický plán sociálního začleňování (SPSZ) pro období 2016 – 2018 (prodloužen do roku 2019). Z realizovaných aktivit, které přispívají k pozitivní změně můžeme hovořit zejména o zajištění terénní, sociální a komunitní práce, působení asistentů prevence kriminality, vybudování komunitního centra (Klubovny), vznik systému sociálního bydlení, zapojení dlouhodobě nezaměstnaných osob do veřejně prospěšných prací v provozu technických služeb.
Soulad strategického plánu se strategickými dokumenty ČR v oblasti sociálního začleňování a se souvisejícími dílčími politikami, strategiemi a plány	SPSZ 2021+ města Velké Hamry vychází z lokálních dokumentů, zejména Plán prevence kriminality 2020 – 2022, Program rozvoje města Velké Hamry 2020 – 2026, Lokální koncepce sociálního bydlení pro město Velké Hamry 2019, Metodika přidělování sociálních bytů Velké Hamry, Metodika poskytování sociální práce Velké Hamry. Z krajských dokumentů se jedná o: Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021 – 2027; Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Libereckého kraje na období 2021 – 2023. Relevantní strategické dokumenty České republiky: Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020, Strategie sociálního začleňování 2021 – 2030; Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+; Koncepce sociálního bydlení České republiky 2015 – 2025; Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví 2021 – 2030; Národní strategie rozvoje sociálních služeb 2016 – 2025; Akční plán národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2017 – 2027; Strategický rámec politiky zaměstnanosti do roku 2030; Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019 – 2027; Koncepce vězeňství do roku 2025; Zdraví 2030; Národní akční plán pro duševní zdraví 2020 – 2030; Koncepce rodinné politiky 2017 – 2022; Národní strategie ochrany práv dětí na období 2021 – 2029; Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+.
Kvalita procesu strategického plánování	Pro přípravu SPSZ byla využita již fungující realizační struktura aktivit v oblasti sociálního začleňování a byla svolána průřezová pracovní skupina sociálního začleňování, jejímiž členy jsou místní aktéři. V rámci přípravy plánu se uskutečnila tři setkání pracovní skupiny, z nichž každé bylo zaměřené na konkrétní témata – 1. 10. 2020 dluhy a

Kritérium	*Komentář*
	bydlení; 3. 12. 2020 zdraví, zaměstnanost, bezpečnost; 26. 2. 2021 sociální služby, sociální a komunitní práce. Z těchto tří setkání se dvě podařilo uskutečnit prezenčně, byť v omezeném počtu a jedno proběhlo kombinací on-line a prezenční formy. Další vzájemné konzultace k přípravě plánu pak probíhaly většinou elektronicky za využití on-line konferenčních platforem či elektronické korespondence. Harmonogram přípravy plánu byl totiž značně ovlivněn dynamickým vývojem protiepidemických opatření, která výrazně omezila možnosti setkávání. To mělo dopad jak na realizaci pracovních skupin, tak na možnosti využití dalších participativních metod. Kladným momentem přípravy SPSZ je rozvoj spolupráce na regionální úrovni, kdy prostřednictvím koordinátorky komunitního plánování sociálních služeb Svazku obcí Mikroregionu Tanvaldsko, která byla přizvána na jednání pracovních skupin, dochází k přenosu informací a podnětů z Velkých Hamrů do regionu. Koordinace aktivit v oblasti sociálního začleňování v rámci širšího území, se v regionu tak vzájemně provázaném, jako je Tanvaldsko, ukazuje být zcela zásadní. Tento fakt se dlouhodobě potvrzuje v oblasti bydlení a nyní se přidává potřeba zajištění dostupnosti odpovídajícího dluhového poradenství, rozvoji v oblasti zaměstnanosti nebo při řešení drogové problematiky a s tím spojených otázek bezpečnosti.
Kvalita zpracování strategického plánu	Text SPSZ je zpracován dle osnovy formuláře daného aktuální metodikou KPSVL. Je uvedena analytická část s celkovým popisem situace v lokalitě a principů sociálního začleňování a podoby lokálního partnerství. U každé tematické oblasti je uveden základní popis problematiky v lokálním hledisku a jsou uvedeny souhrnné klíčové problémy a jejich příčiny. V příloze jsou pak uvedeny analytické podklady za každou tematickou oblast a podrobná deskripce sociálního vyloučení. V návrhové části je pak zpracována vize a strategický cíl. Každá tematický oblast má zpracovány specifické cíle a opatření, včetně plánovaných aktivit a jejich realizátorů a indikátorů. SPSZ města Velké Hamry je koncipován jako střednědobý strategický dokument pro období 2021+ s platností pro období 2021 – 2023. SPSZ předpokládá doplnění o prováděcí dokumenty, a to akční plán, komunitní plán a případně finanční rámec.
Respektování intervenční logiky (dodržení principu „problém-příčina-návrh řešení“)	SPSZ respektuje intervenční logiku strategického plánování. V analytické části jsou podrobně popsány problémy a definovány příčiny problémů pro jednotlivé oblasti podléhajících strategickému plánování. Pracovní skupiny všechny příčiny problémů pomocí metod strategického plánování podrobně rozpracovaly. Všechny identifikované nedostatky a potřeby se odrážejí v navržených obecných a dílčích cílech, včetně výstupů jejich naplnění.

Kritérium	*Komentář*
	Implementační fáze popisuje způsob realizace jednotlivých opatření a jejich monitoring.
Dopady strategického plánu	Strategický plán obsahuje popis žádoucího stavu, ke kterému má strategický plán přispět včetně jeho dopadů na cílovou skupinu. Tento popis je kvantifikován formou předpokládaných realizovaných opatření, počty podpořených osob a zavedených služeb a aktivit.
Způsobilost strategického plánu pro čerpání dotací v rámci Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám	Na Strategický plán v současné době nenavazuje čerpání z operačních programů zařazených do KPSVL. Dokument je předpokládaným podkladem pro čerpání z výzev v programovém období ESIF 2021 - 2027.
Celkový komentář	Strategický plán sociálního začleňování 2021+ města Velké Hamry odpovídá principům a metodice KPSVL, navazuje na relevantní strategické dokumenty a reaguje na problémy a příčiny, které byly popsány v rámci pracovních skupin, výzkumu a vyhodnocení předchozího SPSZ. Celý dokument byl komunikován s odborníky Agentury. **Agentura pro sociální začleňování** **<u>SOUHLASÍ</u>** **se zněním Strategického plánu sociálního začleňování 2021+. města Velké Hamry.**

<u>Vyjádření za odbor pro sociální začleňování (Agentura) Ministerstva pro místní rozvoj ČR, oddělení regionálního centra střed zpracovala:</u>

palzuz Digitálně podepsal palzuz Datum: 2021.06.28 13:21:29 +02'00'

Dne Mgr. Zuzana Palečková

metodička lokálních intervencí

<u>Potvrzení stanoviska ředitelem odboru pro sociální začleňování (Agentura) Ministerstva pro místní rozvoj ČR:</u>

Mgr. David Beňák, Ph.D. Digitálně podepsal Mgr. David Beňák, Ph.D. Datum: 2021.06.30 07:27:51 +02'00'

Dne PhDr. David Beňák, Ph.D., DiS.

ředitel odboru